

З В І Т
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ПРО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2020 РІК

Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2020 році	3
Промисловість	6
Агропромисловий комплекс	8
Енергоефективність	12
Транспорт та дорожнє господарство.....	14
Розвиток підприємництва	18
Інвестиційна діяльність	22
Зовнішньоекономічна діяльність	27
Фінансова самодостатність	30
Демографічний розвиток. Підтримка дітей та сім'ї.....	32
Ринок праці	34
Соціальний захист населення.....	38
Житлово-комунальне господарство.....	42
Будівельна діяльність.....	45
Містобудівна діяльність.....	48
Формування спроможних територіальних громад.....	50
Надання адміністративних послуг	51
Освіта.....	53
Охорона здоров'я	57
Культура	60
Фізична культура і спорт.....	63
Туризм	65
Молодіжна політика та національно-патріотичне виховання	67
Охорона довкілля	70
Забезпечення правопорядку і безпеки людини	75
Інформаційна політика та електронне врядування.....	77
Додатки	

Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2020 році

У 2020 році облдержадміністрація разом з місцевими органами виконавчої влади спрямовувала свою діяльність на активну роботу щодо впровадження загальнодержавних реформ, організацію виконання положень Конституції та Законів України, забезпечення реалізації заходів, визначених актами та дорученнями Президента України і Кабінету Міністрів України, зокрема Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385), Планом заходів на 2018-2020 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року (затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 733), Стратегією розвитку Київської області на період до 2020 року (затверджена рішенням Київської обласної ради від 04 грудня 2014 року № 856-44-VI) та Планом заходів з реалізації у 2018-2020 роках Стратегії розвитку Київської області на період до 2020 року (затверджений рішенням Київської обласної ради від 10 жовтня 2018 року № 494-23-VII).

З метою виконання заходів та завдань, передбачених Програмою соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2020 рік (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 грудня 2019 року № 791-32-VII), проведена робота, спрямована на реалізацію наступних пріоритетних напрямів: розвиток інвестиційного потенціалу та побудова нової платформи залучення іноземних та вітчизняних інвестицій в область; забезпечення комфортних умов для розвитку малого та середнього бізнесу; реалізація ключових необхідних інфраструктурних проєктів, створення нових робочих місць; розвиток туристичного потенціалу регіону; забезпечення та супровід процесу децентралізації в Київській області; підвищення енергоефективності об'єктів житлово-комунальної та соціальної сфери; сталий розвиток соціально-гуманітарної сфери життєдіяльності Київської області; підвищення рівня конкурентоспроможності підприємств промислового комплексу економіки; подальший розвиток експортного потенціалу аграрного сектору; розвиток муніципальної інфраструктури; модернізація дорожньо-транспортної інфраструктури; покращення екологічної ситуації в області.

Економіка області у 2020 році розвивалася за складних умов. Початок світової економічної кризи, яка співпала з розвитком пандемії на коронавірус та запровадженням у зв'язку з цим в Україні карантину, негативно вплинули на соціально-економічну ситуацію, що призвело до появи кризових явищ у провідних галузях економіки, викликало скорочення ділової активності суб'єктів малого та середнього бізнесу, погіршення ситуації на ринку праці. Усі ці фактори спричинили зменшення надходжень до бюджетів усіх рівнів, що не дало змогу профінансувати у необхідних обсягах реалізацію заходів обласних цільових програм, насамперед соціального спрямування. Але навіть за таких умов, більшість секторів економіки регіону зберегли свої позиції за основними показниками розвитку.

Результати соціально-економічного розвитку області, досягнуті протягом 2020 року, характеризуються такими основними показниками:

- **індекс промислового виробництва** за 2020 рік становив 98,5% (в середньому по Україні – 95,5%) через тимчасове призупинення діяльності підприємств у зв'язку із запровадженням карантину, зниження попиту на окремі види продукції, що виробляється провідними підприємствами області; обсяг реалізованої промислової продукції підприємств у 2020 році становив 125,8 млрд грн (у 2019 році – 120,8 млрд грн), за цим показником область продовжує займати 7 місце;

- **обсяг продукції сільського господарства** в усіх категоріях господарств (у постійних цінах 2016 року) у 2020 році становив 32858,1 млн грн (по Україні – 6 місце), що становить 80,5% до відповідного показника попереднього року;

- підприємствами області за 2020 рік виконано **будівельних робіт** на суму 12612,9 млн грн (по Україні – 6 місце), індекс будівельної продукції становив 116,0 відсотка;

- **оборот роздрібною торгівлі** за всіма каналами реалізації у 2020 році збільшився у порівнянних цінах на 18,7% і становив 101,3 млрд гривень (по Україні – 3 місце);

- загальний **обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами** за 2020 рік порівняно з 2019 роком зріс на 1,0% і становив 1968,0 млн дол. США (по Україні – 8 місце). Обсяг імпорту товарів збільшився на 1,6% та становив 4181,6 млн доларів США (по Україні – 3 місце);

- **обсяг капітальних інвестицій** за 2020 рік становив понад 23,0 млрд грн (по Україні – 4 місце) та у порівнянних цінах зменшився на 57,0% через обмежені можливості бюджетів усіх рівнів та погіршення фінансового стану підприємств регіону внаслідок карантинних обмежень;

- загальний **обсяг прямих іноземних інвестицій**, за останніми даними НБУ, станом на 31.12.2020 (наростаючим підсумком) становив 1977,9 млн дол США (по Україні – 5 місце), що на 9,6% більше ніж на кінець 2019 року;

- до **зведеного бюджету області** з урахуванням міжбюджетних трансфертів з державного бюджету (без внутрішніх міжбюджетних трансфертів) надійшло 25916,5 млн грн доходів, що на 11,0% менше ніж за 2019 рік (через зниження міжбюджетних трансфертів з державного бюджету на 4718,1 млн грн);

- до загального та спеціального фондів **державного бюджету** від області у 2020 році надійшло 16068,4 млн грн, що на 74,7% менше порівняно з 2019 роком (зниження надходжень пояснюється тим, що у 2020 році надходження від Київської митниці Держмитслужби не включаються у загальну суму надходжень до державного бюджету від області);

- кількість зареєстрованих **суб'єктів підприємницької діяльності** станом на 01.01.2021 порівняно з їх кількістю на початок 2020 року зросла на 3,1% і становила 180,4 тис. осіб, за 2020 рік суб'єктами малого і середнього підприємництва **до бюджетів** усіх рівнів **сплачено** 22569,1 млн грн податків і зборів, що порівняно з показником за 2019 рік більше на 7,5 відсотка;

- на вільні та новостворені робочі місця за 2020 рік **працевлаштовано** 27,2 тис. незайнятих та безробітних осіб (на 24,2% більше порівняно з 2019 роком), рівень працевлаштування безробітних становив 31,8% (у 2019 році – 38,1 відсотка);

- **кількість створених нових робочих місць** в усіх сферах економічної діяльності, за останніми наявними даними Мінекономіки, станом на 01.01.2021 становила 27561 одиницю (6 місце по Україні), що в 2,0 рази більше кількості ліквідованих робочих місць;

- **середньомісячна номінальна заробітна плата** за 2020 рік становила 11887 грн (по Україні – 3 місце), що на 8,0% перевищує її розмір у 2019 році та у 5,2 рази більше рівня прожиткового мінімуму на одну працездатну особу;

- **середній розмір трудових пенсій** у 2020 році порівняно з попереднім роком збільшився на 13,4% та становив 3563 гривні.

Разом з тим, в області залишається значною **сума заборгованості із виплати заробітної плати**, яка станом на 01.01.2021 становила 158,3 млн грн, що на **9,2%** більше ніж станом на початок 2020 року. У її структурі борги економічно активних підприємств становили 21,2%, підприємств-банкрутів – 74,2%, економічно неактивних – 4,6 відсотка.

Серед економічно активних підприємств найбільша сума заборгованості обліковується на державному підприємстві «Завод порошкової металургії» (м. Бровари) – майже 24,4 млн грн, яке перебуває у сфері управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Заборгованість на вказаному підприємстві виникла у серпні 2014 року, проте неодноразові звернення до вказаного міністерства позитивних наслідків не дали.

Найбільшою у Київській області залишається **заборгованість** із виплати заробітної плати у приватному акціонерному товаристві «Авіакомпанія «Аеросвіт» (Бориспільський район) – **підприємстві-банкруті** – у сумі 115,8 млн грн, або 73,2% від загальної суми заборгованості по області (у 2015 році порушено справу про його банкрутство).

Сума податкового боргу (без урахування пені і боргу підприємств-банкрутів) протягом 2020 року по області збільшилася на 10,8% і, за оперативними даними, станом на 01.01.2021 становила 5164,6 млн гривень. Загальна сума податкового боргу до зведеного бюджету зросла по Київській області на 10,2% і станом на 01.01.2021 становила 6582,7 млн гривень.

Проведений моніторинг соціально-економічного розвитку області у 2020 році виявив ряд проблемних питань, які потребують вирішення шляхом мобілізації спільних зусиль місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, а також суб'єктів господарювання області. Серед них основними є: нестача обігових коштів у суб'єктів малого і середнього підприємництва для відновлення роботи у посткарантинний період та інвестиційних ресурсів для модернізації та технологічного оновлення виробництва, зменшення ресурсної бази місцевих бюджетів через скорочення субвенцій з державного бюджету, невідповідність фахової структури трудових ресурсів потребам ринку, високий рівень енергоемності житлово-комунального господарства.

Промисловість

Київська область відноситься до промислово розвинених регіонів України, про що свідчить 7 місце за обсягом реалізованої промислової продукції. Промисловий комплекс області представлений 358 великими та середніми підприємствами, провідними з яких є Трипільська ТЕС, ПАТ «Київський картонно-паперовий комбінат», ІП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед», Компанія «Біофарма», ПАТ «Яготинський маслозавод», ТОВ «КОСТАЛ УКРАЇНА», ПАТ «Елопак-Фастів», ТОВ «Аерок», ТОВ «Хенкель Баутехнік (Україна)», ПрАТ «Росава», ПрАТ «Гостомельський склозавод «Ветропак», ТОВ «Кен-Пак (Україна)», ТОВ «Фармекс Груп», Компанія «Пластик Карта» та інші підприємства.

З метою підвищення ефективності діяльності у 2020 році продовжувалася робота щодо реалізації інвестиційних проєктів, спрямованих на реконструкцію, технічне переснащення та розширення виробничих потужностей промислових підприємств. Так, введено в експлуатацію після реконструкції виробничі комплекси ТОВ «Білий Цвіт» (м. Бориспіль), ТОВ «Рогозівський пінобетонний комбінат» (Бориспільський район), І чергу підприємства з оброблення природного каменю (Васильківський район), відкрито швейний цех із пошиття одягу (Ставищенський район).

Здійснено модернізацію та розширення виробничих потужностей ІП «Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед» (Броварський район), ПрАТ «Київський картонно-паперовий комбінат» (м. Обухів), ТОВ «Прушинські» та ФГ «Тетяна-2011» (Броварський район), ТДВ «Яготинський маслозавод» (Бориспільський район), ТОВ «Белла Центр» і філією «Аерок Березань» ТОВ «Аерок» (м. Березань), ТОВ «Антонівський м'ясокомбінат» (Білоцерківський район), реконструкцію на ПП «Кронос Агро» (Бориспільський район), ТОВ «СелектвудУкраїна» (Обухівський район), ПрАТ «ПентоПак» та ПрАТ «Лантманнен Акса» (м. Бориспіль), ПНДКК фірма «Конкорд-Гей» (Білоцерківський район), ТОВ «ФУДПРОД» (Білоцерківський район), ТОВ «Ржищівська кондитерська фабрика» (м. Ржищів).

Нові види конкурентоспроможної продукції освоєні ТОВ «Омакс Інтернешнл» (м. Обухів), ТОВ «Київхліб» (м. Фастів), ПрАТ «Спецбудмаш» та ТОВ «Київгума», ПрАТ «Броварський завод залізобетонних конструкцій» (м. Бровари), ТОВ «ХЕЧ ТЕК УКРАЇНА».

У результаті вжитих заходів обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств за 2020 рік становив 125,8 млрд грн (за 2019 рік – 120,8 млрд грн, програмний показник на 2020 рік – 125,4 млрд грн), що становить 5,0% від загальнодержавних обсягів.

У структурі обсягу реалізованої продукції за видами промислової діяльності сумарна частка підприємств з виробництва харчових продуктів і напоїв становить 28,8%; постачання електроенергії, газу і пари – 18,1%; виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 18,5%; виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу і поліграфічної продукції – 9,8%; машинобудування – 7,8%; металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів – 6,7%; виробництва основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів – 2,3%;

хімічних речовин і хімічної продукції – 2,4%; текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри – 0,7%; добувної промисловості – 1,1 відсотка.

Внаслідок тимчасового призупинення у березні-травні 2020 року діяльності підприємств у зв'язку із запровадженням на території України карантину, зниження попиту на окремі види продукції, що виробляються провідними підприємствами області, а також через перевищення термінів технічного переоснащення виробничих потужностей промислових підприємств індекс промислової продукції у 2020 році порівняно з 2019 роком становив 98,5% (у 2019 році – 99,7%, програмний показник на 2020 рік – 100,1 відсотка). Збільшити випуск продукції порівняно з 2019 роком вдалося лише підприємствам машинобудування – на 37,8%, а також підприємствам добувної промисловості і розроблення кар'єрів – на 22,2 відсотка.

Водночас зменшилися обсяги текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів на 41,4%, хімічних речовин та хімічної продукції – на 15,7%, харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів – на 7,9%, виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності – на 3,8%, гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – на 1,0%, обсяги постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – на 1,5 відсотка.

Зниження попиту на госпітальний сегмент вітчизняного фармацевтичного ринку через оголошену пандемію на території України та тимчасового припинення планових заходів щодо госпіталізації і планових операцій, крім термінових та невідкладних, вплинуло на зниження виробництва фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів на 9,0 відсотка.

Через низьку динаміку споживання готової металопродукції на внутрішньому ринку (незатребуваність сталевих продуктів) та залежність від зовнішніх ринків збуту, випуск продукції у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, знизився на 5,7 відсотка.

Свідченням поступового подолання наслідків жорсткого карантину є збільшення на 15,1% обсягів промислового виробництва у грудні 2020 року порівняно з груднем 2019 року за рахунок їх зростання у переважній більшості видів промислової діяльності.

З метою збільшення обсягів виробництва продукції з високою доданою вартістю, кількості нових робочих місць з високою заробітною платою, підвищення інноваційності виробництва підписано Меморандум про співпрацю між Київською облдержадміністрацією, Українською асоціацією меблевіків та Національним університетом біоресурсів і природокористування України щодо створення меблевого кластеру на території області.

Для всебічного сприяння розвитку промисловості та підприємництва, поліпшення інвестиційного клімату, налагодження діалогу між владою, бізнесом та експертною громадськістю Київська облдержадміністрація уклала Угоду про співпрацю з Українським союзом промисловців та підприємців.

З метою конкретизації потенційних сфер смарт-спеціалізації області, налагодження діалогу між представниками пріоритетних видів промислової діяльності, наукових установ, громадських організацій для обговорення актуальних питань розвитку відповідного напрямку смарт-спеціалізації

розпочато проведення процесу підприємницького відкриття. Спільно з Інститутом економіки та прогнозування Національної академії наук України проведено круглий стіл «Інноваційний розвиток регіону та смарт-спеціалізація Київської області: стан та перспективи розвитку». Крім цього, проведено круглий стіл на тему «Розроблення енергоефективних рішень на основі альтернативних джерел енергії», під час якого обговорено перспективи розвитку «зеленої енергетики» в Україні та на Київщині.

Поліпшення ситуації в промисловому комплексі області, подальший розвиток підприємств галузі стримують застарілі технології та значний рівень зносу виробничих фондів; висока енергоємність виробництва промислової продукції; відсутність доступних кредитних ресурсів, особливо на довгостроковий період для проведення технічного переоснащення виробничих потужностей; висока вартість енергоносіїв, сировини, електроенергії та газу.

Агропромисловий комплекс

Сприяння розвитку агропромислового комплексу як сучасної конкурентоспроможної складової економіки Київщини залишається одним з найважливіших пріоритетних напрямів розвитку області.

У 2020 році в області продовжувалася робота з реалізації державних програм з підтримки агровиробників. Для полегшення доступу сільгоспвиробників до державної підтримки, зручної взаємодії з державними органами влади, виправлення помилок у Держгеокадастрі проводилися щотижневі заходи в територіальних громадах з популяризації створення фермерських, сімейних фермерських господарств та їх об'єднань, доступу до автоматизованої інформаційної системи «Державний аграрний реєстр».

Сільськогосподарські товаровиробники Київщини у 2020 році отримали 245,0 млн грн державної фінансової підтримки за такими бюджетними програмами:

- КПКВ 1201150 «Фінансова підтримка сільськогосподарських товаровиробників» за напрямами:

- часткова компенсація вартості придбаної сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва – 50,5 млн грн (перераховано за 772 одиниці техніки);

- бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 гектар) - новоствореним фермерським господарствам – 0,5 млн грн (отримали 9 фермерських господарств);

- спеціальна бюджетна дотація за утримання корів молочного напрямку продуктивності фермерському господарству, у власності якого перебуває від п'яти корів, – 1,2 млн грн (надано 6 фермерським господарствам);

- КПКВК 1201150 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» (на державну підтримку розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції) за напрямами:

- спеціальна бюджетна дотація за наявні бджолосім'ї – 3,9 млн грн (отримали 493 фізичних та 7 юридичних осіб);

- часткове відшкодування вартості закуплених для подальшого відтворення племінних тварин – 9,3 млн грн (перераховано 32 підприємствам);

- часткове відшкодування вартості будівництва та/або реконструкції тваринницьких ферм і комплексів – 77,2 млн грн (надано 4 підприємствам);

- КПКВК 1201150 «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів – 45,7 млн грн (сплачено 102 суб'єктам господарювання);

- КПКВ 1201150 «Фінансова підтримка розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства» – 54,5 млн грн (перераховано 20 підприємствам);

- КПКВ 1201200 «Надання кредитів фермерським господарствам» – 2,7 млн грн (отримали 7 фермерських господарств).

Для захисту прав сільськогосподарських товаровиробників, протидії незаконному поглинанню та захопленню підприємств аграрного сектора економіки щомісячно проводилися засідання відповідного допоміжного дорадчого органу Київської обласної державної адміністрації.

Проведено роботу щодо створення нового наукового парку «Unit Agro», діяльність якого буде спрямована на розвиток освітньої, науково-технічної та інноваційної діяльності, матеріально-технічної бази для комерціалізації результатів наукових досліджень. Підписано засновницький договір про його створення між Білоцерківським національним аграрним університетом та Міжнародним фондом сприяння інвестиціям, приводяться у відповідність до законодавства всі необхідні установчі документи між підписантами.

За обсягом сільськогосподарського виробництва за 2020 рік Київщина посіла 6 місце серед інших регіонів країни, частка області у загальному виробництві валової продукції сільського господарства в Україні становила 5,5 відсотка.

Обсяг продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств у постійних цінах 2016 року, за розрахунками, становив 32858,1 млн грн (відповідно до Програми показник передбачався на рівні 21175,6 млн грн у постійних цінах 2010 року), у тому числі сільськогосподарських підприємств – 22990,0 млн грн, господарств населення – 9868,1 млн гривень. Обсяг виробництва продукції сільського господарства у розрахунку на одну особу становив 18517,0 гривень.

У 2020 році індекс сільськогосподарської продукції порівняно з 2019 роком становив 80,5% (за прогнозним значенням планувався приріст у розмірі 101,3%), у тому числі на сільськогосподарських підприємствах – 75,4%, у господарствах населення – 95,6 відсотка.

Внаслідок зменшення попиту на продукцію агропромислового комплексу в країнах-торгових партнерах через карантин та низьку врожайність більшості сільськогосподарських культур, спричинену несприятливими посушливими погодними умовами, індекс продукції рослинництва порівняно з 2019 роком становив 74,7 відсотка.

За попередніми статистичними даними, усіма категоріями господарств області з площі 624,8 тис. га (90,3% до планової площі зернових та зернобобових культур) зібрано 2987,2 тис. т зернобобових культур (на 29,0% менше показника Програми) при урожайності 46,4 ц/га (прогноз – 67,5 ц/га). Зокрема, у розрізі культур зібрано:

- озимої та ярої пшениці з площі 182,3 тис. га (99,3% планової площі) – 796,0 тис. т (середня урожайність 43,7 ц/га);
- озимого та ярого ячменю з площі 66,5 тис. га (99,1% планової площі) – 258,9 тис. т (середня урожайність 38,9 ц/га);
- гороху з площі 3,9 тис. га (95,1% планової площі) – 12,1 тис. т (урожайність 30,6 ц/га);
- кукурудзи з площі 342,5 тис. га (86,6% планової площі) – 1740 тис. т (урожайність 50,8 ц/га);
- гречки з площі 4,2 тис. га (100,0% планової площі) – 6,58 тис. т (урожайність 16,0 ц/га);
- проса з площі 5,7 тис. га (105,6% планової площі) – 15,2 тис. т (урожайність 26,5 ц/га);
- соняшника з площі 183,8 тис. га (96,8% планової площі) – 454,9 тис. т (урожайність 24,2 ц/га);
- сої з площі 94,9 тис. га (90,9% планової площі) – 132,29 тис. т (урожайність 13,9 ц/га);
- ріпаку з площі 27,5 тис. га (101,0% планової площі) – 67,49 тис. т (урожайність 24,5 ц/га).

Валовий збір цукрового буряку з площі 18,8 тис. га (94,0% планової площі) становив 814,7 тис. т при середній урожайності 418,7 ц/га.

Станом на початок 2021 року забезпеченість сільгоспідприємств паливно-мастильними матеріалами для проведення весняно-польових робіт становить 102,0% до потреби та 100% бензину до технологічної потреби.

Протягом 2020 року усіма категоріями господарств вироблено 284,7 тис.т м'яса, 379,6 тис.т молока, 3465,2 млн штук яєць. Порівняно з 2019 роком виробництво яєць збільшилось на 4,7% (показник Програми – зростання на 8,3%), водночас виробництво м'яса зменшилось на 1,7% (прогнозний приріст складав 1,6%), а молока – на 4,1% (передбачалося, що показник зросте на 2,0 відсотка). За обсягом виробництва м'яса область продовжує займати 4 місце, яєць – 1 місце.

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови становив 7478 кг (по Україні – 5 місце), що на 13,4% більше у порівнянні з 2019 роком та на 7,1% більше прогнозного значення.

Поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств, порівняно з 2019 роком, зменшилось на 5,2% і склало 102,8 тис. голів (показник Програми – 134,2 тис. голів), у тому числі поголів'я корів – 53,4 тис. голів (прогноз – 66,1 тис. голів), що на 5,3% менше показника за 2019 рік.

Чисельність поголів'я свиней протягом 2020 року збільшилась на 5,3% і становила 547,0 тис. голів (на 2,5% більше ніж було передбачено Програмою). Як і раніше, область продовжує посідати перше місце серед регіонів України за чисельністю поголів'я свиней.

Поголів'я птиці в усіх категоріях господарств становило 22,7 млн голів, що на 27,6% менше ніж їх кількість станом на 01.01.2020 (на 6,9% менше прогнозу) через зупинку діяльності одного з найбільших виробників курятини – заводу компанії «Комплекс Агромарс» у с. Гаврилівка Вишгородського району. Незважаючи на це, Київщина продовжує посідати третє місце серед областей України за чисельністю поголів'я свійської птиці.

Важливим внеском у розвиток сільського господарства області є реалізовані інвестиційні проекти. У 2020 році проведено реконструкцію зерноочисного комплексу зі збільшення обсягів приймання та сушіння сільськогосподарської продукції ТОВ «Ківшовата Агро» (Таращанська міська громада Білоцерківського району) потужністю 110 тонн/годину та обсягом виробництва продукції за рік 60 тис.т, створено 12 робочих місць, кошторисна вартість проекту – 28,5 млн гривень.

Завершено будівництво зернохосовища ТОВ «Білий Цвіт» у м.Бориспіль, з загальним обсягом інвестицій 39,9 млн грн, створено 46 робочих місць.

У м. Яготин введено в дію першу чергу будівництва зернохосовища ПП «ЄВРОСЕМ» потужністю – 144,0 тис. т, створено 62 робочих місця, кошторисна вартість проекту – 251,0 млн гривень.

У Білоцерківському районі відкрито свиноферму ТОВ «Узин-Агроінвест» потужністю до 12,0 тис. голів (на власній земельній ділянці загальною площею 26,2 га). Завершилися роботи з розширення та реконструкції 8 виробничих потужностей ТОВ «Ясенвіт» у Ставищенській селищній громаді Білоцерківського району із виготовлення власної продукції (виробництво курячих яєць) загальною площею 20 тис. кв. м (кількість птиці – 2282 голови) з установкою сучасного цеху з сортування із впровадженням новітніх технологій та відкрито новий комбікормовий цех. Загальна вартість інвестицій становила 2 млн євро, створено 15 робочих місць.

На завершальній стадії знаходиться реконструкція чотирьохрядного корівника на МТФ №1 на 240 голів корів ПСП «Гейсиське» у Ставищенській селищній громаді Білоцерківського району (вартість проекту – 4,7 млн грн, заплановано створення 10 робочих місць). Продовжується будівництво таких об'єктів:

- другої черги молочного комплексу на 1000 голів ТДВ «Терезине» у с. Вільна Тарасівка Білоцерківського району (вартість проекту – 54,0 млн грн, заплановано створення 20 робочих місць);

- другої черги тваринницького комплексу з виробництва молока на 600 голів великої рогатої худоби ТОВ «Аграрний інвестиційний союз» у с. Бовкун Таращанської територіальної громади Білоцерківського району (вартість проекту – 12,5 млн грн, заплановано створення 10 робочих місць);

- свиноферми СТОВ «Плосківське» у с. Плоске Великодимерської селищної громади Броварського району району.

- зерноелеватора ТОВ «Лемігрейн» с. Улашівка Таращанської міської громади Білоцерківського району обсягом зберігання 40 тис. т (обсяг інвестицій – 20,0 млн грн, передбачено створення 40 робочих місць).

Для створення умов для залучення інвестицій задля можливого будівництва нового суб'єкта господарювання з переробки відходів тваринного походження, рішенням Київської обласної ради від 19 грудня 2019 року № 769-32-VII було затверджено відповідні зміни до **Програми «Розвиток сільського господарства та сільських територій Київської області на 2018-2020 роки»** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 27 квітня 2018 року № 403-21-VII зі змінами). Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми у 2020 році, становив 1,1 млн грн з обласного бюджету. Проте через відсутність фінансування заходи Програми у 2020 році не здійснювались.

З метою подальшого розвитку агропромислової діяльності в області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 037-01VIII **«Комплексну програму розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада»**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачені кошти у сумі 8,4 млн грн, з них з державного бюджету – 1,2 млн грн, обласного бюджету – майже 7,2 млн грн. Фактично затверджено з обласного бюджету кошти у сумі 2,0 млн гривень. Заходи цієї Програми в основному спрямовані на надання підтримки розвитку галузі тваринництва та розвиток виставково-ярмаркової діяльності в області.

Енергоефективність

У 2020 році продовжувалася робота, спрямована на оптимізацію структури споживання паливно-енергетичних ресурсів, підвищення енергоефективності у бюджетній сфері та житлово-комунальному господарстві, скорочення споживання паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами та населенням через стимулювання впровадження енергозберігаючих заходів.

В області діє **Програма енергозбереження (підвищення енергоефективності) Київської області на 2017-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 313-14-VII зі змінами). На фінансування заходів вказаної Програми на 2020 рік передбачені кошти у сумі у сумі 292,9 млн грн, з них з обласного бюджету – 155,3 млн грн, місцевих бюджетів – 137,6 млн гривень. Фактично затверджено з обласного бюджету кошти у сумі 146,9 млн грн, місцевих бюджетів – 137,6 млн гривень. Касові видатки за цією Програмою станом на 01.01.2021 становили 171,4 млн грн, з них кошти обласного бюджету – майже 117,1 млн грн, місцевих бюджетів – майже 54,1 млн грн, позабюджетні кошти – 175,6 тис. гривень.

У рамках реалізації вказаної Програми виконано 107 із 143 запланованих заходів, а саме: розроблено техніко-економічне обґрунтування на проведення комплексної термомодернізації будівель КЗ КОР «Київська обласна клінічна лікарня» та інших комунальних закладів Київської обласної ради, розташованих за адресою: м. Київ, вул. Багговутівська, 1, здійснено 10 заходів з термомодернізації об'єктів бюджетної сфери (заміна та установка енергозберігаючих вікон і дверей, утеплення стін, дахів, підвалів та інше), 8 заходів із виготовлення проектно-кошторисної документації на виконання робіт з термомодернізації/термосанації будівель опорних навчальних закладів, 42 заходи із встановлення на об'єктах бюджетної сфери індивідуальних теплових пунктів з погодним регулюванням, 21 захід з реконструкції та капітального ремонту систем вуличного освітлення та заміни ламп на енергоефективні, 2 заходи з покращення управління енергетичними ресурсами та розвитку альтернативної енергетики, зокрема виконано розробку проектно-кошторисної документації на встановлення сонячних електростанцій.

В області тривала співпраця органів місцевого самоврядування з Проектом Європейського Союзу і Програми розвитку ООН «Об'єднання співвласників будинків для впровадження сталих енергоефективних рішень» (HOUSES),

проектом Міжнародної фінансової корпорації (IFC) «Енергоефективність у житловому секторі України» задля залучення коштів з фонду енергоефективності на здійснення енергоефективних заходів ОСББ та ЖБК.

За підтримки Київської облдержадміністрації та вищезазначеного Проекту ЄС і ПРООН створена Громадська організація «Рада об'єднань співвласників багатоквартирних будинків Київської області», яка об'єднала більше 40 ОСББ з 15 міст та селищ Київської області. Це стало платформою для покращення рівня енергоефективності в житловому секторі, що визначено одним із головних пріоритетів розвитку Київської області.

З метою підвищення рівня енергоефективності багатоквартирних будинків, а саме: зниження енергоспоживання, зменшення рахунків за комунальні послуги, поліпшення технічного стану та зовнішнього вигляду будівлі, підвищення комфорту та умов проживання, наразі діє державна Програма підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ», яка розроблена відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності».

Відповідно до вказаної Програми у 2020 році 8 ОСББ Київської області за участю державної установи «Фонд енергоефективності» взяли участь у реалізації проєктів з енергомодернізації житлових будинків. Загальна оцінка вартості заходів з енергоефективності становить майже 24,8 млн гривень. Реалізація зазначених проєктів дасть можливість досягнути економії енергії в будинках у розмірі 2308,0 тис. кВт*год/рік та скоротити викиди вуглекислого газу в атмосферу на 932,65 т/рік.

Також, у рамках затверджених місцевих програм енергоефективності у 2020 році було здійснено фінансову підтримку 14 ОСББ по відшкодуванню частини витрат на здійснення енергозберігаючих заходів. Так, у м. Біла Церква програмою скористались 7 ОСББ, які отримали 2703,2 тис. грн, у м. Бровари – 3 ОСББ на загальну суму 197,5 тис. грн, у м. Обухів з місцевого бюджету було виділено 961,4 тис. грн одному ОСББ, у м. Славутич підтримкою скористалося одне ОСББ на загальну суму 40 тис. грн, у м. Фастів – 2 ОСББ на загальну суму 340 тис. гривень.

В області впроваджено систему енергетичного менеджменту за стандартами ISO 50001. У райдержадміністраціях, міськвиконкомках (міст обласного значення) та територіальних громадах працює 78 енергоменеджерів, які відповідають за енергоефективність.

З метою раціонального використання бюджетних коштів і уникнення майбутніх необґрунтованих витрат паливно-енергетичних ресурсів у Київській області успішно працює автоматизована система «Київщина енергоефективна», яка дозволяє вести чіткий, оперативний та достовірний облік використання енергоресурсів, обробляє дані щодо споживання всіх ресурсів з великої кількості будівель та допомагає визначити будівлі або споруди, де можливо оптимізувати споживання. Станом на 01.01.2021 в системі архівуються та зберігаються дані по споживанню паливно-енергетичних ресурсів 3034 об'єктів бюджетної сфери. За роботою системи можливо вільно спостерігати он-лайн на сайті департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської облдержадміністрації (ogku.kiev.ua).

В Київській області продовжувалась робота щодо залучення інвестицій у реалізацію енергозберігаючих заходів за механізмом енергосервісу. Так, у

2020 році в Київській області підписано 6 енергосервісних договорів на суму 14,0 млн грн, а саме:

- ✓ енергосервіс будівлі Бучанської міської ради на загальну суму 668,7 тис. грн;
- ✓ енергосервіс Бучанської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів №5 з поглибленим вивченням іноземних мов Бучанської міської ради на загальну суму 2049,0 тис. грн;
- ✓ енергосервіс мережі вуличного магістрального освітлення, яка обліковується на балансі Комунального підприємства «Славутич-Електромережі» Славутицької міської ради на загальну суму 7593,8 тис. грн;
- ✓ енергосервіс будівлі КЗ «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Оленка» Тетіївської міської ради на загальну суму 704,4 тис. грн;
- ✓ енергосервіс будівлі «Тетіївського ліцею №2» Тетіївської міської ради Київської області на загальну суму 1944,3 тис. грн;
- ✓ енергосервіс будівлі КЗ «Заклад дошкільної освіти (ясла-садок) «Веселка» Тетіївської міської ради Київської області на загальну суму 1079,5 тис. гривень.

ЕСКО-тендери проводились через Систему публічних електронних закупівель ProZorro. Всього в області станом на початок 2021 року укладено 30 енергосервісних контрактів.

В області вживаються заходи щодо диверсифікації джерел енергопостачання шляхом переведення газових котелень на альтернативні види палива. Станом на 01.01.2021 в області обліковується 1384 котельні (включаючи автономні котельні бюджетної сфери). Із загальної кількості котелень 921 працює на газі, 48 – на вугіллі, 37 – електричні. Частка котелень, що використовують для виробництва теплової енергії виключно альтернативні види палива, збільшилась протягом року з 26,7% до 27,3%, їх кількість станом на 01.01.2021 становила 378 котелень (342 котельні працюють на деревному паливі, 18 – на паливі з відходів сільського господарства, 13 – на вторинних енергетичних ресурсах, 4 – на інших альтернативних видах палива).

Обсяг виробленої теплової енергії за 2020 рік тепlopостачальними підприємствами регіону (крім Трипільської та Білоцерківської ТЕЦ) становив 863,7 тис. Гкал теплової енергії (з них 197,4 тис. Гкал – на альтернативних видах палива).

Частка сумарної потужності котелень, що працюють на альтернативних видах палива до загальної кількості котелень, становить 16,9% (на 0,3 в.п. більше ніж 2019 рік).

Транспорт та дорожнє господарство

У 2020 році в області продовжувалась робота, спрямована на забезпечення належної якості та безпеки пасажирських та вантажних перевезень за рахунок удосконалення системи управління автотранспортною інфраструктурою, поліпшення якості дорожнього покриття.

Згідно з реєстром маршрутної мережі міжміських та приміських (внутрішньообласних) автобусних маршрутів загального користування в

області функціонує 512 маршрутів (у 2019 році – 514), з них 275 приміських та 237 міжміських маршрутів), які обслуговує 71 приватний перевізник згідно з діючими договорами (у 2019 році – 75). Відповідно до укладених договорів на маршрутах курсує 1879 автобусів, з яких 398 пристосовані для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Для задоволення потреб населення протягом 2020 року проводилась робота з оптимізації і удосконалення реєстру маршрутної мережі шляхом внесення змін до траси слідування 10 приміських та міжміських автобусних маршрутів.

У 2020 році було оголошено та проведено 2 конкурси з визначення переможців на перевезення пасажирів на 20 автобусних маршрутах загального користування. За результатами проведених конкурсів визначено переможців, з якими було укладено відповідні договори. Спільно з Київським міжрегіональним управлінням Укртрансбезпеки та Головним управлінням Національної поліції в Київській області здійснювались перевірки виконання приватними перевізниками умов укладених з ними договорів на перевезення пасажирів, а також виявлення нелегальних перевезень пасажирів транспортними засобами.

Протягом 2020 року виконувалась робота з розвитку і вдосконалення системи управління безпечного пасажирського перевезення у регіоні шляхом впровадження новітньої інтелектуальної системи GPS-моніторингу на автобусних маршрутах. Станом на 01.01.2021 до системи підключено 805 GPS-трекерів на автобусах перевізників.

З метою вирішення питання забезпечення належної якості послуг пасажиром з боку перевізників і контролю за виконанням ними зобов'язань за укладеними договорами на перевезення шляхом впровадження GPS моніторингу транспортних засобів і надання перевізникам послуг диспетчеризації в області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 047-01-VIII **Обласну цільову програму «Смарт транспорт Київщини (Інтелектуальна транспортна система) на 2021-2023 роки»**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено кошти у сумі 1892,5 тис. грн з обласного бюджету. Заходи цієї Програми в основному спрямовані на придбання ліцензій та технічну підтримку та оновлення програмного забезпечення.

У зв'язку зі зменшенням попиту на послуги пасажирського транспорту та введеними обмеженнями в області у зв'язку із запровадженням на території України карантину через поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19 у 2020 році вказаними послугами скористалося 68,1 млн пасажирів (або 56,2% від обсягу 2019 року), у тому числі автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) – 46,5 млн пасажирів (або 60,3% від обсягу 2019 року), залізничним транспортом – майже 17,8 млн пасажирів (45,0%), тролейбусним – 5,2 млн пасажирів (або 76,4% від обсягу 2019 року). Пасажирооборот становив 3001,1 млн пас. км, або 46,7% від обсягу 2019 року.

Відповідно до потреб суб'єктів господарювання підприємствами транспорту за 2020 рік перевезено 13210,2 тис. т вантажів, або 98,7% від обсягів 2019 року. Вантажообіг становив 9864,8 млн ткм (99,0% від обсягів 2019 року).

Мережа **доріг загального користування державного значення** Київської області станом на 01.01.2021 становить 2470,7 км, у тому числі: міжнародних – 468,2 км, національних – 379,5 км, регіональних – 921,7 км, територіальних – 700,8 км. У розрізі категорій загальна протяжність закріплених доріг включає: I категорії – 412,1 0 км, II – 878,5 км, III – 790,4 км, IV – 389,7 кілометра.

Територією області пролягають 3 міжнародних транспортних коридори: Критський № 3 (суміщається з автомобільною дорогою М-06 Київ-Чоп), Критський № 9 (суміщається з автомобільними дорогами М-01 Київ-Чернігів-Нові Яриловичі та М-05 Київ-Одеса), Європа – Азія (суміщається з автомобільними дорогами М-06 Київ-Чоп та М-03 Київ-Харків-Довжанський).

На фінансування робіт з будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонту, а також на утримання доріг державного значення у Київській області на 2020 рік було передбачено кошти за рахунок державного бюджету у сумі 1176,1 млн грн (у 2019 році – 1347,1 млн грн), з них на поточний дрібний ремонт та експлуатаційне утримання автодоріг – 634,6 млн грн (у 2019 році – 514,6 млн гривень). За 2020 рік фактично виконано та профінансовано робіт з експлуатаційного утримання доріг на суму 634,3 млн грн (за 2019 рік – 483,3 млн гривень).

Відповідно до переліку об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у 2020 році та обсягів бюджетних коштів для їх фінансування, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 29 січня 2020 року № 36, від 01 липня 2020 року № 539, від 11 грудня 2020 року № 1247 передбачалося здійснити роботи на загальну суму 541,5 млн грн (у 2019 році – 853,4 млн грн), фактично виконано роботи на суму 499,2 млн грн (у 2019 році – 573,0 млн грн) на ділянках автодоріг загальною протяжністю 37,6 кілометра.

За рахунок запозичених Укравтодором кредитів, залучених під державні гарантії на умовах, визначених постановами Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2020 року № 254 та від 18 листопада 2020 року № 1124, у 2020 році було заплановано виконати роботи у сумі 260,8 млн гривень. Фактично за 2020 рік профінансовано і виконано робіт у сумі 204,6 млн грн на ділянках автодоріг загальною протяжністю 15,7 кілометра.

З метою покращення безпеки дорожнього руху та зниження аварійності на автомобільних дорогах загального користування державного значення протягом 2020 року підрядними організаціями виконано робіт на загальну суму 60,9 млн грн (за 2019 рік – 27,1 млн грн), за рахунок яких встановлено та замінено 7238 дорожніх знаків, 4254 напрямних стовпчики, відремонтовано 23965 пог.м бар'єрного огородження, встановлено 2135 пог. м пішохідного огородження, поновлено 1280,6 км км дорожньої розмітки, розмітку 872 од. пішохідних переходів, відремонтовано 141 пог. м та влаштовано 61 пог. м тротуарів.

Крім цього, виконано роботи з ліквідації ямковості автодоріг на площі 310,8 тис. кв м на суму 132,7 млн грн (за 2019 рік – 356,2 тис. кв м на суму 153,8 млн гривень).

Мережа **автомобільних доріг загального користування місцевого значення** станом на 01.01.2021 складається з 847 автодоріг (341 обласної автодороги та 506 районних автодоріг) загальною протяжністю 6375,5 км

(обласних – 4171,8 км, районних – 2203,7 км), 277 мостів та шляхопроводів загальною протяжністю 6138 метрів.

На фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах Київської області у 2020 році було передбачено субвенцію з державного бюджету у сумі 1070,0 млн грн, з них на капітальний, поточний середній ремонт зазначених доріг – 850,0 млн грн, на поточний дрібний ремонт та експлуатаційне утримання доріг загального користування місцевого значення і штучного освітлення на них – 220,0 млн гривень.

Крім цього, на вказані цілі було спрямовано залишок коштів невикористаної субвенції 2019 року у сумі 139,2 млн гривень. Вказані кошти було заплановано використати на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт та поточний середній ремонт вищевказаних автомобільних доріг (перелік об'єктів затверджено розпорядженням голови облдержадміністрації від 10 червня 2020 року № 261) у сумі 120,6 млн грн, а також на проведення поточного дрібного ремонту та забезпечення їх експлуатаційного утримання у сумі 18,6 млн гривень.

Фактичний обсяг фінансування вказаних робіт на дорогах місцевого значення у 2020 році становив 1057,3 млн грн (97,7% запланованих видатків), у тому числі коштів субвенції з державного бюджету – 1033,6 млн грн та співфінансування з місцевих бюджетів – 23,7 млн гривень. За рахунок вказаних коштів проведено дорожньо-будівельні та ремонтні роботи на 158 об'єктах дорожнього господарства, при цьому проведено реконструкцію, капітальний ремонт, поточний (середній) ремонт дорожнього покриття автодоріг протяжністю 80,1 км (Програмою передбачалося 122,4 км), ямковий та поточний дрібний ремонт – 139,2 тис.кв метрів. Крім цього, за рахунок коштів на ремонт та експлуатаційне утримання доріг ліквідовано 172,6 тис.кв.м вибоїн асфальтобетонного покриття; сплановано 3075,4 км узбіч доріг; встановлено 556 дорожніх знаків, вирізано 939,7 тис. кв.м порослі, проведено кронування 11,4 тис. дерев.

У 2020 році у рамках Національного проекту «Велике будівництво» було заплановано реалізацію 29 об'єктів дорожнього господарства на суму 709,5 млн грн за рахунок субвенції Дорожнього фонду. Фактично станом на 31.12.2020 касові видатки склали 583,9 млн грн (82% від запланованого обсягу фінансування). Повністю завершено 11 об'єктів дорожнього господарства на суму 253,3 млн гривень.

У рамках **Програми будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2016-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 07 червня 2016 року № 129-05-VII зі змінами) на 2020 рік передбачалася реалізація 107 проектів з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення на загальну суму 149,8 млн гривень.

Протягом 2020 року завершені роботи з ремонту дорожнього покриття і тротуарів на 95 об'єктах дорожнього господарства на загальну суму 127,0 млн грн (86% від планових видатків), з них кошти обласного бюджету – 98,2 млн грн, інших місцевих бюджетів – майже 28,7 млн гривень.

З метою подальшого розвитку автомобільних доріг загального користування місцевого значення для підвищення на них рівня безпеки руху, швидкості, комфортності та економічності перевезень, здійснення електронної паспортизації зазначених доріг, штучних споруд на них, оформлення правостановлюючих документів на земельні ділянки, які належать до земель дорожнього господарства, розроблено та рішенням Київської обласної ради від 15 жовтня 2020 року № 908-36-VII (зі змінами) затверджено **«Програму розвитку автомобільних доріг у Київській області на 2020-2022 роки»**. На фінансування заходів Програми на 2020 рік передбачено та затверджено кошти у сумі з державного бюджету 1209,3 млн гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки на виконання заходів Програми становили 1033,6 млн гривень.

Протягом 2020 року здійснювались заходи з виконання вимог Законів України «Про дорожній рух» та «Про автомобільні дороги», постанови Кабінету Міністрів України від 27 червня 2007 року № 879 «Про заходи щодо збереження автомобільних доріг загального користування» щодо габаритно-вагового контролю транспортних засобів, які перевозять вантажі транспортними засобами з перевищенням вагових параметрів, дотримання водіями законодавства у сфері пасажирських перевезень.

З метою підвищення рівня безпеки на автомобільних дорогах Київщини, в області проводилися заходи, які не потребували фінансування, зокрема комплексне обстеження автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів міст обласного значення, комісійне обстеження стану утримання дорожньо-транспортних споруд та вулично-шляхової мережі Київської області, що знаходяться у сфері управління облдержадміністрації, обстеження існуючих та потенційних ділянок (місць) концентрації дорожньо-транспортних пригод на автомобільних дорогах загального користування області.

Проте, незважаючи на вжиті заходи, за даними Національної патрульної поліції, протягом 2020 року у Київській області відбулося 14339 дорожньо-транспортних пригод, що на 15,8% більше ніж у 2019 році.

Розвиток підприємництва

Мікро-, малі та середні підприємства становлять більшу частину у структурі економіки Київської області. Саме ці підприємства у 2020 році найбільше постраждали від карантинних заходів, пов'язаних із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19.

З метою забезпечення умов для сталого розвитку малого і середнього бізнесу, вирішення проблем, пов'язаних з територіальними диспропорціями у розміщенні малих та середніх підприємств області, залученням фінансових та інвестиційних ресурсів для розвитку малого і середнього підприємництва в області, реалізується **Програма розвитку малого і середнього підприємництва у Київській області на 2019-2021 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 560-28-VII (зі змінами). На фінансування заходів Програми на 2020 рік передбачено з обласного бюджету 1173,0 тис. грн, затверджено кошти у сумі 973,0 тис.

гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки на виконання заходів Програми становили 948,0 тис. гривень.

У рамках виконання заходів вищезазначеної Програми протягом червня-вересня 2020 року проведено серію навчальних вебінарів для представників бізнесу Київської області. Участь у вебінарах взяли майже 300 осіб - представників бізнесу. Завдяки започаткованому діалогу між бізнесом та владою вдалося розглянути актуальні теми саме для бізнес-середовища Київщини. Організовано інформаційну кампанію для підприємців Київщини (шляхом підготовки та розміщення відео- та фотоматеріалів, інфографіки) про діяльність бізнес-асоціацій, спрямовану на розвиток та підвищення конкурентоспроможності малого і середнього підприємництва.

З метою забезпечення сталого розвитку малого та середнього підприємництва розпорядженням голови облдержадміністрації від 18 грудня 2020 року оновлено координаційну раду з питань розвитку підприємництва при Київській обласній державній адміністрації (далі – координаційна рада) та затверджено її новий склад, до якого увійшли як представники бізнесу, влади, так і спілок підприємців.

У грудні 2020 року проведено два засідання координаційної ради, на яких розглянуто, зокрема проблемні питання діяльності малого та мікробізнесу, актуальні зміни в оподаткуванні та проблеми фізичних осіб-підприємців у роботі з реєстраторами розрахункових операцій. За підсумками роботи координаційної ради Київською обласною державною адміністрацією спільно з представниками бізнесу підготовлено відповідні пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій» та направлено до Офісу Президента України.

Налагоджено тісну співпрацю з Торгово-Промисловою Палатою України, Київською обласною Торгово-Промисловою Палатою, Спілкою підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України, Київським обласним центром зайнятості з метою розширення кола поінформованості бізнес-спільноти Київщини, у тому числі й про реалізацію Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%».

З початку дії Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» представниками бізнесу Київської області станом на 01.01.2021 підписано 336 кредитних договорів на загальну суму 997 млрд грн, що є 3 показником по Україні.

Для забезпечення дієвого діалогу між бізнесом та владою у серпні цього року підписано Угоду про співробітництво між Київською облдержадміністрацією та Українським союзом промисловців та підприємців.

У вересні 2020 року Київською обласною державною адміністрацією підписано Меморандум про співробітництво з найбільшими мобільними операторами України (Vodafone Ukraine, Kyivstar, lifecell), Українською асоціацією операторів зв'язку «Телас».

Проведено урочистості з нагоди Дня підприємця, що відбулися 07 вересня 2020 року в с. Підгірці Обухівського району. До нагородження було представлено більше 50-ти найкращих суб'єктів підприємництва Київщини.

У рамках Європейського тижня підприємництва департаментом економіки та цифровізації облдержадміністрації спільно з Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій проведено опитування представників бізнесу регіону з метою формування Регіонального профілю малого та середнього підприємництва Київської області (інструменту моніторингу та оцінки стану, динаміки та перспектив розвитку сектору МСП у регіоні) та експортного профілю Київської області (інструменту політики, що використовується для оцінки кількісних та якісних змін в експорті регіону та в зовнішньому середовищі функціонування експортерів товарів та послуг). За підсумками підготовлено відеоматеріали про успішні історії ведення бізнесу Київської області. У грудні 2020 року відбулася онлайн презентація результатів опитування «Інструменти моніторингу, оцінки стану динаміки та перспектив розвитку підприємництва в регіоні».

Крім цього, у звітному періоді проведено ряд заходів, спрямованих на підтримку розвитку малого та середнього бізнесу, за сприяння органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, місцевих агенцій розвитку підприємництва.

Так, у рамках підготовки до 4-го Форуму підприємців м.Славутича КП «Агентство регіонального розвитку» Славутицької міської ради проведено соціологічні дослідження: «Загальне бачення стану підприємництва у місті Славутич» та «Оцінка задоволеності споживачів якістю товарів і послуг у м. Славутич». У червні 2020 року відбулось чергове засідання Ради підприємців при Славутицькому міському голові, а також відбулися Дні популяризації економічного розвитку в Любецькій об'єднаній територіальній громаді, за фінансової підтримки Європейського Союзу, на виконання Грантового проєкту Європейського Союзу «План місцевого економічного розвитку: Славутич – драйвер росту відкритої та вільної економіки регіону» та Меморандуму про співпрацю між м. Славутич, Любецькою та Михайло-Коцюбинською об'єднаними громадами.

У грудні 2020 року відбулася презентація «Програми розвитку малого та середнього підприємництва в місті Славутич на 2021 рік» при Раді підприємців при Славутицькому міському голові. У проєкті Програми представлені заходи, що плануються організувати та провести у 2021 році за напрямками: фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка, ресурсна, інформаційна, консультаційна та консалтингова підтримка у сфері підтримки підприємництва у місті тощо.

Агенцією стратегічного розвитку Білої Церкви проведено семінар на тему: «Запровадження інформаційних систем для автоматизації та діджиталізації бізнес-процесів». Крім цього, зазначена Агенція запустила перший у місті онлайн бізнес-акселератор з соціального підприємництва. По закінченню онлайн навчання 22 учасники отримали сертифікати про успішне проходження курсу бізнес-акселератора з соціального підприємництва, які виконали необхідні завдання, склали тести.

За ініціативи Броварської міськради проведено два круглі столи, присвячені обговоренню розвитку малого та середнього підприємництва, у тому числі із залученням представників Головного управління Державної податкової служби у Київській області.

Проведено ряд вебінарів на тему: «Підготовка до співбесіди з роботодавцем» фахівцями з питань зайнятості районних філій Київського обласного центру зайнятості, в ході яких безробітним особам були презентовані правила успішної співбесіди та обговорено питання відкриття власної справи.

У жовтні 2020 року в Центрі розвитку підприємництва Переяслав-Хмельницької міськрайонної філії Київського обласного центру зайнятості відбувся семінар на тему «Генеруй бізнес-ідею та розпочни свій бізнес». У ході заходу розглянуто поняття підприємницької діяльності та бізнес-ідеї, перспективні можливості розвитку підприємництва в регіоні, покрокове планування підприємницької діяльності.

Протягом 2020 року в Київській області прийнято 62 регуляторних акти, з них: 2 – органами виконавчої влади та 60 – органами місцевого самоврядування. Регуляторними органами області здійснено 19 переглядів регуляторних актів: 2 – органами виконавчої влади та 17 – органами місцевого самоврядування.

Всього за 2020 рік проведено 128 відстежень результативності регуляторних актів, у тому числі 47 базових, 40 повторних та 41 періодичне відстеження. За результатами відстежень підготовлено звіти щодо відповідності регуляторних актів принципам державної регуляторної політики, які оприлюднені на офіційних веб-сайтах регуляторних органів у рубриках «Регуляторна політика» або «Регуляторна діяльність» та направлені Державній регуляторній службі України.

Незважаючи на складну економічну ситуацію, пов'язану з наслідками поширення на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, порівняно з даними на початок 2020 року, кількість суб'єктів підприємницької діяльності за 2020 рік збільшилася на 5536 од. (юридичних осіб – на 3131 од., фізичних осіб – на 2405 одиниць). За даними Головного управління Державної податкової служби у Київській області, станом на 01.01.2021 на обліку у Київській області зареєстровано 180,4 тис. суб'єктів підприємницької діяльності, у тому числі кількість фізичних осіб-підприємців становила 102,3 тис. осіб (показник Програми – 98,2 тис. осіб).

За останніми статистичними даними (попередні дані за 2020 рік будуть оприлюднені Держстатом наприкінці червня 2021 року), кількість малих і середніх підприємств у 2019 році становила 21040 од., що на 5,1% більше ніж у 2018 році. Збільшилася кількість найманих працівників на малих і середніх підприємствах на 3,9, тис. осіб, або на 1,6%, і становив майже 252,5 тис. осіб.

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) на малих і середніх підприємствах у 2019 році досяг 328,3 млрд грн, порівняно з попереднім роком зріс на 14,3 млрд грн, або на 4,5 відсотка. Частка малих і середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) зменшилася з 64,1% (у 2018 році) до 62,9 відсотка.

За даними Головного управління Державної податкової служби у Київській області, за 2020 рік платниками податків Київської області сплачено до бюджетів усіх рівнів 22569,1 млн грн податків і зборів, що на 7,5% більше порівняно з 2019 роком. Надходження до бюджетів усіх рівнів від суб'єктів малого та середнього підприємництва за 2020 рік становили 16973,0 млн грн (показник Програми – 21175,6 млн грн), що порівняно з 2019 роком більше на

5,2% відсотка. Частка надходжень до бюджетів усіх рівнів становила 70,9%, що на 0,2 в.п. менше показника 2019 року та на 1,2 в.п. менше прогнозного значення.

Станом на 01.01.2021 кількість об'єктів інфраструктури розвитку підприємництва становила 397 одиниць (на 18 од. більше порівняно з їх кількістю на 01.01.2020), у тому числі 8 бізнес-центрів, 3 бізнес-інкубатори, 1 технопарк, 8 індустріальних парків, 13 лізингових центрів, 65 небанківських фінансово-кредитних установ, 8 фондів підтримки підприємництва, 66 інформаційно-консультативних установ, 80 громадських об'єднань підприємців.

У Київській області продовжує функціонувати інтерактивна мапа «Карта об'єктів підтримки підприємництва», яку розміщено на офіційному веб-сайті Київської обласної державної адміністрації. Кількість об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва змінюється у зв'язку з оптимізацією та включенням до реєстру виключно діючих об'єктів, з якими налагоджена дієва співпраця.

Інвестиційна діяльність

Для створення сприятливих економічних умов для збільшення надходження іноземних інвестицій для розвитку економічного потенціалу регіону, формування позитивного іміджу й інвестиційної привабливості області реалізується **Програма залучення інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату в Київській області на 2019-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 561-28-VII зі змінами).

На фінансування цієї Програми на 2020 рік передбачено 7615,0 тис. грн та затверджено кошти з обласного бюджету у сумі 6993,2 тис. гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки на виконання заходів Програми становили 6436,6 тис. гривень. За рахунок вказаних коштів була забезпечена інституційна підтримка діяльності Агенції регіонального розвитку (далі – АРР), створено інтерактивний портал інвестиційних можливостей Київської області: <https://investkyivregion.gov.ua>, оновлено інвестиційний паспорт Київської області, організовано та проведено навчальні семінари, тренінги з питань підвищення ефективності роботи із залучення інвестицій.

Проведено експертні консультації для суб'єктів подання проєктів регіонального розвитку відповідно до оголошеного Мінрегіоном конкурсного відбору проєктів регіонального розвитку, які можуть реалізовуватися за рахунок коштів державного бюджету, отриманих від Європейського Союзу. Заявниками Київської області подано 33 проєкти на загальну суму 1179,4 млн грн, у тому числі фінансування з державного бюджету становить 569,8 млн гривень. Серед них: за програмою регіонального розвитку 1 «Інноваційна економіка та інвестиції» – 7 проєктів; за програмою 2 «Сільський розвиток» – 6 проєктів; за програмою 3 «Розвиток туризму» – 8 проєктів; за програмою 5 «Загальноукраїнська солідарність» – 2 проєкти; за програмою 6 «Підтримка розвитку депресивних територій» – 9 проєктів; за програмою 7 «Ефективне управління регіональним розвитком» – 1 проєкт.

За результатами конкурсного відбору серед проєктів регіонального розвитку, які стали переможцями, 4 проєкти Київської області, 2 з яких подані АРР Київської області. Міністерством розвитку громад та територій України було визначено, що АРР Київської області посіла 2-ге місце за кількістю поданих проєктів регіонального розвитку (всього АРР подано 5 проєктів для участі у конкурсному відборі).

За участю представників відомих компаній, що вже довгі роки успішно працюють на території області, 19 лютого 2020 року відбулося перше засідання Ради інвесторів Київської області, під час якої були обговорені питання інвестування у Київський регіон.

У рамках проєкту Польської Допомоги задля Розвитку «Підвищення конкурентоспроможності українських регіонів та розвитку польсько-українського економічного співробітництва» на території Київської області протягом травня-липня 2020 року пройшов конкурс «Золота Ділянка 2020». За результатами другого туру конкурсу ділянкою, яка отримала найбільшу кількість балів та зайняла перше місце у конкурсі, стала ділянка Білоцерківського району, яка знаходиться на території Шкарівської сільської ради Білоцерківського району (у межах ТОВ «Індустріальний парк «Біла Церква 1»). У рамках проєкту передбачено навчання щодо обслуговування іноземних інвесторів (симуляція візиту інвестора), а також навчальний візит для переможців конкурсу до адміністрацій польських воєводств з метою обміну досвідом щодо промоції інвестиційних ділянок, залучення та обслуговування інвесторів.

Київська облдержадміністрація спільно з Агенцією регіонального розвитку Київської області у 2020 році здійснювали супровід 6-ти інвестиційних проєктів та двох проєктів, що пов'язані із створенням кластерів, які перебувають в активній фазі своєї реалізації.

Тривала робота з розширення і модернізації підприємств та створення нових робочих місць. У звітному періоді завершено реалізацію таких інвестиційних проєктів:

1. Будівництво промислово-логістичного комплексу ТОВ «Основа» у районі Об'їзної дороги у м. Бровари (I черга будівництва, II пусковий комплекс);

2. Будівництво сонячної електростанції «Бориспіль» ТОВ «Промінь Енерго» потужністю 5 МВт у м. Бориспіль (3, 4 та 5 черги будівництва);

3. Будівництво сонячної електростанції потужністю 9 МВт, яка зможе забезпечити електроенергією 5 тис. домогосподарств у Калитянській територіальній громаді (загальна вартість проєкту – 8,7 млн євро);

4. Будівництво фотогальванічної електростанції «Богуслав-3» потужністю 6МВт ТОВ «СОЛАРПАРК» у м. Богуслав на площі 14 га, створено 3 робочих місця;

5. Будівництво сонячної електростанції «Добробуд Енерджи» потужністю 1,6 МВт у м. Богуслав на площі 2,5 га, створено 3 робочих місця;

6. Будівництво сонячної електростанції потужністю 2 МВт ТОВ «ГОПАК» у с. Городище-Пустоварівське Володарської селищної територіальної громади Білоцерківського району, вартість проєкту – 1,5 млн дол. США;

7. Реконструкція торговельно-розважального комплексу ТОВ «РТЦ «Бориспіль», вартість проєкту – 119,5 млн грн, створено 49 робочих місць;

8. Будівництво зерносховища ТОВ «Білий Цвіт» у м. Бориспіль, вартість проєкту – 39,9 млн грн, створено 46 робочих місць;

9. Реконструкція зерноочисного елеватора комплексу ТОВ «Ківшовата Агро» для збільшення об'єму на 60 тис. т у с. Ківшовата Таращанської міської територіальної громади Білоцерківського району, вартість проєкту – 28,0 млн грн, створено 12 робочих місць;

10. Будівництво зерносховища обсягом зберігання 144 тис. т у м. Яготин (І черга), залучено інвестицій у сумі 251,0 млн грн та створено 62 робочих місця;

11. Реконструкція існуючих будівель під розширення цеху з виробництва пива та розміщення адмінбудівлі, складських і торгових приміщень ТОВ «Богданівська броварня» у с. Богданівка Великодимерської селищної територіальної громади Броварського району, вартість проєкту – 3,1 млн грн;

12. Реконструкція цеху сухих сніданків ПрАТ «Лантманнен Акса» у м. Бориспіль, вартість проєкту – 1,9 млн гривень.

Протягом 2020 року продовжувалася реалізація таких інвестиційних проєктів:

- розбудова інфраструктури індустриальних парків «Біла Церква 1» та «Біла Церква 2» і створення умов для реалізації на їх території інвестиційних проєктів (планується залучення інвестицій у сумі 250 млн дол. США);

- розбудова інфраструктури індустриального парку «Місто Скла» у м. Березань (планується залучення інвестицій у сумі 43,2 млн грн, передбачається створення до 500 робочих місць);

- створення міжнародного аеропорту «Біла Церква» з мультимодальною інфраструктурою для вантажних перевезень та з сучасним центром технічного обслуговування повітряних суден (м. Біла Церква), планується залучення інвестицій у сумі 72,0 млн євро;

- будівництво логістичного автоматизованого депо кур'єрської доставки вантажів компанії «Нова Пошта» (м. Біла Церква), планується залучення інвестицій у сумі 5,0 млн дол. США;

- будівництво заводу з виготовлення композиту на території індустриального парку «Біла Церква 1» (м. Біла Церква), планується залучення інвестицій у сумі 2,5 млн дол. США;

- реконструкція цеху сушки в цех виробництва ложкового йогурту, сиркових десертів та ультрапастеризованого молока ТДВ «Яготинський маслозавод» у м. Яготин (загальний обсяг інвестицій – 135,0 млн грн, заплановано створення 40 робочих місць);

- будівництво заводу з переробки кукурудзи продуктивністю 100 тис. т/рік на території існуючого цукрового заводу у м. Яготин (загальний обсяг інвестицій – 2,5 млрд грн, планується створення 421 робочого місця);

- будівництво другої черги тваринницького комплексу з виробництва молока на 600 голів великої рогатої худоби ТОВ «Аграрний інвестиційний союз» у с. Бовкун Таращанської міської територіальної громади Білоцерківського району (уточнена вартість проєкту – 12,5 млн грн, заплановано створення 10 робочих місць);

- будівництво виробничо-складського комплексу ТОВ «ВСМК-ТРЕЙД» площею 130,0 тис. кв. м у с. Зелений Бір Глевахівської селищної територіальної громади Фастівського району, планується створення 500 робочих місць;

- будівництво сонячних електростанцій загальною площею 66 га, потужністю близько 35 МВт на території Тетіївської територіальної громади;

- будівництво сонячної електростанції ТОВ «ФурсиЕнерджі ГРУПП» з сумарною потужністю 54 МВт на території Фурсівської територіальної громади (орієнтовна довжина траси КЛ-100кВ – 6,8 км);

- будівництво фотоелектричної сонячної електростанції потужністю 23МВт ТОВ «ЗЕНІТ-1» у с. Лобачів Володарської селищної територіальної громади Білоцерківського району, орієнтовна вартість проєкту – 20,0 млн дол. США, передбачається створення 6 робочих місць;

- створення біогазового комплексу з виробництва електроенергії з біогазу потужністю 2,57 МВт на території Калитянської територіальної громади (І етап – будівництво біоенергетичного комплексу зі спільним виробництвом тепла та електроенергії, II етап – очищення біогазу до якості природного отримання побічного продукту CO₂ харчової якості, осушення дігестату (високоякісне органічне добриво) та продаж), основні інвестори: ТОВ «Про-Енерджі», голландська компанія HoStbv, сума інвестицій – 7,1 млн євро;

- будівництво сонячного парку з виробництва сонячної енергії потужністю 5,1 Мват ФОП Майстренко на 11 гектарах у с.Іванівка Кагарлицької міської територіальної громади Обухівського району, орієнтовна вартість інвестицій – 5,0 млн дол. США, передбачається створення 60 робочих місць;

- будівництво комплексу з переробки біомаси в біогаз потужністю 1,5 МВт ТОВ «Аграрна Компанія» на території Фурсівської територіальної громади для виробництва електронної та теплової енергії у межах Пищиківського Старостинського округу;

- будівництво сміттєпереробного заводу на території Трушківського старостинського округу, який входить до Фурсівської територіальної громади;

- будівництво сміттєпереробного комплексу «Комплекс по переробці відходів» на відведеній земельній ділянці у межах Пісківської сільської ради Іванківського району;

- будівництво заводу з виробництва керамічних дрібно- та великогабаритних стінових блоків типу «POROTON» та цегли у с. Безуглівка Пристоличної сільської територіальної громади Бориспільського району (вартість проєкту – майже 2,6 млн дол. США).

Розпочато реалізацію таких інвестиційних проєктів:

- будівництво нової черги складського комплексу «FM Logistic» у Бориспільському районі, планується залучення інвестицій у сумі 15 млн євро;

- будівництво зерноелеватора ТОВ «Лемігрейн» об'ємом зберігання 40 тис. т у с.Улашівка Таращанської міської територіальної громади Білоцерківського району (планується залучення інвестицій у сумі 20,0 млн грн, створення 40 робочих місць);

- будівництво заводу із виробництва мехатронних виробів (автомобільна електроніка) ТОВ «Костал Україна» у Бориспільському районі на 900 робочих

місць, планується залучення інвестицій у сумі 39,0 млн євро для будівництва заводу та ще 26 млн євро – для його оснащення необхідною технікою.

Спільно з Бучанською міською радою презентовано проект «Територія пріоритетного розвитку Бучанської територіальної громади Київської області», у рамках якого планується створення вантажного транспортно-логістичного хабу на базі державного підприємства «Антонов» та 4-х кластерів – інноваційного медичного кластеру, IT-кластеру, науково-освітнього та кластеру олімпійських видів спорту.

У рамках співпраці облдержадміністрації з експертами проекту міжнародно-технічної допомоги «Німецько-український агрополітичний діалог» розпочато роботу щодо розробки Атласу сільських територій Київської області, що дозволить потенційним інвесторам оцінювати перспективи роботи на Київщині, аналізувати доступ регіону до транспортних коридорів і в разі зацікавленості вкладати кошти в розвиток аграрної сфери.

Станом на 01.01.2021 до Реєстру індустриальних (промислових) парків включено 8 індустриальних парків, які розміщені в області: «Перший український індустриальний парк» (сmt Велика Димерка Броварського району), індустриальний парк «Мироцьке» (с. Мироцьке Києво-Святошинського району), Індустриальний парк «Фастіндастрі» (м. Фастів), індустриальний парк «Київщина» (с. Нові Петрівці Вишгородського району), індустриальні парки «Біла Церква», «Біла Церква 2» у с. Шкарівка Білоцерківського району та індустриальний парк «Місто Скла» (м. Березань), індустриальний парк «ПАТОН» (на території Глевахівської селищної ради Фастівського району). Останні 2 парки внесені до Реєстру у 2020 році.

Вживаються заходи щодо створення у м. Біла Церква нового еко-індустриального парку на території промислового майданчику КП «Білоцерківський вантажний авіаційний комплекс». Розпочато роботу щодо створення індустриального парку ІП «Переяслав інвест» (ІР «Pereiaslav Invest»).

У Макарівському районі (65 км траси Київ – Житомир) ініційовано будівництво Агро-індустриального парку з переробки та продажу плодово-ягідної продукції «Агровесна». Проводиться пошук потенційних інвесторів для реалізації інвестиційного проекту, метою якого є створення умов для підвищення доданої вартості плодово-ягідної продукції. Бюджет проекту – 10-30 млн дол. США, площа інвестиційної земельної ділянки – 10-30 га.

Через обмежені можливості бюджетів усіх рівнів та погіршення фінансового стану підприємств регіону внаслідок карантинних обмежень спостерігається тенденція до значного падіння обсягів капітальних інвестицій, освоєних підприємствами та організаціями в усіх областях України. За 2020 рік підприємствами Київщини освоєно понад 23,0 млрд грн капітальних інвестицій (прогнозне значення – 49,5 млрд грн), що дало змогу регіону посісти 4 місце по Україні за цим показником. Індекс капітальних інвестицій у порівнянних цінах становив 43,0% до 2019 року.

Найвагомішу частку капітальних інвестицій (98,3% загального обсягу) освоєно у матеріальні активи, з яких у будівлі та споруди – 48,8% усіх інвестицій, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 41,5 відсотка.

У структурі капітальних інвестицій за джерелами фінансування найбільшу частку становили власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2020 році освоєно 57,1% від загального обсягу капітальних інвестицій. Кошти населення на будівництво житла становили 9,2%, банківські кредити – 12,7%, бюджетні кошти – 7,5 відсотка.

За видами економічної діяльності найбільшу частку інвестицій було спрямовано у розвиток промисловості (32,5% від загального обсягу капітальних інвестицій), будівництво (24,2%), сільське, лісове та рибне господарство (15,7%), а також в оптову та роздрібну торгівлю автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт (10,7 відсотка).

Національним Банком України проведено перегляд даних щодо обсягів прямих іноземних інвестицій за 2015-2019 роки. Згідно з останніми його даними, обсяги прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку області з початку інвестування, станом на 31.12.2020 склали 1977,9 млн дол. США (з них інструменти участі у капіталі – 1148,9 млн дол. США, боргові інструменти – 829,0 млн дол. США), що на 9,6% більше ніж на кінець 2019 року. За обсягом прямих іноземних інвестицій область зайняла 5 місце серед регіонів України.

Найбільші обсяги іноземних інвестицій надійшли з країн Європейського Союзу з початку інвестування внесено 870,0 млн дол. США (75,7% від обсягу прямих інвестицій без врахування боргових зобов'язань), з інших країн – 278,9 млн дол. США (24,3 відсотка).

Основними країнами-інвесторами є Кіпр – 224,6 млн дол. США (19,5% від обсягу прямих інвестицій без врахування боргових зобов'язань), Австрія – 217,2 млн дол. США (18,9%), Німеччина – 164,0 млн дол. США (14,3%), Нідерланди – 125,8 млн дол. США (10,9%), США – 102,5 млн дол. США (8,9%), Польща – 74,9 млн дол. США (6,5 відсотка).

На підприємствах промисловості зосереджено 613,1 млн дол. США (53,4% від обсягу прямих інвестицій без врахування боргових зобов'язань), з оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 237,6 млн дол. США (20,7%), в організаціях, що здійснюють операції з нерухомим майном – 111,1 млн дол. США (9,7%), у транспорті, складському господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності – 57,0 млн дол. США (5,0%), у сільському, лісовому та рибному господарстві – 36,1 млн дол. США (3,0%), на підприємствах, що здійснюють діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 35,2 млн дол. США (3,1%), в організаціях, що здійснюють професійну, наукову та технічну діяльність, – 27,3 млн дол. США (2,4%), тимчасове розміщення й організацію харчування – 24,4 млн дол. США (2,1%), у будівництві – 9,3 млн дол. США (0,8 відсотка).

Зовнішньоекономічна діяльність

З метою подальшого розширення та поглиблення взаємовигідного співробітництва з регіонами інших країн світу, сприяння виходу експортерів області на зовнішні ринки, збільшення інвестиційних потоків проведено 32 зустрічі керівництва Київської облдержадміністрації з послами іноземних

дипломатичних представництв в Україні, представниками ділових кіл, міжнародних фінансових організацій, потенційних інвесторів.

Зокрема у 2020 році відбулися зустрічі з Почесним консулом Королівства Швеція, головою Міжнародної асоціації турецьких бізнесменів в Україні, заступником Глави Місії Посольства Естонської Республіки в Україні, Послом Австрії в Україні, радницею Посольства Республіки Австрії в Україні та представниками австрійських компаній «CES clean energy solutions GmbH», «ILF Consulting Engineers Austria GmbH», «DELTA Projektconsult», «Forstreiter Consulting group», головою представництва компанії «NCH Advisors Inc.» в Україні, головою представництва «Онур Тааххут Ташимаджилик Іншаат Тіджарет Вее Санаї Анонім Ширкеті», віце-президентом компанії «Aviastar Invest Corp», представниками компанії «LEBIX Invest Group», компанії «City Capital Group», компанії «Sigma Bleyzer», компанії «Stada», компанії «ORTIZ MARTOS ABOGADOS S.C.», з власниками-керуючими партнерами «IPC-Capital Group», компанії «Map Invest Group», представниками міжнародної компанії «SUEZ», президентом компанії «Watson&Company», директором з розвитку ТОВ «ЛайфСелл».

З метою обміну досвідом між регіонами відбулось відрядження делегації Київської області на чолі з головою Київської облдержадміністрації для участі у Першому Форумі губернаторів країн Вишеградської групи у м. Прага (Чеська Республіка). У рамках форуму сторони обговорили можливі напрями співпраці, зокрема питання безпеки, цифровізації, а також туристичну, торговельно-економічну та інвестиційну галузь, а також визначили напрями майбутньої співпраці між Київською обласною державною адміністрацією та Центральночеським краєм відповідно до підписаного Меморандуму про співпрацю між Київською обласною державною адміністрацією (Україна) та Центральночеським краєм (Чеська Республіка) від 12 вересня 2019 року.

У вересні 2020 року відбулось відрядження голови Київської облдержадміністрації у рамках офіційного візиту Президента України до м. Відень (Республіка Австрія), під час якого головою Київської облдержадміністрації була підписана Угода про співробітництво між Київською обласною державною адміністрацією (Україна) та Земельним урядом Федеральної землі Нижня Австрія (Республіка Австрія).

Продовжено роботу щодо вжиття заходів з метою розвитку транскордонного співробітництва. Відповідно до Плану заходів з реалізації домовленостей, досягнутих у ході зустрічі Президента України В.О. Зеленського та Президента Республіки Білорусь О.Г. Лукашенка у рамках участі у Другому форумі регіонів України та Білорусі Київська обласна державна адміністрація забезпечує роботу робочої групи у межах компетенції міжвідомчої співпраці стосовно зміни класифікації міждержавного пункту пропуску «Вільча-Олександрівка» на міжнародний та розбудови відповідної інфраструктури.

Незважаючи на зменшення обсягів виробництва у реальному секторі економіки та запровадження карантинних заходів більшістю країн світу, загальний обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами за 2020 рік порівняно з 2019 роком збільшився на 1,0% і становив 1968,0 млн дол. США (прогнозний показник – 2167,1 млн доларів США). Обсяг імпорту товарів зріс на 1,6% та

становив 4181,6 млн дол. США (Програмою передбачався на рівні 4042,3 млн доларів США).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становить 0,47 (у 2019 році – 0,47). Суб'єкти господарювання області здійснювали зовнішньоторговельні операції з партнерами із 180 країн світу.

Обсяг експорту товарів до країн ЄС зменшився на 1,2% і становив 765,4 млн дол. США, або 38,9% від загального обсягу експорту області.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів – 7,6% від загального обсягу експорту, Німеччини – 6,3%, Польщі – 5,1%, Іспанії – 2,1%; серед інших країн – до Саудівської Аравії – 7,4%, Російської Федерації – 4,8%, Білорусі – 4,5%, Китаю – 4,7%, Туреччини – 3,4%, Єгипту – 3,1%, Республіки Молдови – 2,9%, Індії – 2,8%, Казахстану – 2,5%, Об'єднаних Арабських Еміратів – 2,4 відсотка.

Імпорт товарів з країн ЄС зменшився на 0,5% і становив 1981,8 млн дол. США, або 47,4% від загального обсягу імпорту.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні надходження товарів здійснювалися з Німеччини – 12,2% від загального обсягу імпорту, Польщі – 10,6%, Франції – 3,3%, Нідерландів – 3,0%, Італії – 2,8%; серед інших країн – з Російської Федерації – 13,3%, Китаю – 12,4%, США – 6,2%, Туреччини – 4,2% та Білорусі – 2,9 відсотка.

У товарній структурі експорту домінуючою залишається частка продовольчих товарів (64,0%), тоді як основу імпорту області становлять непродовольчі товари (83,6 відсотка).

Основу товарної структури експорту області становили продукти тваринного походження (27,4% від загального обсягу експорту), продукти рослинного походження (20,8%), готові харчові продукти (8,5%), жири та олії тваринного або рослинного походження (7,3%), вироби з паперу, картону та друкована продукція (5,0%), машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (5,6%), вироби з полімерних матеріалів та пластмаси (4,5%), вироби з недорогоцінних металів (3,2%), вироби з каменю, гіпсу, цементу (3,2%), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (3,1%), деревина і вироби з деревини (2,8 відсотка).

У структурі імпорту області частка машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання становить 15,7% від загального обсягу імпорту, засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плаваючих засобів – 14,4%, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 14,4%, мінеральних продуктів – 11,1%, недорогоцінних металів та виробів з них – 7,3%, полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них – 6,6%, продуктів рослинного походження – 5,8%, продуктів тваринного походження – 5,3%, готових харчових продуктів – 5,2%, текстильних матеріалів та текстильних виробів – 3,8%, маси з деревини або інших волокнистих целюлозних матеріалів – 3,6 відсотка.

Фінансова самодостатність

У 2020 році пріоритетним напрямом роботи у сфері фінансових ресурсів було забезпечення збалансованості та стійкості бюджетної системи, прозорість та ефективність управління бюджетними коштами на місцевому рівні, здійснення подальших кроків в напрямі проведення реформи місцевого самоврядування, підвищення рівня самостійності органів місцевого самоврядування, а також забезпечення наповнюваності бюджетів усіх рівнів шляхом посилення стимулюючої функції податкової системи, проведення раціональної та результативної податково-бюджетної політики, залучення додаткових ресурсів для наповнення місцевих бюджетів, дотримання жорсткої фінансової дисципліни.

За 2020 рік до зведеного бюджету області з урахуванням міжбюджетних трансфертів з державного бюджету (без внутрішніх міжбюджетних трансфертів) надійшло 25917,0 млн грн доходів (майже на 13% більше прогнозного значення), у тому числі до загального фонду – 23387,5 млн грн, спеціального – 2529,5 млн гривень. Порівняно з 2019 роком загальна сума надходжень зменшилась на 3193,2 млн грн, або на 11,0%, через зниження міжбюджетних трансфертів з державного бюджету на 4718,1 млн гривень.

Без урахування офіційних трансфертів до загального та спеціального фондів зведеного бюджету Київської області надійшло 18602,5 млн грн, що на 1524,9 млн грн, або на 8,9%, більше порівняно з 2019 роком та на 12,6% більше ніж було передбачено Програмою соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2020 рік. До загального фонду місцевих бюджетів області надійшло 17143,0 млн грн, що на 1507,4 млн грн, або на 9,6%, більше порівняно з аналогічним періодом попереднього року, у тому числі до загального фонду бюджетів ОТГ надійшло 2008,6 млн грн, що на 146,2 млн грн, або на 7,8%, більше ніж у 2019 році.

До обласного бюджету області з урахуванням міжбюджетних трансфертів з державного бюджету надійшло 5906,6 млн грн доходів, у тому числі до загального фонду – 4244,8 млн грн, спеціального – 1661,8 млн гривень. Порівняно з 2019 роком загальна сума надходжень зменшилась на 4186,2 млн грн, або на 41,5%, внаслідок зниження міжбюджетних трансфертів з державного бюджету на 4422,0 млн гривень.

Основним джерелом наповнення місцевих бюджетів є податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого у доходах загального фонду місцевих бюджетів становить 61,2 відсотка. За 2020 рік надходження вказаного податку становлять 10499,4 млн грн, що на 864,2 млн грн, або на 9,0%, більше ніж за 2019 рік.

Земельного податку та орендної плати за землю надійшло 1483,1 млн грн, що становить 8,7% у загальній сумі надходжень до загального фонду. У цілому по області надходження від цього податку збільшились на 29,9 млн грн, або на 2,1 відсотка. Надходження єдиного податку становлять 2367,0 млн грн, що порівняно з 2019 роком більше на 190,5 млн грн, або на 8,8 відсотка.

За даними казначейського звіту надходження доходів до загального та спеціального фондів державного бюджету від області за 2020 рік надійшло 16068,4 млн грн, що на 47522,2 млн грн, або на 74,7%, менше порівняно із

2019 роком. Зменшення надходжень пов'язано з тим, що з 2020 року у відповідних додатках звітності до Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів не відображаються надходження до державного бюджету від Київської області, забезпечені Київською митницею Держмитслужби, у зв'язку із реорганізацією Київської митниці Держмитслужби як територіального органу шляхом приєднання до Державної митної служби України на виконання вимог пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 895 «Деякі питання територіальних органів Державної митної служби». Головним управлінням Державної податкової служби у Київській області забезпечені надходження до державного бюджету у сумі 15795,8 млн грн, що у порівнянні з 2019 роком більше на 1209,8 млн грн, або на 8,3 відсотка.

За 2020 рік видатки зведеного бюджету області, без урахування внутрішніх трансфертів та кредитування, становлять 25958,1 млн грн, у тому числі видатки загального фонду – 18418,1 млн грн, що становить 93,7% до уточнених річних планових показників, спеціального фонду – 7540,0 млн грн, що становить 86,1% до кошторисних призначень на рік з урахуванням внесених змін.

На фінансування установ соціально-культурної сфери та соціального захисту населення у 2020 році спрямовано 13527,8 млн грн (73,4% від загального обсягу проведених видатків загального фонду). У загальних обсягах фінансування видатки на утримання установ освіти становлять 69,4% (9392,8 млн грн), охорони здоров'я – 15,2% (2051,2 млн грн), соціального захисту та соціального забезпечення – 8,2% (1108,5 млн грн), культури і мистецтва – 4,3% (575,8 млн грн), фізичної культури і спорту – 2,9% (399,5 млн гривень).

Загальна сума податкового боргу до зведеного бюджету області порівняно з початком 2020 року зросла на 607,8 млн грн, або на 10,2%, і станом на 01.01.2021 становила 6582,7 млн гривень.

Збільшення загальної суми податкового боргу допущено у 14 районах та 9 містах обласного значення. Зростання податкового боргу відбулося у зв'язку з переходом на облік до Головного управління Державної податкової служби у Київській області боржників з інших областей, а також через несплату самостійно задекларованих сум податкових зобов'язань та донарахованих сум за результатами проведення контрольної-перевірочної роботи.

У розрізі джерел виникнення податковий борг (з урахуванням пені та боргу підприємств-банкрутів) характеризується таким чином: податковий борг за грошовими зобов'язаннями, самостійно визначеними платниками податків, становив 1570,1 млн грн (23,8% від загальної суми боргу), за результатами контрольної-перевірочної роботи – 3742,5 млн грн (56,9%), пеня – 1270,1 млн гривень (19,3 відсотка).

Податковий борг юридичних та фізичних осіб до бюджетів усіх рівнів (без урахування пені і боргу підприємств-банкрутів) становить 5164,6 млн грн, що порівняно з 01.01.2020 більше на 503,7 млн грн, або на 10,8 відсотка.

З метою погашення податкового боргу протягом 2020 року вжито відповідних заходів, зокрема направлено майже 29,0 тис. податкових вимог, описано майна в податкову заставу на суму 53,9 млн грн, направлено 235 позовів до суду щодо звернення стягнення на активи боржників через Державну виконавчу службу на суму 86,9 млн грн, направлено 475 позовів до суду щодо

надання дозволу на погашення податкового боргу за рахунок стягнення коштів на суму 940,4 млн грн, стягнуто коштів з банківських рахунків на суму 5,1 млн грн, стягнуто за рахунок вилучення готівки на суму 0,2 млн грн; направлено 8 звернень до суду щодо надання дозволу на погашення податкового боргу за рахунок заставленого майна боржника на суму 3,5 млн грн, направлено 5 звернень до суду про стягнення податкового боргу на кошти органів місцевого самоврядування, в управлінні яких перебуває комунальне підприємство-боржник або його майно на суму 5,7 млн гривень.

Демографічний розвиток. Підтримка дітей та сім'ї

Чисельність наявного населення області станом на 01 січня 2021 року становила 1788,5 тис. осіб, що майже на 7,5 тис. осіб більше порівняно з початком 2020 року. Середньорічна чисельність наявного населення становила майже 1784,8 тис. осіб, що майже на 10,3 тис. осіб більше порівняно з січнем-листопадом 2019 року.

Збільшення чисельності населення області відбулося за рахунок міграційного приросту – майже 24,8 тис. осіб. Водночас зафіксовано природне скорочення населення – майже 17,3 тис. осіб, порівняно 2019 роком вказаний показник збільшився на 3,0 тис. осіб.

Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю живонароджених: на 100 померлих – 45 живонароджених дітей. Погіршення демографічних показників характерне для всіх регіонів України і зумовлено зростанням рівня смертності. У той же час зменшилась кількість померлих дітей у віці до 1 року – з 65 до 57 осіб.

З метою більш ефективної та налагодженої роботи облдержадміністрації у сфері захисту конституційних прав дітей та підтримки сімей на Київщині у 2020 році продовжувалась реалізація **Обласної комплексної програми підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей «Щаслива родина – успішна країна» до 2022 року**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 27 квітня 2018 року № 402-21-VII (із змінами). На 2020 рік Програмою на фінансування заходів передбачені кошти у сумі 49,1 млн грн з обласного бюджету, затверджено кошти у сумі 23,6 млн грн, станом на 01.01.2021 проведено касові видатки у сумі майже 20,6 млн грн з обласного бюджету.

Станом на 01.01.2021 на первинному обліку перебувало 3361 дитина-сирота та дитина, позбавлена батьківського піклування (станом на відповідну дату 2020 року – 3376 дітей). Одним з пріоритетних завдань державної політики щодо дітей, які залишились без батьківського піклування, є влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, до сімейних форм виховання. Із загальної кількості дітей, які перебувають на обліку, 2523 дитини проживають у сім'ях опікунів та піклувальників, 474 дитини – у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях. Таким чином, станом на початок 2021 року до сімейних форм виховання влаштовано 2997 дітей, що на 9,2% менше прогнозного показника Програми (3300 осіб).

У Київській області функціонує 60 дитячих будинків сімейного типу та 97 прийомних сімей (у 2019 році – 64 дитячих будинки сімейного типу та 99 прийомних сімей відповідно).

З нагоди відзначення Дня святого Миколая головою Київської обласної державної адміністрації урочисто вручено ключі від нових автомобілів (мікроавтобусів), придбаних за кошти обласного бюджету, батькам-вихователям трьох дитячих будинків сімейного типу – Бородулінних, Дехтяренків та Бондарів.

З метою реалізації Національної стратегії реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2017 року № 526-р, в Україні продовжується процес деінституалізації – реорганізації зі скороченням і/або закриттям закладів інтернатного типу, а також визнання усиновлення дітей одним з найвищих пріоритетів держави. Так, на Київщині у 2020 році усиновлено 120 дітей, з них 88 – громадянами України, 32 – іноземними громадянами (у 2019 році – 146 дітей, з них 131 дитина – громадянами України та 15 дітей – іноземними громадянами).

Для тимчасового утримання та соціально-правового захисту дітей, які залишились без батьківського піклування, з метою тривалого (стаціонарного) перебування на Київщині функціонує 5 обласних центрів соціально-психологічної реабілітації дітей: «Копилів» (у с. Копилів Бучанського району), «Отчий дім» (у с. Святопетрівське Бучанського району), «Сезенків» (у с. Сезенків Броварського району), «Переяслав» (у с. Циблі Бориспільського району) та «Оберіг» (у м. Богуслав). Крім цього, функціонують міський центр соціально-психологічної реабілітації дітей Білоцерківського міськвиконкому «Злагода», а також Макарівський районний центр соціальної підтримки дітей та сімей «Промінь надії».

Станом на 01.01.2021 у вказаних закладах 374 дитини перебуває на тимчасовому утриманні, у тому числі діти, які переміщені із зони проведення АТО/ООС (станом на 01.01.2020 – 287 дітей). Протягом 2020 році до центрів влаштовано 146 дітей, вибуло 217 дітей.

У Київській області проживає майже 15,7 тис. багатодітних сімей, в яких виховуються 51,3 тис. дітей. З приводу проведення моніторингу щодо видачі посвідчень батькам та дітям з багатодітних сімей, то станом на 01.01.2021 було видано 2157 посвідчень батькам і 5838 посвідчень дітям.

Спеціалістами центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді виявлено 396 сімей з дітьми, які підпадають під категорію внутрішньо переміщені. У ході роботи всі сім'ї були охоплені соціальними послугами. У 356 сім'ях було здійснено оцінку потреб, за результатами якої складні життєві обставини підтвердилися у 287 сім'ях, в яких проживає 445 дітей. У даних сімей не виявлено потреби у забезпеченні їх тимчасовим житлом. Сім'ям даної категорії надано 671 соціальну послугу, серед яких: соціально-психологічні – 169 сім'ям, соціально-юридичні – 75 сім'ям, допомога у працевлаштуванні – 13 сім'ям, у вирішенні побутових умов – 16 сім'ям, а також 168 сім'ям надана допомога щодо налагодження зв'язків з членами родини та громадою, в якій на даний час проживає сім'я.

На підготовку оздоровчої кампанії 2020 року було заплановано витратити майже 47,7 млн грн з місцевих бюджетів та 16,1 млн грн з обласного бюджету. За вказані кошти оздоровчими та відпочинковими послугами планувалося забезпечити 25,6 тис. дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки (24,2 тис. дітей – за кошти місцевих бюджетів, 1,4 тис. дітей – за кошти обласного бюджету). Через карантинні обмеження фактично протягом 2020 року оздоровлено майже 18,0 тис. дітей за кошти з місцевих бюджетів у сумі майже 10,6 млн грн, а також 1,2 тис. дітей на суму 13,3 млн грн за кошти з обласного бюджету.

У рамках виконання Плану невідкладних заходів із запобігання та протидії домашньому насильству, насильству за ознакою статі, захисту прав осіб, які постраждали від такого насильства, затверджено розпорядженням голови Київської обласної державної адміністрації від 19 жовтня 2020 року № 581, у м. Ірпінь у грудні 2020 року за участі Олени Зеленської відкрито притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі і перебувають у складних життєвих обставинах. Відкриття аналогічного притулку в м. Узин Білоцерківського району передбачено до кінця лютого 2021 року.

Ринок праці

За останніми статистичними даними, чисельність безробітного населення у віці 15-70 років за методологією Міжнародної організації праці (далі – МОП) на Київщині протягом 2020 року зросла на 7,5 тис. осіб та становила 55,9 тис. осіб (у 2019 році – 48,4 тис. осіб). Рівень безробіття населення віком 15-70 років (за методологією МОП) у 2020 році порівняно з 2019 роком збільшився на 1,0% та становив 6,9% (по Україні – 3 місце).

Внаслідок зниження ділової активності суб'єктів підприємницької діяльності у зв'язку з карантинними обмеженнями, запровадженими Урядом через пандемію коронавірусу, чисельність безробітних осіб, які скористалися послугами служби зайнятості Київщини, протягом 2020 року становила 49,7 тис. осіб, що на 32,0% більше порівняно з 2019 роком та майже у 1,5 раза перевищує прогнозний показник Програми соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2020 рік (34,1 тис. осіб). Станом на 01.01.2021 на обліку перебувало 17,7 тис. осіб, що мали статус безробітних громадян, що на 40,5% більше ніж на відповідну дату попереднього року (станом на 01.01.2020 – 12,6 тис. осіб).

Серед безробітних жінки становили 59,0% (10,4 тис. осіб), молодь віком до 35 років – 32,2% (5,7 тис. осіб), особи, які проживають у сільській місцевості – 42,8% (7,6 тис. осіб), особи, які мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню – 25,5% (4,5 тис. осіб).

Станом на 01.01.2021 з числа безробітних, які перебували на обліку у службі зайнятості, допомогу по безробіттю отримували 16,4 тис. осіб, що у 1,5 раза більше від показника за 2019 рік. Середній розмір допомоги по безробіттю по Київській області у грудні 2020 року збільшився на 292 грн, або на 7%, порівняно з аналогічним місяцем 2019 року і становив 4809 гривень.

З метою підбору підходящої роботи та сприяння у працевлаштуванні незайнятим та безробітним громадянам службами зайнятості проводиться активна робота щодо збору даних про наявні вакансії. Кількість наявних вакансій у 2020 році становила 36,3 тис. одиниць, що на 22,4% менше порівняно з 2019 роком, із яких 18,6 тис. вакансій укомплектовано службою зайнятості. Рівень укомплектування вакансій у звітному році порівняно з 2019 роком збільшився на 4,5% і становив 51,1 відсотка. Станом на 01.01.2021 актуальними залишились 3686 вакансій.

Навантаження незайнятого населення на одне вільне робоче місце становило 5 осіб, що у 2,5 раза перевищує прогнозний показник Програми (2 особи) та у 1,7 раза – показник 2019 року (3 особи). Найбільше навантаження на одне вільне робоче місце в Яготинській (20 осіб) та Макарівській (16 осіб) районних філіях Київського обласного центру зайнятості.

За останніми наявними даними Мінекономіки, кількість створених нових робочих місць в усіх сферах економічної діяльності, станом на 01.01.2021 становила 27561 одиницю (6 місце по Україні), що в 2,0 раза більше кількості ліквідованих робочих місць.

За сприяння служби зайнятості, у 2020 році працевлаштовано 27,2 тис. осіб з числа незайнятого та безробітного населення, що на 24,2% більше показника 2019 року та на 3,8% більше прогнозного показника Програми, з них 5,7 тис. осіб із числа зареєстрованих безробітних.

Рівень працевлаштування безробітних становив 31,8% (у 2019 році – 38,1 відсотка). Найвищий рівень працевлаштування безробітних був у таких базових центрах зайнятості та філіях обласного центру зайнятості: у Сквирській (55,3%), Вишгородській (46,4%) та Ржищівській (43,9%) районних філіях.

За звітний рік працевлаштовано 6,4 тис. осіб з числа молоді у віці до 35 років, з них 5,7 тис. осіб – зареєстровані безробітні. Серед них 8 безробітних осіб започаткували власну справу.

Проводиться робота зі створення суб'єктами малого та середнього підприємництва нових робочих місць для осіб, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці. У звітному періоді обласною службою зайнятості працевлаштовано 2722 особи, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, з них 2375 осіб – з числа безробітних.

Протягом 2020 року шляхом надання компенсацій єдиного внеску роботодавцям працевлаштовано 39 безробітних осіб (у тому числі 15 осіб – з числа громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню, а також 2 особи з інвалідністю).

З метою сприяння незайнятим громадянам у працевлаштуванні, службою зайнятості проводиться профорієнтаційна робота. Клієнтам обласної служби зайнятості надано 91,7 тис. послуг з професійної орієнтації, у тому числі особам з інвалідністю – 4,5 тис. послуг, безробітній молоді у віці до 35 років – 25,1 тис. послуг, внутрішньо переміщеним особам – 959 послуг, демобілізованим учасникам АТО/ООС – 1,9 тис. послуг, особам, що навчаються у навчальних закладах різних типів – 5,2 тис. послуг.

Профорієнтаційними послугами було охоплено 52,6 тис. осіб, з них 35,0 тис. безробітних громадян. Із числа соціально вразливих категорій

безробітних профорієнтаційні послуги отримали 1996 осіб з інвалідністю, 12,0 тис. осіб у віці до 35 років, 479 внутрішньо переміщених осіб та 830 демобілізованих учасників АТО/ООС.

Через карантин було заборонено проведення всіх масових заходів (культурних, розважальних, спортивних тощо) на території України. З цієї причини у квітні-вересні цього року було відмінено проведення профорієнтаційних заходів для незайнятих осіб та інформаційно-консультаційних заходів з роботодавцями, зокрема круглих столів, конференцій, нарад, ярмарок вакансій тощо.

З метою підвищення конкурентоспроможності осіб на ринку праці протягом 2020 року професійне навчання проходили 3,1 тис. безробітних громадян (серед них 1534 особи – жінки, 947 осіб – молодь віком до 35 років), що на 31,3% менше ніж в 2019 році. Рівень охоплення безробітних громадян професійним навчанням становив 6,2% (у 2019 році – 12,0 відсотка).

Для забезпечення самореалізації та з метою підтримки конкурентоспроможності на ринку праці Київщини осіб віком понад 45 років 4 особам надано можливість скористатися правом на одноразове отримання ваучера для проходження перепідготовки, спеціалізації та підвищення кваліфікації за професіями і спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності.

Продовжують вживатися заходи щодо сприяння активній інтеграції до суспільного та трудового життя людей з інвалідністю. У звітному році на обліку перебувало 2,9 тис. безробітних осіб з інвалідністю, з яких працевлаштовано 502 особи (рівень працевлаштування даної категорії населення склав 17,1%), професійним навчанням охоплені 97 осіб, профорієнтаційними послугами – 2,0 тис. осіб даної категорії. Одноразову допомогу на відкриття підприємницької діяльності отримали 2 особи з інвалідністю.

До участі у громадських роботах та інших роботах тимчасового характеру протягом звітного періоду залучено майже 3,9 тис. осіб, що на 52,3% менше ніж у 2019 році (8,1 тис. осіб). Питома вага безробітних осіб, які були залучені до тимчасової зайнятості, становила 7,1% (у 2019 році – 20,4 відсотка).

Протягом 2020 року збережено тенденцію до збільшення середньомісячного розміру заробітної плати працівників Київської області, що впливає на вирішення соціально-побутових проблем громадян, сприяє відтворенню робочої сили та підвищує їх купівельну спроможність.

Так, середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника у 2020 році становила 11887 грн (прогнозне значення – 13119 грн), що на 8% більше ніж у 2019 році, а також у 5,2 раза вище рівня прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (2270 гривень). За рівнем оплати праці працівників область продовжує займати 3 місце, поступаючись м. Києву та Донецькій області. Індекс реальної заробітної плати штатних працівників у 2020 році становив 105,3% (у 2019 році – 112,2%, прогнозний показник – 113,2 відсотка).

Загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати на підприємствах, установах та організаціях Київської області порівняно з 01.01.2020 збільшилась на 13,4 млн грн, або на 9,2%, і станом на 01.01.2021 становила 158,3 млн гривень.

У структурі загальної суми заборгованості борги економічно активних підприємств становили 21,2% (у тому числі заборгованість на підприємствах державної форми власності – 19,9% від загальної суми заборгованості), економічно неактивних підприємств – 4,6%, підприємств-банкрутів – 74,2 відсотка.

Заборгованість працівникам економічно активних підприємств порівняно з 01.01.2020 збільшилась на 7,8 млн грн, або на 32,9%, і станом на 01.01.2021 становила 31,5 млн гривень. Серед вказаної категорії підприємств найбільша сума заборгованості обліковується на державному підприємстві «Завод порошкової металургії» (м. Бровари), де вона станом на 01.01.2021 становила 24,4 млн грн, що на 29,8% більше порівняно з початком 2020 року.

Значні суми із заборгованості зафіксовано на державних підприємствах «Спеціалізоване лісогосподарське підприємство «Київоблагроліс» (Вишгородський район) і «Дослідно-конструкторське бюро авіації загального призначення» (Бучанський район), де вони станом на початок 2021 року становили 6,1 млн грн та 0,5 млн грн відповідно.

Водночас, у IV кварталі 2020 року у повному обсязі погашено борги, які були зафіксовані на державних спеціалізованих підприємствах, що забезпечують життєдіяльність Чорнобильської зони відчуження (Вишгородський район), у сумі 6,8 млн гривень. Також виплачено заборговану заробітну плату на комунальному підприємстві Васильківської міської ради «Васильківтепломережа» у сумі 3,5 млн гривень.

Серед економічно неактивних підприємств Київщини значні борги продовжують обліковуватися на таких підприємствах: ТОВ «Інтер-ГТВ» (м. Біла Церква) – 4,5 млн грн, ТОВ «Видавничий Дім «Місто світла» (м. Славутич) – 1,0 млн грн, філія «Києво-Святошинське ДЕУ» (Бучанський район) – 0,9 млн гривень.

Як і раніше, найбільшою в області залишається заборгованість із виплати заробітної плати у ПрАТ «Авіакомпанія «Аеросвіт» (Бориспільський район) – підприємстві-банкруті – у сумі 115,8 млн грн, або 73,2% від загальної суми заборгованості по області. До вказаної категорії також належить ТОВ «Відродження Полісся» (м. Славутич), заборгованість якого станом на 01.01.2021 становила 0,9 млн гривень. Крім цього, у IV кварталі 2020 року виникли нові борги у ТОВ «Ринок сільськогосподарської продукції «Столичний» (Бучанський район) – у сумі майже 0,8 млн гривень.

Для вжиття заходів, спрямованих на погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах державної форми власності, облдержадміністрацією протягом 2020 року направлено відповідні листи Кабінету Міністрів України, Мінфіну, Мінсоцполітики, Мінекономіки, Міненерго, Мінприроди, Мінінфраструктури, Міноборони, Державній службі України з надзвичайних ситуацій, Фонду державного майна України, а також Генеральному директору Державного концерну «Укроборонпром», у сфері яких перебувають найбільші підприємства-боржники області.

Крім цього, відповідна інформація регулярно направляється Головному управлінню Державної податкової служби у Київській області, Головному управлінню Держпраці у Київській області та Київському обласному об'єднанню організацій роботодавців.

У 2020 році проведено 9 засідань тимчасової комісії Київської облдержадміністрації з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат, а також 186 засідань відповідних районних та міських тимчасових комісій, на яких було розглянуто стан погашення заборгованості найбільшими підприємствами-боржниками.

Соціальний захист населення

За умов економічного спаду на особливу увагу з боку органів державної влади заслуговує питання надання підтримки соціально-вразливим верствам населення, розширення та удосконалення наявного переліку соціальних послуг. У звітному періоді у сфері соціального захисту населення функціонувало 11 будинків-інтернатів, що розраховані на 2008 ліжко-місць (у 2019 році – 2078 ліжко-місць). Станом на 01.01.2021 на повному державному утриманні у них перебувало 1873 особи (станом на аналогічну дату 2020 року – 2001 особа).

Крім цього, в області функціонує 35 територіальних центрів соціального обслуговування та 5 центрів надання соціальних послуг. Протягом 2020 року вказаними установами надано послуг майже 58,8 тис. осіб (у 2019 році – 62,7 тис. осіб), у тому числі 8,8 тис. осіб отримали послуги на платній основі на суму майже 10,9 млн гривень.

У звітному році за рахунок коштів з державного бюджету виплачено державних соціальних допомог:

- виплати сім'ям з дітьми – 59,6 тис. сімей на загальну суму майже 1,2 млрд грн;
- допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю – 20,5 тис. осіб на суму 507,4 млн грн;
- виплати малозабезпеченим сім'ям – 4,9 тис. сімей на суму 190,5 млн гривень.

Протягом червня-серпня та листопада-грудня 2020 року на Київщині успішно реалізовувалася соціальна програма, яка стосувалася представників малого та середнього бізнесу, а саме, виплата матеріальної допомоги на дітей підприємців, що належали до першої та другої групи платників єдиного податку. Загалом виплачено допомогу на 10830 дітей 8203 фізичним особам-підприємцям на період карантину та один місяць після його скасування на суму 33,0 млн гривень.

У рамках Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Управлінням Організації Об'єднаних Націй з обслуговування проєктів і Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй у 2020 році отримано 4130 «пакунків малюка», які видано матерям новонароджених дітей через пологові будинки та управління соціального захисту місцевих державних адміністрацій.

Ще одним видом соціальної допомоги для батьків є відшкодування вартості послуги «муніципальна няня» – щомісячної адресної компенсаційної виплати одному з батьків (усиновлювачів) або опікуну дитини до трьох років.

Протягом 2020 року вказаним видом допомоги скористалися 3375 осіб на суму 30,7 млн гривень.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 року № 744 на території області реалізується пілотний проєкт з монетизації одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» – виплата грошової компенсації на дітей, які народжені у 2020 році і не були забезпечені вказаною допомогою. Так, протягом 2020 року грошову компенсацію виплачено 5310 матерям на загальну суму 26,6 млн гривень.

Станом на 01.01.2021 житлові субсидії призначено 135,8 тис. домогосподарств (станом на аналогічну дату 2020 року – 142,4 тис. домогосподарств), з яких 132,8 тис. отримують субсидію у готівковій формі, 3,0 тис. – у безготівковій формі. Пільгами по сплаті житлово-комунальних послуг охоплено 201,7 тис. осіб пільгових категорій, що проживають на території Київської області (у 2019 році — 211,7 тис. осіб).

На обліку для забезпечення спецавтотранспортом перебувало 4796 осіб з інвалідністю, а саме: позачергово – 742 особи, на загальній черзі – 4036 осіб, першочергово – 18 осіб, які брали участь у бойових діях під час Другої Світової війни. У звітному році 8 осіб з інвалідністю забезпечено автомобілями (у 2019 році – 4 особи), які були у користуванні та повернуті відповідно до чинного законодавства.

Для забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації (далі –ТЗР) на обліку станом на 01.01.2021 перебувало 17530 осіб з інвалідністю (станом на аналогічну дату 2020 року – 18931 особа). За 2020 рік 3910 осіб з інвалідністю забезпечено 13469 одиницями ТЗР, виготовленими за індивідуальним замовленням, на загальну суму майже 68,8 млн гривень.

Крім цього, протягом 2020 року відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення реабілітації дітей з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 309, за бюджетною програмою «Реабілітація дітей з інвалідністю» реабілітаційними заходами забезпечено 458 дітей з інвалідністю на загальну суму 9,1 млн грн (у 2019 році — 310 дітей на суму 5,4 млн гривень).

У 2020 році в області продовжувалася реалізація ряду програм соціального спрямування. Так, на фінансування заходів **Київської обласної цільової програми соціальної підтримки в Київській області людей з інвалідністю на 2017-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 22 червня 2017 року № 346-15-VII зі змінами) на 2020 рік було передбачено кошти з обласного бюджету у сумі 11,5 млн грн (матеріальна допомога особам з інвалідністю – 8,2 млн грн, реабілітація дітей з інвалідністю – 3,3 млн гривень). Затверджено кошти з обласного бюджету у сумі 7,0 млн гривень. Станом на 01.01.2021 проведено касові видатки у сумі майже 7,0 млн грн з обласного бюджету.

Також в області діє **Київська обласна цільова Програма «Турбота» на 2016-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 28 квітня 2016 року № 097-03-VII зі змінами), на реалізацію заходів якої на 2020 рік було передбачено 46,2 млн гривень. Затверджено кошти з обласного бюджету у сумі 45,2 млн гривень. Станом на 01.01.2020 з обласного бюджету фактично проведено касові видатки у сумі 45,0 млн гривень.

З метою подальшого вирішення питання подолання бідності, підняття рівня матеріального забезпечення найбільш вразливих верств населення області в частині реалізації державної політики в системі соціального захисту населення на регіональному рівні розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 040-01-VIII **Київська обласна цільова програма «Турбота» на 2021-2025 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено та затверджено кошти у сумі майже 53,7 млн грн з обласного бюджету.

Відповідно до **Київської обласної комплексної програми соціальної підтримки в Київській області учасників антитерористичної операції та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) учасників антитерористичної операції, а також родин Героїв Небесної Сотні та учасників Революції Гідності на 2018-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної від 27 квітня 2018 року №399-21-VII зі змінами) здійснювалися щомісячні виплати дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, один з батьків яких загинув (помер) внаслідок безпосередньої участі в АТО/ООС, та дітям Героїв Небесної Сотні. Загалом на 2020 рік на фінансування заходів вказаної Програми передбачено та затверджено виділення коштів з обласного бюджету у сумі 35,6 млн гривень. За звітний рік на виконання заходів Програми фактично виплачено за рахунок обласного бюджету матеріальної допомоги 1480 заявникам на загальну суму майже 35,6 млн гривень.

З метою продовження надання матеріальної підтримки вищезазначеним категоріям осіб розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 041-01-VIII **Київська обласна цільова програма соціальної підтримки в Київській області учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) учасників антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил, а також родин Героїв Небесної Сотні та учасників Революції Гідності на 2021-2022 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено у сумі майже 65,9 млн грн з обласного бюджету. Фактично затверджено кошти у сумі 35,3 млн гривень.

Одним з важливих завдань на сьогодні залишається допомога особам з інвалідністю та учасникам бойових дій з числа учасників АТО/ООС, Революції Гідності, внутрішньо переміщеним особам, а також членам сімей загиблих військовослужбовців.

Потреба області на 2020 рік у коштах для виплати грошової компенсації на придбання житла 332 особам вказаних пільгових категорій становила 340,4 млн гривень. За рахунок субвенції з державного бюджету Київській області на 2020 рік виділено 57,5 млн грн (16,9% від потреби) для придбання житла 64 особам (у 2019 році — субвенція у розмірі 71,0 млн грн для 76 осіб).

Достатньо уваги приділяється професійній адаптації учасників АТО/ООС та постраждалих учасників Революції Гідності. Так, управліннями соціального захисту населення райдержадміністрацій та міськвиконкомів (міст обласного значення) укладено 161 договір на адаптацію 184 осіб вказаних категорій на суму 1,1 млн гривень. Фактично станом на 01.01.2021 послуги з професійної адаптації отримали 184 особи вказаних категорій.

Санаторно-курортним лікуванням протягом 2020 року забезпечено 653 постраждалих учасники Революції Гідності та учасники АТО/ООС на суму 7,8 млн грн (протягом 2019 року виділено 475 путівок на суму 4,0 млн гривень). Психологічну реабілітацію пройшли 306 осіб на суму 3,4 млн грн (у 2019 році – 114 осіб на суму майже 1,0 млн гривень).

Крім цього, Мінсоцполітики виділено 3,7 млн грн для оздоровлення осіб з інвалідністю (загального захворювання) та осіб з інвалідністю з дитинства (спинальників). Фактично протягом 2020 року санаторно-курортним лікуванням забезпечено 64 особи на суму 1,6 млн гривень.

Станом на 01.01.2021 на території Київської області проживає 573,2 тис. осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, у тому числі 26,2 тис. інвалідів-чорнобильців першої категорії, захворювання яких пов'язано з наслідками Чорнобильської катастрофи, 21,8 тис. учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, 441,8 тис. потерпілих від Чорнобильської катастрофи, з них 74,0 тис. дітей (у тому числі 102 дитини-інваліди ЧАЕС).

У 2020 році проведено 24 засідання Київської обласної державної адміністрації з визначення статусу осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та іншим категоріям громадян (далі – Регіональна комісія), на яких розглянуто 13647 справ. За результатами розгляду, облдержадміністрацією проведено заміну посвідчень «Учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» першої категорії 3297 особам, «Учасник ліквідації ядерних аварій» першої категорії – 10 особам, а також «Потерпілий від Чорнобильської катастрофи» першої категорії – 4134 особам. Із загальної кількості розглянутих на Регіональній комісії справ вперше визначено статус «Учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» першої категорії 440 особам та «Потерпілий від Чорнобильської катастрофи» першої категорії – 2526 особам.

Крім цього, протягом 2020 року проведено 4 засідання комісії Київської обласної державної адміністрації по вирішенню спірних питань щодо визначення статусу осіб, які брали участь у проведенні робіт з евакуації людей і майна із зони відчуження, а також евакуйованих із зони відчуження в 1986 році, та щодо встановлення факту участі громадян у ліквідації ядерних аварій, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, на яких розглянуто 19 справ.

За даними оперативної інформації про здійснення поточних видатків за бюджетною програмою «Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», за 2020 рік профінансовано кошти на загальну суму 600,3 млн грн (у 2019 році – на суму 650 млн грн), з них:

- доплата за роботу на радіоактивно забруднених територіях, збереження заробітної плати при переведенні на нижче оплачувану роботу та у зв'язку з відселенням, виплати підвищених стипендій та надання додаткової відпустки громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, – 329,17 млн грн;

- щомісячна грошова допомога у зв'язку з обмеженням споживання продуктів харчування місцевого виробництва та компенсації за пільгове забезпечення продуктами харчування – 218,8 млн грн;

- оплата санаторно-курортного лікування громадян, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, – 28,15 млн грн;
- компенсація за шкоду, заподіяну здоров'ю, та допомоги на оздоровлення, у випадку звільнення громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, – 16,2 млн грн;
- компенсація сім'ям з дітьми та витрати на безплатне харчування дітей, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, – майже 8,0 млн грн;
- обслуговування банківських позик, наданих на пільгових умовах до 1999 року громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, – 4.9 тис. гривень.

Міністерством соціальної політики України Київській області виділено 39,6 млн грн для санаторно-курортного лікування громадян першої категорії, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Так, станом на 01.01.2021 фактично оздоровлено 3294 особи вказаної категорії на суму 23,1 млн грн (у 2019 році – 5063 особи на суму 37,4 млн гривень).

Крім цього, на харчування потерпілих дітей у навчальних закладах на забруднених радіоактивних територіях, розташованих у Київській області, протягом 2020 року виділено 6,2 млн грн (у 2019 році — 11,5 млн гривень).

Житлово-комунальне господарство

У 2020 році здійснювалися заходи щодо забезпечення надання населенню якісних житлово-комунальних послуг, реконструкції систем водопостачання та водовідведення для забезпечення населення питною водою, реконструкції технічно застарілих очисних споруд області, розвитку ринку послуг з ремонту та обслуговування житлового фонду.

Підприємствами житлово-комунальної галузі за 2020 рік надано комунальних послуг та послуг з управління багатоквартирними будинками на суму 3,710,7 млн грн (у 2019 році – 3674,1 млн грн), за які споживачами сплачено 3485,5 млн грн, що становить 93,9% від загальної суми наданих послуг (у 2019 році – 99,2 відсотка).

У вартісній структурі житлово-комунальних послуг, наданих усім категоріям споживачів у 2020 році, послуги з тепlopостачання становлять 54,1%, водопостачання та водовідведення – 29,7%, утримання житла – 16,2 відсотків. Рівень оплати послуг з тепlopостачання становить 92,4% (за 2019 рік – 101,4%), водопостачання та водовідведення – 95,9% (96,2%), утримання житла – 95,3% (96,7 відсотка).

Найбільшим боржником з оплати отриманих послуг є населення, борг якого становить 1035,2 млн грн (без урахування заборгованості за електричну енергію і природний газ), що на 207,4 млн грн більше ніж станом на 01.01.2020. Зростання заборгованості населення пов'язано з невідповідністю темпів підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги темпам зростання реальних доходів населення.

Станом на 01.01.2021 по тепlopостачальних та водопровідно-каналізаційних підприємствах області рахується заборгованість з різниці у тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води, послуги з

централізованого водопостачання, водовідведення, що вироблялися, транспортувалися та постачалися населенню, бюджетним установам і організаціям, у сумі 1349,2 млн грн, а саме: по теплопостачанню – 1065,4 млн грн (населення – 872,3 млн грн, бюджетні установи – 193,1 млн грн), водопостачанню та водовідведенню – 283,8 млн грн (населення – 268,1 млн грн, бюджетні установи – 15,7 млн гривень).

У загальній сумі заборгованості з різниці у тарифах рахується узгоджений територіальною комісією обсяг заборгованості, що утворився станом на 01.01.2016, у сумі 109,9 млн грн, з них по теплопостачанню – 50,3 млн грн, водопостачанню та водовідведенню – 59,6 млн гривень.

Протягом 2020 року, за даними НАК «Нафтогаз України», теплопостачальними підприємствами області спожито 196,5 млн куб. м природного газу на суму 1131,8 млн грн, сплачено у 2020 році – 921,0 млн грн, з яких зараховано у рахунок оплати 2020 року 661,4 млн грн, решта – у рахунок боргів минулих років. Загальний борг за спожитий природний газ станом на 28.01.2021, з урахуванням боргів минулих років, становить 1197,9 млн грн, у тому числі за 2020 рік – 470,4 млн гривень. Загальний рівень розрахунків підприємствами теплоенергетики за газ, спожитий у 2020 році, становить 58,4 відсотка.

Загальний борг підприємств комунальної теплоенергетики за послуги розподілу природного газу перед АТ «Київоблгаз» становить 42,3 млн гривень. Заборгованість за природний газ перед ТОВ «Київоблгаз Збут» станом на 01.01.2021 становила 2984,3 млн грн (борг безпосередньо населення), рівень розрахунків – 89,4 відсотка.

В області теплопостачальними підприємствами укладено 37 договорів реструктуризації для погашення заборгованості за спожитий природний газ на загальну суму 115,4 млн грн, за якими станом на 01.01.2021 сплачено 59,7 млн гривень.

Рівень оплати усіх споживачів за спожиту електричну енергію станом на 01.01.2021 становив 96,5 відсотка. Заборгованість перед ТОВ «Київська обласна енергетична компанія» становила 608,2 млн грн, у тому числі безпосередньо населення – 509,4 млн гривень.

З метою реалізації положень Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» в області продовжується робота з визначення управителів у багатоквартирних будинках. На початок 2021 року кількість багатоквартирних житлових будинків, співвласниками яких визначено управителя, становить 3823 одиниці, або 54,7% від їх загальної кількості (на початку 2020 року – 3382 одиниці, або 54,0 відсотка).

В області продовжується створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків. У 815 житлових багатоквартирних будинках утворено 772 об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (станом на 01.01.2020 – 764 ОСББ), які здійснюють утримання та управління своїм будинком та прибудинковою територією. Стимує створення ОСББ брак вільних та ініціативних людей, які зможуть взяти на себе організаційні питання роботи ОСББ як самостійної юридичної особи, відсутність системи підготовки, навчання та консультування керівників ОСББ, недостатня роз'яснювальна та організаційна робота органів місцевого самоврядування серед населення щодо

вивчення нормативно-правових актів, які регулюють систему відносин з місцевою владою в питаннях організації ОСББ.

Продовжується робота із встановлення будинкових приладів обліку. Так, станом на 01.01.2021 рівень оснащення вузлами комерційного обліку теплової енергії в будівлях приєднаних до зовнішніх інженерних мереж у житлових будинках становить 79% та нежитлових приміщеннях – 79,7 відсотка. Рівень оснащення вузлами комерційного обліку питної води в будівлях приєднаних до зовнішніх інженерних мереж у житлових будинках становить 75% та нежитлових приміщеннях – 97,8%, оснащення вузлами комерційного обліку гарячої води в будівлях, приєднаних до зовнішніх інженерних мереж у житлових будинках, – 77,5% та нежитлових приміщеннях – 100 відсотків. Рівень встановлених приладів обліку теплової енергії в будівлях, в яких розташовані бюджетні установи (школи, дитячі садки, лікарні), становить 84,5 відсотка.

В області централізованим водопостачанням забезпечено всі міста, 29 селищ міського типу та 830 сіл. Загальна протяжність водопровідних мереж становить 5291,1 км, серед них 749,9 км знаходяться в аварійному та зношеному стані. Протяжність каналізаційних мереж становить 2502,9 км, у тому числі в аварійному та зношеному стані – 577,5 км.

З метою покращення якості питної води у населених пунктах області та забезпечення раціонального використання джерел питного водопостачання в області діє **Програма «Питна вода Київщини на 2017-2021 роки»**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 312-14-VII зі змінами. Відповідно до заходів вказаної Програми у 2020 році заплановано виконання робіт із заміни енергоємного насосного обладнання, будівництва, реконструкції, капітального ремонту мереж водопостачання та водовідведення, ремонту артсвердловин, ремонту водопровідних та каналізаційних насосних станцій, водозабірних споруд та інших заходів у водопровідно-каналізаційному господарстві області.

Вказаною Програмою на 2020 рік передбачено фінансування заходів у сумі 161,4 млн грн, з них з обласного бюджету – 100,3 млн грн, місцевих бюджетів – 61,1 млн гривень. Фактично затверджено з обласного бюджету кошти у сумі 61,6 млн грн, місцевих бюджетів – майже 64,5 млн гривень. Станом на 01.01.2021 профінансовано та проведено касові видатки у сумі 92,2 млн грн з усіх джерел, з них кошти обласного бюджету – 49,5 млн грн, місцевих бюджетів – майже 42,3 млн грн, позабюджетні кошти – майже 415,2 тис. гривень. Роботи щодо виконання запланованих заходів продовжуються.

У рамках реалізації заходів вищезазначеної Програми проведено реконструкцію водозабірної вузла у м. Кагарлик; реконструкцію каналізаційного колектора з прокладанням третьої гілки у м.Бровари; капітальний ремонт каналізаційного самопливного колектора КНС №1 в смт Баришівка; реконструкцію водопровідної мережі в смт Згурівка; нове будівництво водопроводу в м.Сквира; капітальний ремонт госпобутового водопроводу в с. Нове Залісся (Бородянської селищної громади) Бучанського району; реконструкцію з добудовою очисних споруд на території Шпитківської сільської ради (Дмитрівської сільської громади) Бучанського району; будівництво каналізаційного напірного колектору у м.Миронівка.

З метою поліпшення стану навколишнього природного середовища, благоустрою, озеленення населених пунктів та прилеглих територій, на виконання розпорядження голови облдержадміністрації від 04 березня 2020 року № 121, у період з 16 березня по 16 травня 2020 року проведено заходи з благоустрою населених пунктів. На виконання доручення Мінрегіону у вересні-жовтні 2020 року в Київській області організовано проведення осінньої всеукраїнської акції з благоустрою «За чисте довкілля» та Дня благоустрою територій з дотриманням відповідних карантинних норм та обмежень.

У рамках цих заходів виконано комплекс робіт, спрямованих на поліпшення стану довкілля, особливу увагу було приділено упорядкуванню кладовищ, парків, скверів, узбіч доріг та прибережних зон річок і озер, зокрема ліквідовано 780 несанкціонованих сміттєзвалищ, обсягом більше ніж 39,3 тис.куб.м сміття, приведено в належний санітарний стан майже 5 млн кв. м прибудинкових територій, 427 парків і скверів площею 9,0 млн кв. м, впорядковано 1126,2 тис. кв.м доріг та вулиць населених пунктів тощо.

Будівельна діяльність

Підприємствами області у 2020 році виконано будівельних робіт на суму 12612,9 млн грн (по Україні – 6 місце), індекс будівельної продукції становив 116,0 відсотка. При цьому обсяг будівництва інженерних споруд збільшився на 53,9 відсотка. Водночас обсяг робіт з будівництва будівель зменшився на 18,2%, у тому числі житлових – на 23,7%, нежитлових – на 16,0 відсотка.

За видами будівельної продукції у 2020 році найбільше виконано робіт на будівництві будівель на суму 4548,0 млн грн (36,1% від загального обсягу), з них обсяги будівництва житлових будівель становили 1294,9 млн грн та нежитлових – 3253,1 млн грн (відповідно 10,3% та 25,8% від загального обсягу). На будівництві інженерних споруд виконано робіт на суму 8064,9 млн грн, їх частка становила 63,9% від загального обсягу по області.

Нове будівництво становило 22,9% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 30,0%, реконструкція та технічне переоснащення – 47,1 відсотка.

З метою забезпечення комплексного підходу щодо розвитку в області соціальної та транспортної інфраструктури реалізуються заходи **Програми будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2016-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 07 червня 2016 року № 129-05-VII зі змінами). На виконання Програми на 2020 рік передбачено фінансування 346 заходів у сумі понад 496,6 млн грн, з них кошти державного бюджету – 10,0 млн грн, обласного бюджету – 307,9 млн грн, інших місцевих бюджетів – майже 178,7 млн гривень. В обласному бюджеті Київської області на 2020 рік (із змінами) планові асигнування на фінансування Програми затверджено у сумі 306,1 млн грн, співфінансування з інших місцевих бюджетів – майже 178,4 млн гривень.

У рамках виконання вказаної Програми у 2020 році проводилася робота, спрямована на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт 28 закладів освіти; 12 закладів охорони здоров'я; 10 будинків культури, музеїв, спортивних

споруд; 107 об'єктів дорожнього господарства; 21 об'єкта житлово-комунального господарства; виготовлення проектно-кошторисної документації по 5 проектах; реалізацію 8 інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку; 6 проектів регіонального розвитку, які фінансуються за рахунок співфінансування з відповідних місцевих бюджетів; 108 об'єктів з будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонтів автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах, що реалізуються за рахунок співфінансування з відповідних місцевих бюджетів; будівництво (нове будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт, в тому числі виготовлення проектно-кошторисної документації) 17 комунальних закладів охорони здоров'я у сільській місцевості Київської області, що реалізуються в Київській області за рахунок співфінансування з відповідних місцевих бюджетів; погашення кредиторської заборгованості по 12 договорах за минулий період; 11 об'єктів, по яким буде здійснено послуги з стандартного приєднання до електричних мереж; одного об'єкта, що фінансується за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій.

Фактично за 2020 рік для виконання вищезазначених заходів проведено касові видатки у сумі 398,7 млн грн, з них: кошти обласного бюджету – 289,8 млн грн, місцевих бюджетів – майже 108,9 млн гривень.

Крім цього, у 2020 році за рахунок бюджетної програми Державний фонд регіонального розвитку (далі – ДФРР) в Київській області здійснювалась реалізація 15 інвестиційних проектів Київської області (затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26 лютого 2020 року № 211-р зі змінами) із загальним обсягом фінансування 305125,1 тис. грн, з них за рахунок коштів ДФРР – 166638,4 тис. грн, співфінансування з місцевих бюджетів – 138486,6 тис. грн, з яких 4 об'єкти є перехідними та 1 погашення кредиторської заборгованості перед підрядною організацією за роботи, виконані у 2019 році.

Так, у рамках Національної програми «Велике будівництво» здійснювалась реалізація 5 проектів на суму 106,9 млн грн (за рахунок коштів ДФРР – 59,4 млн грн та співфінансування з місцевих бюджетів – 47,5 млн гривень).

Завершено реалізацію 8 об'єктів (у тому числі погашення 1 кредиторської заборгованості), з яких 5 об'єктів програми «Велике будівництво», а саме проведено:

- будівництво школи мистецтв та ремесел у с. Велика Олександрівка Бориспільського району;

- капітальний ремонт головного лікувального корпусу: утеплення фасадів з заміною вікон та входних дверей на металопластикові, часткове відновлення покрівлі та вимощення КЗ КОР «Київська обласна дитяча лікарня» у м. Боярка;

- будівництво дошкільного навчального закладу на 230 місць у с. Нові Петрівці Вишгородського району;

- будівництво дитячого дошкільного закладу у с. Мала Солтанівка Васильківського району;

- реконструкція приміщення опорного навчального закладу Гребінківський НВК «загальноосвітня школа I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад» у смт Гребінки Васильківського району;

- капітальний ремонт будівлі Пашківської загальноосвітньої школи I-III ступенів у с.Пашківка Макарівського району;

- реконструкція трибун з влаштуванням універсального ігрового майданчику на території стадіону «Колос» у м.Тетіїв;

- погашення кредиторської заборгованості за проведені роботи з будівництва гімназії на 14 класів у м. Буча.

Загалом витрати на реалізацію інвестиційних програм і проєктів у 2020 році склали 232163,0 тис. грн, з них 145155,4 тис. грн (87,1%) – кошти ДФРР, 87007,6 тис. грн (62,8%) – кошти співфінансування з місцевих бюджетів.

З метою подальшого проведення будівельних робіт з будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів соціальної інфраструктури в області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 038-01-VIII **Програму будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2021-2023 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено майже 260,2 млн грн, з них кошти державного бюджету – 10,0 млн грн, обласного бюджету – 195,5 млн грн, місцевих бюджетів – майже 54,7 млн гривень. Фактично затверджено фінансування у сумі 195,5 млн грн з обласного бюджету.

У рамках ініційованої Президентом України масштабної програми «Велике будівництво» за 2020 рік на території Київської області завершено будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт 18 об'єктів соціальної інфраструктури (7 шкіл, 6 садочків, 5 об'єктів спорту) на загальну суму 170,3 млн грн (за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку – 57,2 млн грн, співфінансування з місцевих бюджетів – 113,1 млн гривень).

Завершення реалізації 2-х об'єктів перенесено на 2021 рік у зв'язку з погодними умовами, загостреною епідемічною ситуацією та затримкою в поставці необхідного обладнання, а саме: «Реконструкція внутрішніх приміщень та покрівлі даху Славутицької загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 за адресою: вул. Курчатова, 17, м. Славутич, Київської області» та «Будівництво дитячого садка на 75 місць в с. Синяк Вишгородського району Київської області».

Основною проблемою розвитку будівництва залишається збільшення собівартості робіт через подорожчання основних складових будівництва, обмеженість фінансового ресурсу та фактичне надходження бюджетних коштів до головних розпорядників фактично у другому півріччі бюджетного року, що значно подовжує термін реалізації проєктів.

Вирішення житлового питання громадян шляхом підвищення рівня доступності житла є важливою соціально-економічною передумовою покращення життя громадян. За інформацією Київського обласного Фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі, станом на 01.01.2021 покращення своїх житлових умов потребують 7841 сім'я, із них: 2012 – сім'ї воїнів ООС, 1270 – сім'ї, що працюють в сфері агропромислового

розвитку та соціальній сфері, 2391 – сім'ї переселенців, 869 – сім'ї медиків, 683 – сім'ї вчителів, 616 – сім'ї інших категорій.

Для вирішення житлового питання громадян на селі протягом 2020 року здійснювалися заходи щодо виконання **Київської обласної програми індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» до 2023 року**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 28 липня 2005 року № 269-25-IV (із змінами). Для забезпечення реалізації заходів вказаної Програми у 2020 році було передбачено фінансування у сумі 36,3 млн грн, з них кошти державного бюджету – 17,3 млн грн, обласного бюджету – 11,2 млн грн, місцевих бюджетів – 7,8 млн гривень. Затверджено фінансування за рахунок коштів з державного бюджету у сумі 1100,0 тис. грн та 1409,0 тис. грн з обласного бюджету. Станом на 01.01.2021 з державного бюджету надійшли кошти у сумі 1100,0 тис. грн, з обласного бюджету – 1409,0 тис. грн, за рахунок яких профінансовано 16 кредитних договорів, з них: будівництво та добудова – 8, купівля – 8.

Крім цього, на виконання заходів **Програми будівництва (придбання) доступного житла в Київській області на 2019-2023 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 562-28-VII зі змінами) на 2020 рік передбачено фінансування у сумі 74,4 млн грн, з них кошти державного бюджету – 5,0 млн грн, обласного бюджету – 23,6 млн грн, місцевих бюджетів – 10,3 млн грн та позабюджетні кошти – 35,5 млн гривень. У звітному році на реалізацію заходів Програми кошти не надходили.

Область продовжує утримувати лідируючу позицію за обсягом житлового будівництва. За останніми статистичними даними, у 2020 році в області прийнято в експлуатацію 1199,7 тис.кв.м загальної площі житла (1 місце серед інших регіонів України), що становить 64,5% до 2019 року. Переважну частину загального обсягу житла (50,3%) прийнято в експлуатацію у будинках із двома й більше квартирами, 49,7% – в одноквартирних будинках.

Загальна площа введеного в експлуатацію житла у міських поселеннях становила 569,9 тис.кв.м (на 25,7% менше порівняно з 2019 роком), у сільській місцевості – 629,8 тис.кв.м (на 42,4% менше).

Понад 70% загального обсягу житла прийнято в експлуатацію у Києво-Святошинському, Вишгородському, Бориспільському районах та у містах Ірпінь і Бровари.

Містобудівна діяльність

У 2020 році в області продовжувалася робота щодо вжиття заходів на виконання Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», яким встановлено правові та організаційні основи містобудівної діяльності, спрямовані на забезпечення сталого розвитку територій з врахуванням державних, громадських та приватних інтересів.

За 2020 рік проведено 21 засідання архітектурно-містобудівної ради (за 2019 рік – 17), на яких розглянуто проєкт Схеми планування території Київської області (у 2019 році – 5 схем планування територій територіальних громад (окремих частин території Київської області)), а також за зверненням

місцевих рад і райдержадміністрацій – проекти генеральних планів 60 населених пунктів (за 2019 рік – 54), плани зонування 6 населених пунктів (у складі генеральних планів (за 2019 рік – 3), 45 проектів детальних планів окремих територій (за 2019 рік – 59).

Для розгляду на засіданнях архітектурно-містобудівної ради від органів місцевого самоврядування та райдержадміністрацій надійшло 52 проекти генеральних планів населених пунктів (за 2019 рік – 63). Станом на 01.01.2021 оновлені генплани мають 31% населених пунктів області.

Для забезпечення складання та ведення містобудівного кадастру і містобудівного моніторингу на території області за 2020 рік у базу даних внесені матеріали 85 проектів містобудівної документації, оброблено та зареєстровано інформацію щодо:

- топографо-геодезичних вишукувань у масштабі 1:500 для проектування і будівництва 503 об'єктів містобудування (за 2019 рік – 510 об'єктів);

- топографо-геодезичних вишукувань у масштабі 1:2000 для розробки 15 генеральних планів населених пунктів та 6 детальних планів значної за площею території (за 2019 рік – для розробки 29 планів).

В області реалізуються заходи **Програми забезпечення містобудівною документацією Київської області на 2016-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 07 червня 2016 року № 130-05-VII зі змінами). Річний обсяг фінансування на виконання заходів Програми з обласного бюджету передбачений у сумі майже 4,9 млн грн, фактично затверджено кошти обласного бюджету у сумі 4,8 млн гривень. Станом на 01.01.2021 з обласного бюджету касові видатки становили 4,4 млн гривень.

У звітному році через систему тендерних закупівель ProZorro придбано послуги зі здійснення стратегічної екологічної оцінки Схеми планування території Київської області та з виконання повторної експертизи Схеми планування території області. Стратегічну екологічну оцінку проведено переможцем процедури закупівель ДП «УкрНДПШЦивільБуд», за результатами якої отримано позитивний звіт на матеріали схеми та підписано акти виконаних робіт.

У рамках **Програми створення геоінформаційної системи ведення містобудівного кадастру та містобудівного моніторингу Київської області на 2017-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 284-14-VII зі змінами) реалізовано заходи:

- «Розроблення ГІС ведення містобудівного кадастру та містобудівного моніторингу», яким передбачено придбання та встановлення спеціального програмного забезпечення для створення/завантаження базових геопросторових даних на ГІС Сервер, придбання та встановлення спеціального програмного забезпечення для розроблення геопорталу містобудівного кадастру, яке здійснювалось на виконання вимог статті 22 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 року № 559 «Про містобудівний кадастр»;

- «Придбання та встановлення технічного комплексу ГІС МБК та містобудівного моніторингу», яким передбачено придбання обладнання, а також його монтаж та пуско-налагоджувальні роботи, які здійснено виконавцем.

Всього на виконання вказаної Програми передбачені кошти з обласного бюджету у сумі 4,8 млн грн, а фактично затверджено кошти у сумі 4,2 млн гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки з обласного бюджету становили майже 4,2 млн. гривень.

Програмою проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель у Київській області на 2017-2021 роки, яка затверджена рішенням обласної ради від 19 травня 2017 року № 306-14-VII (зі змінами), передбачено заходи щодо інвентаризації земель запасу лісового фонду державної власності (за межами населених пунктів) на території Іванківського району. Обсяг коштів, який передбачено на виконання заходів цієї Програми у 2020 році, становив 3,0 млн грн з обласного бюджету, фактично затверджено кошти обласного бюджету у сумі майже 2,0 млн гривень. Станом на 01.01.2021 з обласного бюджету касові видатки становили майже 2,0 млн гривень.

Протягом 2020 року підготовлено документацію, проведено процедуру тендерних закупівель, визначено переможця ТОВ «Ленд.Ком» та укладено договір про надання послуг з інвентаризації земель запасу лісового фонду державної власності (за межами населених пунктів) на території Ладижицької, Обухівецької, Макарівської, Сидорівської та Жміївської сільських рад Іванківського району.

Також підготовлено документацію, проведено процедуру тендерних закупівель, визначено переможця ТОВ «Будексім-2007» та укладено договір з надання послуг щодо проведення нормативної грошової оцінки 200 земельних ділянок на території Іванківського району.

Формування спроможних територіальних громад

Реформування територіальної організації влади та місцевого самоврядування на засадах децентралізації є одним із ключових напрямів системних суспільних трансформацій в Україні. У 2020 році завершився процес формування територіальних громад Київської області. Добровільне об'єднання територіальних громад тривало до проведення чергових місцевих виборів 25 жовтня 2020 року. За весь період з 2014 року до 25 жовтня 2020 року у Київській області відповідно до процедури, визначеної Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», утворилось 25 об'єднаних територіальних громад.

За 10 місяців 2020 року розпорядженнями голови Київської облдержадміністрації затверджено 5 висновків щодо відповідності Конституції та законам України проєктів рішень про добровільне приєднання до територіальної громади міста обласного значення, а саме, приєднання до міст Ірпінь, Буча та Обухів.

Лідерами щодо охоплення територіальними громадами були Баришівський, Тетіївський, Переяслав-Хмельницький, Броварський райони. У загальному рейтингу областей України щодо формування ОТГ Київська область посідала 20 місце.

Перспективний план формування територій громад Київської області був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 травня

2020 року № 600-р, відповідно до якого було заплановано створення 69 територіальних громад, що мають середній та високий рівень спроможності.

У 2020 році було розроблено та підготовлено пропозиції щодо нового адміністративно-територіального устрою районного рівня Київської області згідно з Методичними рекомендаціями щодо критеріїв формування адміністративно-територіальних одиниць субрегіонального (районного) рівня, розроблених Мінрегіоном.

Відповідно до постанови Верховної Ради України від 17 липня 2020 року № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів» в області ліквідовано 25 районів та утворено 7 нових районів, до яких входять територіальні громади, а саме: Бучанський район включає 12 територіальних громад, Білоцерківський – 13 територіальних громад, Бориспільський – 11 територіальних громад, Броварський – 8 територіальних громад, Вишгородський – 7 територіальних громад, Обухівський – 9 територіальних громад, Фастівський – 9 територіальних громад. Найбільший за площею та населенням є новоутворений Білоцерківський район.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 15 липня 2020 року «Про призначення чергових місцевих виборів у 2020 році», постанови ЦВК від 08 серпня 2020 року № 160 «Про перші вибори депутатів сільських, селищних, міських рад територіальних громад і відповідних сільських, селищних, міських голів 25 жовтня 2020 року» перші вибори до сільських, селищних, міських рад та сільських, селищних міських голів 69 територіальних громад відбулися 25 жовтня 2020 року.

Після оголошення результатів місцевих виборів у Київській області утворилось 7 районних рад та 69 територіальних громад: 24 міських, 23 селищних та 22 сільських. Таким чином, територіальні громади покрили 100% території області, а процес формування територій та меж громад завершився.

Станом на кінець 2020 року у територіальних громадах Київської області триває процес реорганізації, у тому числі передачі спільного майна районних рад на баланс територіальних громад (зкладів освіти, культури, медицини, соціального захисту населення тощо).

Надання адміністративних послуг

Станом на 01.01.2021 у Київській області працювало 50 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), з яких: 24 – при райдержадміністраціях, 7 – при міськвиконкомах міст обласного значення, 3 – при міськвиконкомах міст районного значення, 4 – при виконкомах селищних рад; 2 – при виконкомах сільських рад та 10 – в територіальних громадах.

Протягом 2020 року через ЦНАПи Київщини було надано близько 750,0 тис. послуг, у тому числі через міські, селищні центри – понад 520,0 тис. послуг. Загальна сума послуг, наданих через ЦНАПи, зменшилась майже на 41,0 тис. послуг, або на 5,2%, порівняно з 2019 роком. Це пов'язано насамперед із впровадженням карантинних заходів, спричинених пандемією COVID-19 та значним скороченням штатної чисельності працівників

райдержадміністрацій, структурними підрозділами яких є ЦНАПи. Водночас кількість послуг, наданих ЦНАПами, утвореними органами місцевого самоврядування, порівняно з 2019 роком збільшилась майже на 85,0 тис., або на 19,1 відсотка.

У 2020 році розпочали роботу ЦНАПи Крюківщинської та Шкарівської сільських рад. Органами місцевого самоврядування (Вишгородською, Сквирською, Кагарлицькою, Таращанською міськими радами та Баришівською, Володарською, Згурівською, Рокитнянською, Ставищенською селищними радами) 9 населених пунктів, які станом на 01.01.2020 були адміністративними центрами районів, прийнято рішення щодо утворення ЦНАПів.

Також працюють ЦНАПи у 14 населених пунктах, які не були адміністративними центрами районів, а саме: у містах Березань, Боярка, Буча, Вишневе, Ірпінь, Ржищів, Славутич, Узин, Українка, селищах та селах Гостомель, Калита, Козин, Чабани, Ташань.

Мережа віддалених робочих місць створена у Білоцерківській (територіальний підрозділ та п'ять віддалених робочих місць), Узинській (одне віддалене робоче місце), Тетіївській (віддалені робочі місця у 13 старостинських округах), Броварській (два віддалених робочих місця), Бучанській (територіальний підрозділ та віддалене робоче місце), Ржищівській (одне віддалене робоче місце) громадах.

Разом з цим, у рамках процесу оптимізації мережі центрів надання адміністративних послуг здійснюється процес трансформації ЦНАПів райдержадміністрації у ЦНАП органів місцевого самоврядування.

Затверджено план заходів з підготовки до трансформації центрів надання адміністративних послуг районних державних адміністрацій Київської області. Станом на 01.01.2021 трансформовано 8 ЦНАПів.

На території Київської області послуги Державної міграційної служби України з оформлення та видачі паспорта громадянина України у формі ID-картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон у повному обсязі надаються через 13 ЦНАПів. У ЦНАПі Дмитрівської сільської ради у поточному році було належно облаштовано робоче місце адміністратора для оформлення та видачі паспортних документів.

У ЦНАПах Київської області розпочалась реалізація проєкту щодо забезпечення можливості фізичним особам віком від 14 до 18 років під час оформлення паспорта громадянина України вперше зареєструватися у Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків. В області до проєкту долучилось 12 ЦНАПів.

У рамках співпраці з регіональним сервісним центром МВС в Київській області у ЦНАПах Української міської ради та Чабанівської селищної ради було запроваджено надання адміністративних послуг з видачі посвідчення водія (без складання іспитів) та державної реєстрації транспортних засобів (без огляду експерта).

Київська область брала активну участь в усіх раундах відбору фази Впровадження Програми «U-LEAD з Європою», Компонент 2 «Підтримка для покращення якості надання адміністративних послуг». У зв'язку з державними карантинними заходами, спричиненими пандемією COVID-19, відтерміновано початок активної фази впровадження технічних завдань та візитів регіональних

спеціалістів у громади до закінчення карантинних заходів, але співпраця продовжується дистанційно. ЦНАПи Калинівської, Гребінківської, Глевахівської, Великодиммерської селищних рад та Студениківської, Дівичківської сільських рад, які є партнерами Програми, розпочали роботу у тестовому режимі.

Освіта

В області тривала реалізація стратегічних завдань діяльності системи освіти Київщини, найважливіші серед яких – створення єдиного інформаційного простору; продовження шкільної реформи; забезпечення дітей з особливими потребами якісними освітніми послугами, розширення мережі закладів дошкільної освіти і створення додаткових місць для дітей дошкільного віку; запровадження якісних змін у професійному розвитку вчителів; реформування системи шкільного харчування.

У звітному році продовжувалась реалізація заходів **Програми розвитку системи освіти Київської області на 2019-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 564-28-VII зі змінами), фінансування якої на 2020 рік передбачено у сумі майже 75,0 млн грн за рахунок коштів обласного бюджету, фактично затверджено кошти обласного бюджету у сумі майже 72,3 млн гривень. Станом на 01.01.2021 заходи Програми профінансовано та проведені касові видатки у сумі 71,2 млн. гривень.

За оперативними даними місцевих органів управління освітою, станом на 01.01.2021 в області функціонувало 814 закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО), що на 2 заклади більше ніж на початок січня 2020 року та порівняно з показником Програми (812 шкіл), де навчаються і виховуються 68,3 тис. дітей (на початок січня 2020 року – 73,8 тис. дітей), що на 6,8% менше прогнозного показника Програми (73,3 тис. осіб).

Протягом 2020 року в області створено 2845 додаткових місць для дітей дошкільного віку, а саме: за рахунок відкриття 5 новозбудованих ЗДО (630 місць); завершення реконструкції 2 ЗДО (350 місць); відкриття 2 дошкільних відділень у закладах загальної середньої освіти (40 місць); відкриття 8 додаткових груп у функціонуючих ЗДО (165 місць); видачі ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем дошкільної освіти 22 приватним ЗДО (1415 місць) та 7 фізичним особам-підприємцям (245 місць).

У рамках ініційованої Президентом України масштабної програми «Велике будівництво» на Київщині побудовано, реконструйовано та капітально відремонтовано 6 дошкільних навчальних закладів, а саме: проведено реконструкцію ДНЗ (далі – ДНЗ) «Яблунька» у м. Вишневе, Києво-Святошинського району, будівлі з перепрофілюванням під дошкільний навчальний заклад у м. Ірпінь; будівництво дитячого дошкільного закладу у с. Мала Солтанівка Васильківського району; капітальний ремонт щодо покращення енергозбереження будівлі, утеплення фасаду та заміна покриття даху Волошинівського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дитячий садок» ім. Героя України Руслана Лужевського

Баришівської селищної ради; будівництво дошкільного навчального закладу на 230 місць в с. Нові Петрівці Вишгородського району; будівництво дитячого садка на 75 місць в с. Козаровичі Вишгородського району.

У ЗДО області кількість дітей дошкільного віку у розрахунку на 100 місць становить 99 осіб (у 2019 році – 98 осіб). Показник охоплення дітей віком від 3-х до 5-ти років дошкільною освітою становить 98,9%, дітей 5-ти річного віку – 100 відсотків.

Мережа закладів загальної середньої освіти області (далі – ЗЗСО) станом на 01.01.2021 налічує 703 школи (на 1 більше ніж на відповідну дату 2020 року), з них 45 приватних (на 11 закладів більше ніж на початок січня 2020 року).

Протягом звітнього періоду проведено заходи з оптимізації ЗЗСО Київщини, а саме: закрито 5 ЗЗСО; через відсутність дітей призупинено діяльність 2 ЗЗСО та 1 філії; понижено ступінь 13 ЗЗСО; реорганізовано в НВО 2 ЗЗСО; реорганізовано у філії 10 ЗЗСО.

Спостерігається зростання кількості учнів у закладах загальної середньої освіти. У ЗЗСО навчається 232,2 тис. учнів, що на 9,0 тис. більше порівняно з їх кількістю на початок 2019/2020 навчального року та водночас на 3,6 тис. більше порівняно з прогнозним показником Програми (228,6 тис. осіб).

У рамках програми «Велике будівництво» у 2020 році виконано роботи з будівництва, реконструкції, капітального ремонту і термомодернізації 7 загальноосвітніх закладів області, а саме:

- будівництво II черги Вишнівської загальноосвітньої середньої школи № 1 у м. Вишневе Києво-Святошинського району (I пусковий комплекс);
- будівництво гімназії на 14 класів у м. Буча;
- добудова до ЗОШ № 1 (реконструкція) у м. Українка Обухівського району;
- капітальний ремонт будівлі Пашківської загальноосвітньої школи I-III ступенів у с. Пашківка Макарівського району;
- реконструкція приміщення опорного навчального закладу Гребінківський НВК «Загальноосвітня школа I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» у смт Гребінки Васильківського району;
- термомодернізація будівлі опорного навчального закладу Синявський НВК «ЗНЗ I-III ступенів – ДНЗ» у с. Синява Рокитнянського району;
- капітальний ремонт щодо покращення енергозбереження будівлі, утеплення фасаду Баришівського навчально-виховного комплексу «Гімназія – загальноосвітня школа I-III ступенів» Баришівської селищної ради.

В області функціонує 57 опорних ЗЗСО, що на 7 одиниць більше порівняно з їх кількістю у 2019 році та на 5 одиниць більше порівняно з прогнозним показником Програми (52 заклади). В опорних ЗЗСО навчається понад 24,8 тис. учнів, що на 9,8 тис. більше ніж у 2019/2020 навчальному році, показник Програми (17,5 тис. осіб) перевищено на 41,7 відсотка. Крім цього, у 2020 році органами місцевого самоврядування прийнято рішення про створення 8 опорних закладів освіти.

Кількість дітей, які потребують підвезення до закладів освіти, насамперед у зв'язку з утворенням нових територіальних громад, зросла протягом 2020 року на 400 учнів. З метою вирішення проблемної ситуації щодо необхідності поповнення автобусного парку за кошти державного та обласного

бюджету закуплено 35 шкільних автобусів, що сприятиме забезпеченню якісного підвезення 1200 школярів. Крім цього, за кошти місцевих бюджетів та кошти залишків освітньої субвенції 2019 року в районах закуплено ще 4 шкільні автобуси (2 – Броварський район, 1 – Васильківський район, 1 – Києво-Святошинський район).

Таким чином, загалом до ЗЗСО Київської області із 692 населених пунктів за допомогою 269 шкільних автобусів організованим підвезенням охоплено 21275 школярів (у 2019 році підвозилося 20887 учнів).

У 2020 році продовжено створення в ЗЗСО нового освітнього простору нової української школи, зокрема за рахунок субвенції з державного бюджету у сумі 53,6 млн грн, та коштів районів, міст та територіальних громад, виділених на умовах співфінансування, 3501 клас початкової школи забезпечено сучасними меблями, необхідним обладнанням та комп'ютерною технікою.

Продовжується апробація нового Державного стандарту початкової освіти у 60 навчальних закладах області (4 – на всеукраїнському рівні, 56 – на регіональному рівні). До апробації залучено 82 педагогічних працівники та 1713 учнів. Київська область має найбільшу мережу закладів освіти, в яких здійснюється апробація нового Державного стандарту початкової освіти.

На Київщині реалізується обласний проєкт «Якісне харчування – здорова дитина» та проводиться робота, спрямована на реформування шкільного харчування відповідно до Регіонального плану заходів щодо створення належних умов для безпечного харчування дітей у закладах освіти Київської області на 2019-2022 роки (затверджений розпорядженням голови Київської облдержадміністрації від 18 листопада 2019 року № 649). У ЗЗСО області гаряче харчування отримували 132,1 тис. учнів. За рахунок коштів місцевих бюджетів безкоштовне гаряче харчування було організовано для 76,5 тис. школярів (у 2019 році – для 76,1 тис. учнів).

Всього в Київській області станом на 01.01.2021 функціонують 44 інклюзивно-ресурсні центри та 560 закладів освіти з інклюзивним навчанням і вихованням (у 2019 році – 41 центр та 434 заклади відповідно), з них 386 ЗЗСО та 174 ЗДО. Кількість ЗЗСО з навчанням такого типу перевищила показник Програми (330 закладів) на 17 відсотків. Інклюзивною освітою у ЗЗСО охоплено 1715 дітей, що на 351 дитину більше порівняно з попереднім навчальним роком. Чисельність учнів ЗЗСО з особливими освітніми потребами на 27,0% перевищила показник Програми (1350 осіб).

У 2019/2020 навчальному році позашкільною освітою охоплено 156,2 тис. учнів, що на 4,0 тис. дітей більше ніж у попередньому навчальному році. Успішно функціонує 82 заклади позашкільної освіти (на 6 закладів більше ніж у 2019 році), у гуртках та творчих об'єднаннях яких навчається 85,8 тис. школярів (на 4,4 тис. дітей більше). У 30 дитячо-юнацьких спортивних школах, підзвітних управлінням освіти, свою спортивну майстерність удосконалювали 13,6 тис. дітей та підлітків (відповідає показнику 2019 року).

Заклади позашкільної освіти працюють в умовах нової моделі освіти, реалізації концепції «Нова українська школа», запровадження сучасних технологій та форм освіти, зокрема STEM/STEAM-освіти.

Професійна орієнтація учнівської молоді є одним із пріоритетних напрямів роботи у сфері освіти. В області реалізується комплексний профорієнтаційний

проект «My Profi Project», розроблено програму профорієнтаційного тренінгу для учнів 9-11 класів «Твій вибір – твоє майбутнє». У режимі онлайн відбулися Дні відкритих дверей в закладах фахової передвищої, вищої освіти області, в яких взяли участь понад 10 тис. учнів 11-х класів.

З метою вдосконалення системи цілеспрямованого виявлення дітей, які мають здібності до педагогічної діяльності, розроблення механізму відбору обдарованої молоді для одержання педагогічної спеціальності та закріплення їх за робочими місцями, відновлено діяльність регіональних університетів майбутнього вчителя. Так, у 2020 році працювало 9 таких університетів, загальна кількість слухачів в яких становила 62 особи.

Мережа закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О) залишилась незмінною. Функціонують 28 закладів професійної (професійно-технічної) освіти, з них: 2 професійно-технічні училища, 11 професійних ліцеїв, 4 центри професійно-технічної освіти, 5 вищих професійних училищ, 2 заклади професійно-технічної освіти при закладах вищої освіти, Київський обласний державний навчально-курсний комбінат та 3 навчальні центри при установах виконання покарань.

Протягом звітнього періоду підготовлено 4,1 тис. кваліфікованих працівників, що на 200 осіб менше ніж у 2019 році (4,3 тис. осіб). Рівень працевлаштування за обраними професіями становив 89% (у 2019 році – 80 відсотків).

На базі ЗП(ПТ)О функціонують 16 навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням, 5 з яких створено протягом 2020 року, зокрема 3 – за кошти державного та обласного бюджетів, 2 – за кошти обласного бюджету.

Підготовку фахівців з вищою освітою здійснюють 23 заклади фахової передвищої освіти області та 6 закладів вищої освіти за 20 галузями знань. До 11 закладів фахової передвищої освіти, які фінансуються з обласного бюджету, зараховано 1239 осіб, з них 942 особи – за регіональним замовленням. У 6 закладах вищої освіти (3 університети, 2 інститути, 1 академія) навчаються 19,3 тис. студентів.

Протягом 2020 року у закладах вищої освіти працювали над виконанням 115 науково-дослідних тем. До стажування та навчання за міжнародними програмами залучено понад 150 молодих науковців та студентів.

У рамках реалізації концепції «Нова українська школа» підвищення кваліфікації пройшло майже 12 тис. педагогічних працівників (у 2019 році – 10 тис. педагогів). Курсовим навчанням було охоплено 6912 працівників закладів дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти області (у 2019 році – 6191 працівник).

Київським обласним інститутом післядипломної освіти педагогічних кадрів для освітян було організовано і проведено 390 курсів підвищення фахової кваліфікації за різними формами навчання (у 2019 році – 369 курсів).

Для педагогів організовано та проведено 240 науково-методичних заходів обласного рівня з питань модернізації змісту освіти в умовах створення мережевої системи методичного сервісу та з актуальних освітніх проблем, учасниками яких стали 7267 педагогів. У зв'язку із карантинними обмеженнями більшість заходів було проведено в онлайн-режимі.

Охорона здоров'я

Протягом 2020 року в області вживалися заходи для забезпечення необхідних умов для функціонування 118 закладів охорони здоров'я, серед них: 37 центрів первинної медико-санітарної допомоги, 4 самостійні юридичні особи-амбулаторії загальної практики-сімейної медицини та 50 лікарняних закладів (прогнозний показник Програми – 55 закладів) із лікарняними ліжками у кількості 9947 (прогноз Програми – 10800 ліжок). У структурі закладів сімейної медицини працює 335 амбулаторій загальної практики – сімейної медицини та 596 фельдшерсько-акушерських пунктів.

У звітному році відкрито амбулаторії загальної практики-сімейної медицини у с. Озерна Білоцерківського району, с. Луб'янка Бучанського району, у містах Тараща та Ірпінь, амбулаторію загальної практики-сімейної медицини № 3 комунального некомерційного підприємства Білоцерківської міської ради «Міський центр первинної медико-санітарної допомоги № 2», а також кабінети вірусологічного контролю при КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Бориспільської міської ради та Вишгородської районної ради.

У рамках масштабної програми «Велике будівництво» завершено капітальні ремонти приймальних відділень Броварської, Вишгородської, Іванківської, Макарівської, Миронівської центральних районних лікарень, а також Білоцерківської міської лікарні № 2 та Бориспільської багатoproфільної лікарні інтенсивного лікування.

Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 11 листопада 2020 року № 2594 Київській області розподілено 4 апарати штучної вентиляції легень вартістю майже 1,7 млн грн, закуплених за кошти державного бюджету. По одному апарату ШВЛ поставлено до Переяслав-Хмельницької, Макарівської, Яготинської центральних районних лікарень, а також до Білоцерківської міської лікарні № 3.

Крім цього, наказом МОЗ від 11 листопада 2020 року № 2576 закладам охорони здоров'я Київщини розподілено засоби індивідуального захисту загальною вартістю 288,2 тис. грн, а саме: 95,0 тис. медичних масок, 100 костюмів біологічного захисту (багаторазовий 3, 6 клас захисту) та 834 захисні щитки.

Продовжується реалізація **Київської обласної комплексної програми «Здоров'я Київщини» на 2018-2020 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 27 квітня 2018 року № 400-21-VII (із змінами). Обсяги фінансування заходів цієї Програми на 2020 рік передбачені у сумі майже 626,8 млн грн, з них з державного бюджету – майже 81,3 млн грн, обласного бюджету – 515,8 млн грн, місцевих бюджетів – 29,8 млн гривень. У затвердженому обласному бюджеті Київської області на 2020 рік запланований обсяг фінансування заходів цієї програми становив 398,3 млн гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки склали понад 356,6 млн гривень.

За рахунок вказаних коштів проведено лікування хворих на акромегалію і гіпофізарний гігантизм та інші орфанні захворювання; забезпечено продуктами лікувального харчування дітей, хворих на фенілкетонурию, забезпечено заклади охорони здоров'я Київської області лікарськими засобами, медичними виробами, розхідними матеріалами, реагентами для лабораторних досліджень

та засобами індивідуального захисту. Крім цього, відповідно до заходів Програми за рахунок коштів обласного бюджету надано фінансову підтримку закладам охорони здоров'я та виділено кошти на оновлення їх матеріально-технічної бази.

У рамках протидії пандемії COVID-19 відповідно до цієї Програми для закладів охорони здоров'я, що задіяні в наданні медичної допомоги хворим на гостру респіраторну хворобу COVID-19, за кошти обласного бюджету Київської області у сумі 128,8 млн грн закуплено 36 апаратів штучної вентиляції легень середнього класу, 3 рентгенівські пересувні діагностичні комплекси, 13 аналізаторів газів крові з аналізом електролітів, 3 системи ПЛР ConvergyS® PCRTist в комплекті з 1008 тест-картриджами для виявлення COVID-19, лікарські засоби, респіратори БУК-3 FFP3 (10 тис. шт.), 37 шприцевих насосів, 47 електровідсмоктувачів, 667 стаціонарних концентраторів кисню, 46 моніторів пацієнта з модулем капнографії, 11 моніторів, 9 портативних відсмоктувачів, 3 дефібрилятори, 3 електрокардіографи, 2 інфузійні насоси, а також 2 комплекти обладнання для проведення досліджень методом ПЛР.

В області постійно вживаються заходи щодо стабілізації епідемічної ситуації, спричиненої коронавірусом COVID-19. Сформовано мережу спеціалізованих закладів охорони здоров'я Київської області для госпіталізації пацієнтів з коронавірусною хворобою на випадок першої-другої-третьої хвиль поширення захворюваності. Заклади охорони здоров'я забезпечені експрес-тестами, засобами індивідуального захисту, медичним обладнанням.

З метою мінімізації поширення COVID-19 шляхом вчасної діагностики на території області організовано роботу 41 мобільної бригади з проведення заборів зразків біологічного матеріалу від пацієнтів з підозрою на вказану хворобу. Мобільними бригадами за 2020 рік здійснено майже 137,8 тис. тестувань (у середньому 3360 тестувань на одну бригаду).

Станом на 01.01.2021 для надання стаціонарної медичної допомоги хворим на коронавірус на Київщині перепрофільовано 27 закладів охорони здоров'я, що розраховані на 2940 ліжок. Кількість госпітальних баз, що мали доступ до кисню, становила 2588 (до централізованого кисню було підключено 1552 ліжка, до кисневих концентраторів – 1036 ліжок). Кисневу підтримку отримували 1014 хворих.

Медичні послуги населенню надають 4788 лікарів при наявності 1467,5 вакантних посад, а також 8978 працівників середнього медичного персоналу при наявності 2101,25 вакантних посад. Укомплектованість штатних посад лікарів становить 78,6%, середнього медичного персоналу – 82,2 відсотка.

На офіційному сайті Київської обласної державної адміністрації та сторінці Київського обласного центру громадського здоров'я у соціальній мережі Facebook забезпечено щоденне інформування населення щодо епідемічної ситуації та здійснення додаткових обмежувальних протиепідемічних заходів дотримання карантину.

На виконання Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» в Київській області станом на 01.01.2021 з лікарями Київщини укладено майже 1,6 млн декларацій на медичне обслуговування, що

становить 89,1% від зареєстрованого населення області. За кількістю зареєстрованих декларацій і за відсотком укладених декларацій до зареєстрованого населення Київська область посідає 1 місце серед регіонів України.

Станом на 01.01.2021 133 закладами охорони здоров'я Київської області укладено договори з Національною службою здоров'я України за наступними напрямками послуг: «Первинна медична допомога» (85 закладів), «Перехідне фінансове забезпечення» (52 заклади), «COVID-19» (22 заклади), «Амбулаторні послуги загального профілю» (46 закладів), «Стаціонарні послуги загального профілю» (37 закладів), «Медична допомога особам із ВІЛ» (30 закладів), «Пріоритетні стаціонарні послуги» (25 закладів), «Пріоритетні амбулаторні послуги» (23 заклади), «Паліативна медична допомога» (13 закладів), «Психіатрична допомога» (9 закладів), «Гемодіаліз» (5 закладів), «Медична реабілітація» (5 закладів), «Лікування туберкульозу» (2 заклади), «Онкологія» (2 заклади), «Екстрена медична допомога» (1 заклад).

Реалізація заходів щодо поліпшення якості і доступності медичних послуг населенню області сприяла зниженню показників поширеності усіх хвороб (на 15,3%), захворюваності населення (на 16,1%), зокрема поширеність випадків серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань зменшилась порівняно з 2019 роком на 11,4%, показник дитячої смертності становив 4,0 проміле (у 2019 році – 4,5 проміле).

Разом з цим, порівняно з 2019 роком зріс загальний рівень смертності (на 6,2%), кількість інфекційних захворювань збільшилась з 38,5 тис. випадків у 2019 році до 58,9 тис. у 2020 році, показник материнської смертності склав 14,1 проміле (у 2019 році материнської смертності не зареєстровано).

У комунальному некомерційному підприємстві Київської обласної ради «Київська обласна клінічна лікарня» створені та функціонують центр ендovasкулярної хірургії, інсультний центр з інсультним блоком. У 2020 році лікарями вказаної лікарні проведено 1500 стентувань, 16 емболізацій аневризм та 14 тромболізісів. Крім цього, у Київській обласній клінічній лікарні вперше проведено гібридну операцію ендopротезування аневризми грудної аорти.

З метою подальшого розвитку медицини в області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 044-01-VIII **Київську обласну програму «Здоров'я Київщини» на 2021-2023 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено майже 842,4 млн грн, з них з державного бюджету – 92,7 млн грн, обласного бюджету – майже 419,8 млн грн, місцевих бюджетів – 54,3 млн грн та кошти інших джерел – у сумі майже 275,6 млн гривень. Фактично затверджено фінансування у сумі 153,5 млн грн з обласного бюджету. Заходи цієї Програми спрямовані на розвиток системи первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги, екстреної медичної допомоги, впровадження систем інформатизації у галузі охорони здоров'я, зокрема телемедичних послуг, та розвиток реабілітаційної та паліативної допомоги.

Культура

У 2020 році в області забезпечено умови для збереження та розвитку основної мережі закладів культури, що складається з 835 клубних закладів, 870 бібліотек, 62 шкіл естетичного виховання, 41 державного музею, 2 парків культури та відпочинку, Академії мистецтв ім.Павла Чубинського, курсів підвищення кваліфікації працівників культури, обласного центру народної творчості та культурно-освітньої роботи, центру охорони і наукових досліджень пам'яток культурної спадщини. Професійне мистецтво представлене Київським академічним обласним музично-драматичним театром ім.П.К.Саксаганського, Будинком органної та камерної музики, симфонічним оркестром «Академія». Всього в області функціонують 1816 закладів та установ культури.

Справжніми осередками розвитку мистецької освіти в області є мистецькі навчальні заклади, мережа яких складається з Академії мистецтв ім. Павла Чубинського та 62 шкіл естетичного виховання. Мистецькою освітою охоплено 544 студенти Академії мистецтв, у тому числі 426 – на денному відділенні та 118 – заочно. У школах естетичного виховання навчаються 19902 учні, у сільській місцевості навчається 4470 учнів. Працюють 2066 викладачів, з них у сільських школах – 440. У школах функціонує 389 художніх колективів, 22 з яких мають почесне звання «зразковий» та 10 колективів викладачів мають звання «народний». Творчі колективи та окремі виконавці із шкіл мистецтв та Академії брали участь у найпрестижніших мистецьких проектах національного і міжнародного рівнів та отримали найвищі оцінки та нагороди.

Видатки на утримання закладів культури обласного підпорядкування на 2020 рік заплановано у сумі 116,7 млн грн, за звітний рік їх профінансовано на суму 112,9 млн грн (97,0% до плану). Обсяг платних послуг, які надані закладами культури області за звітний період, становить 44,4 млн грн (за 2019 рік – 42,7 млн гривень).

На виконання **Програми підтримки і розвитку театрального та музичного мистецтва Київської області на 2016-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 07 червня 2016 року № 128-05-VII зі змінами) у 2020 році передбачені видатки у сумі майже 36,2 млн грн, з них кошти обласного бюджету – 28,0 млн грн, небюджетні кошти – майже 8,2 млн гривень. У затвердженому обласному бюджеті Київської області на 2020 рік запланований обсяг фінансування заходів цієї Програми становить 28,0 млн гривень. Станом на 01.01.2021 на виконання заходів вказаної Програми профінансовано та проведено касові видатки у сумі 31,8 млн грн (87,8% від затвердженого), у тому числі з обласного бюджету – 28,0 млн грн, небюджетні джерела – 3,8 млн гривень. За рахунок коштів обласного бюджету забезпечено функціонування Київського академічного обласного музично-драматичного театру ім. П.К. Саксаганського (24,0 млн грн) та симфонічного оркестру «Академія» (4,0 млн гривень).

На виконання заходів **Програми розвитку творчого потенціалу та культурного простору Київської області на 2017-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 315-14-VII зі змінами) у 2020 році передбачено кошти з обласного бюджету у сумі 3,1 млн грн, фактично затверджено

кошти обласного бюджету у сумі 800 тис. гривень. Станом на 01.01.2021 на виконання заходів Програми проведені касові видатки у сумі 320,0 тис. гривень.

Місцевими органами влади здійснено заходи з модернізації матеріально-технічної бази та проведено капітальний ремонт бібліотек та клубів на загальну суму 5,5 млн гривень.

З метою забезпечення життя та здоров'я мешканців та гостей Київської області, реалізація культурно-мистецьких та просвітницьких заходів, а також відзначення державних свят, здебільшого перенесено у медійний простір та спрямовано на користувачів мережі Інтернет та соціальних мереж Фейсбук, Інстаграм, Твіттер тощо.

У 2020 році в області за участю Вишгородського історико-культурного заповідника реалізовано національний проєкт «Бортництво Полісся: архаїчна традиція у сучасному вимірі», за результатами пошуково-дослідницької роботи якого зібрано та візуалізовано у 3D-форматі предмети музейних збірань, створено віртуальний музей бортництва, а також розроблено інтерактивні просвітницькі матеріали, які можуть стати основою для номінування до Репрезентативного списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО.

Переможцем у 2020 році став проєкт м. Славутич у грантовій програмі Українського культурного фонду «Культурні столиці України» (майже 11 млн гривень). Проєкт складатиметься з роботи арт-резиденції «Семантичний сюрреалізм у просторі постмодернізму Славутича», діяльності «SESAM 2020 Poliklinika: Міжнародного семінару студентів-архітекторів від Європейської Архітектурної Студентської Асамблеї», II Міжнародного фестивалю для людей поважного віку GOLDenFest та інших культурно-мистецьких ініціатив.

Протягом 2020 року було організовано та проведено низку пам'ятних, державних та культурно-мистецьких заходів, зокрема: День Соборності України, мітинг-реквієм до Дня вшанування пам'яті Героїв Крут, обласний захід із вшанування Героїв Небесної Сотні, з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, медіакультурний проєкт «Київщина читає Ліну Костенко», присвячений 90-річчю від дня народження поетеси, урочисті заходи з нагоди відкриття першого в Україні пам'ятника видатному громадському діячу, вченому-етнографу, фольклористу, автору Державного гімну України Павлу Чубинському та проведення Всеукраїнського мистецького фестивалю «Чубинський fest» у м. Бориспіль, обласні заходи з нагоди Дня Героїв Небесної Сотні, XXIX Обласний огляд-конкурс читців, присвячений пам'яті Т.Шевченка, обласні заходи з нагоди Дня пам'яті та примирення та відзначення 75-ї річниці перемоги над нацизмом у II Світовій війні, пленер «Мар'янівська пастораль – 2020. Подих Акварелі», присвячений 120-й річниці від дня народження І.С.Козловського, обласні заходи з нагоди Дня пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України, Дня захисника України, Дня незалежності України та Дня конституції України.

В області проводиться робота з розвитку народних промислів та ремісництва. Так, при Богуславському районному будинку культури створена і діє творча майстерня з художнього ткацтва, вироби виготовлені у цій майстерні, вже стали окрасою художніх виставок. У м.Фастів діє Фастівська міська школа народної майстерності, метою навчання в якій є пошук та розвиток юних талантів. Учні беруть участь у міських, районних обласних та

Всеукраїнських конкурсах і виставках. У містах Переяслав, Богуслав, Кагарлик, Іванків, Васильків, Вишгород відкрито салони-магазини, де експонуються та реалізуються вироби народних умільців, а саме: вироби з кераміки, дерева, роботи з флористики, ткацтва, вишивки, художні розписи по дереву тощо. У с.Фурси Білоцерківського району діє клуб дитячої творчості «Калина», у с.Дибинці Богуславського району – гончарська школа, у м.Вишгород – школа юного гончара, у м.Васильків діє студія образотворчого мистецтва і гончарства ім. Михайла Денисенка. Щорічно у Білоцерківському краєзнавчому музеї проходить обласна дитяча виставка творів декоративно-прикладного мистецтва «Краса руками молодих».

Активізації творчої діяльності діячів культури, мистецтв, майстрів народної творчості сприяють обласні премії – Київська обласна літературна премія ім. Григорія Косинки, Київська обласна премія в галузі народного мистецтва ім. Петра Верни, Київська обласна премія в галузі образотворчого мистецтва ім. Івана Сошенка, обласна музична премія, 20 стипендій голови Київської облдержадміністрації видатним діячам культури області.

У виконанні просвітницьких та інформаційних функцій провідну роль відіграють 870 публічних бібліотек області, користувачами яких вже стали понад 580 тис. осіб. Бібліотеки області активно впроваджують ЕСМаР – Електронну систему моніторингу публічних бібліотек області, ініційовану Міністерством культури України, з метою збору, зберігання і обробки статистичних даних, які надаються бібліотеками в режимі онлайн. Продовжується робота з модернізації матеріально-технічного стану мережі бібліотек, впровадження в практику роботи бібліотек комп'ютерних технологій, створення та діяльності Інтернет-центрів, що дозволяє отримати необхідну інформацію та полегшує доступ до інформаційних ресурсів. Парк комп'ютерної техніки в бібліотеках збільшився до 868 комплектів. Доступ до мережі Інтернет мають 3 обласні бібліотеки та 206 бібліотек області, створено 688 Інтернет-місць для користувачів, з них 190 – у сільських бібліотеках.

У 2020 році під час карантину публічні бібліотеки продовжили активно працювати в онлайн-форматі. Бібліотечні установи області інформували користувачів на своїх інтернет-сайтах та блогах своїх закладів, сторінках в соціальній мережі Фейсбук про актуальні громадсько-літературні календарні події; цікаві книги з фондів бібліотек та провідних видавництв України; онлайн-зустрічі з письменниками та на яких інтернет-ресурсах можна читати книги, переглядати фільми, подорожувати, відвідати концерти та музеї України і світу; корисні поради батькам щодо читання своїх дітей та багато іншого. Проведено обласне соціологічне дослідження «Моніторинг бібліотечних послуг». Результати дослідження висвітлені на сайті Обласної бібліотеки для юнацтва. З червня 2020 року за ініціативи бібліотеки розпочато флешмоб «Інноваційна діяльність молодих бібліотекарів Київщини».

На території Київської області під охороною держави перебуває 3961 об'єкт культурної спадщини. Протягом 2020 року проводилась інвентаризація об'єктів та пам'яток культурної спадщини в окремих містах та районах області. Паспорти і облікові картки за звітний період виготовлено на 26 об'єктах культурної спадщини.

Протягом 2020 року в області зареєстровано та функціонує 57 національно-культурних товариств. Діє 11 художніх колективів та

об'єднань, які залучаються до культурно-мистецьких акцій в районах та містах області. Функціонує 12 кінотеатрів (9 – міських, 3 – у сільській місцевості), 24 зали для демонстрування з загальною кількістю 3332 місця.

З метою подальшого розвитку культури в області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 042-01-VIII **Комплексну програму розвитку культури Київської області на 2021-2023 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено та затверджено кошти у сумі 1044, тис. грн з обласного бюджету. Заходи цієї Програми в основному спрямовані на сприяння розвитку творчого потенціалу, творчій діяльності митців, творчих працівників, створення сприятливих умов для всебічного задоволення культурних потреб жителів області, збереження та популяризацію нематеріальної культурної спадщини (народних традицій, звичаїв, фольклору тощо).

Фізична культура і спорт

Відповідно до завдань **Київської обласної програми розвитку фізичної культури та спорту «Київщина спортивна» на 2017-2021 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 291-14-VII зі змінами) у 2020 році в області продовжувалась робота, спрямована на удосконалення матеріально-технічної бази сфери фізичної культури і спорту шляхом будівництва, реконструкції та капітального ремонту об'єктів спортивної інфраструктури, створення умов для фізичного виховання і спорту в усіх типах навчальних закладів, за місцем роботи, проживання та відпочинку населення, забезпечення розвитку резервного спорту, спорту вищих досягнень, спорту ветеранів та інвалідів.

В обласному бюджеті Київської області на 2020 рік (із змінами) планові асигнування на реалізацію заходів вказаної програми затверджено у сумі майже 127,1 млн грн, що становить 100% обсягів фінансування, передбачених на її заходи. Станом на 01.01.2021 загальна сума профінансованих і освоєних коштів з обласного бюджету становила майже 126,4 млн грн, у тому числі на поліпшення матеріально-технічної бази галузі фізичної культури та спорту – 20,1 млн грн, забезпечення розвитку спорту вищих досягнень та резервного спорту – 94,5 млн грн, створення умов для фізичного виховання та залучення широких верств населення до занять спортом – 10,0 млн гривень.

З метою поліпшення матеріально-технічної бази галузі фізичної культури та спорту протягом 2020 року введено в експлуатацію 69 спортивних об'єктів, з них 12 мультифункціональних майданчиків, 11 міні-футбольних полів 42x22м з вуличними тренажерами, 46 майданчиків для Work-out в опорних навчальних закладах, відремонтовано 20 спортивних майданчиків та 6 спортивних залів.

У рамках ініційованої Президентом України масштабної програми «Велике будівництво» протягом 2020 року на території області реалізовано 5 об'єктів спортивної інфраструктури, зокрема проведено:

- капітальний ремонт спортивних майданчиків (стадіону) на території школи «Сузір'я» в м. Вишгород;
- будівництво футбольного поля у с. Петропавлівська Борщагівка;

- реконструкцію трибуни з влаштуванням універсального ігрового майданчика на території стадіону «Колос» у м. Тетіїв;
- влаштування футбольного поля у смт Бородянка;
- реконструкцію спортивного майданчика із штучним покриттям у с. Вовчків Поліського району.

На результати розвитку сфери фізичної культури і спорту за 2020 рік порівняно з попереднім роком вплинули карантинні обмеження, встановлені при проведенні фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів.

Регулярні заняття фізичною культурою у дошкільних установах та навчальних закладах всіх рівнів проводились тільки у I кварталі 2020 року. Протягом цього періоду заняття з фізичного виховання проводилися у 590 дитячих дошкільних закладах, або 99,2% від їх загальної кількості, які відвідують майже 67 тис. дітей

У загальноосвітніх школах всіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи займається 117,2 тис. учнів (у 2019 – 131,7 тис. учнів), що становив 28,4% від загальної чисельності учнів. Залучено до регулярних занять 519 дітей з інвалідністю з числа школярів (у 2019 – 820 учнів). Загалом у дитячих установах та навчальних закладах області всіма видами фізичної культури займаються 337,2 тис. осіб (у 2019 році – 217,4 тис. осіб).

Вихованцями спортивних шкіл системи освіти області, комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Броварське вище училище фізичної культури», комунального закладу Київської обласної ради «Київський обласний ліцей-інтернат фізичної культури і спорту» та учнями загальноосвітніх навчальних закладів завойовано на Всеукраїнських змаганнях з видів спорту 9 золотих, 14 срібних, 29 бронзових медалей.

Станом на 01.01.2021 в Київській області функціонує 58 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, в яких займалися та вдосконалювали свою спортивну майстерність 24418 дітей та підлітків.

Київським обласним центром фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» проведено 7 спортивно-масових заходів обласного рівня, у яких взяло участь майже 1300 учасників, та проведено 77 уроків фізичного виховання у форматі «Ти зможеш, якщо зміг я» з елементами COOL GAMES.

Проведено 1 етап обласної спартакіади Київської області «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» для мешканців сільських територій Київщини, у змаганнях з 4 видів спорту взяли участь майже 4 тис. учасників.

На виконання плану заходів на 2020 рік щодо реалізації у Київській області Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», затвердженого розпорядженням голови Київської обласної державної адміністрації від 20 вересня 2019 року № 541, проведено 2376 фізкультурно-оздоровчих заходів, у яких взяли участь близько 11% населення області.

Київський регіональний центр «Інваспорт» за підсумками 2020 року має велике представництво своїх спортсменів у національних збірних командах України з видів спорту серед осіб з інвалідністю. Станом на 01.01.2021 до складу національних збірних команд України зараховано 76 спортсменів різних нозологій (у 2019 – 74), у тому числі 37 (39) спортсменів з ураженнями опорно-

рухового апарату. За результатами їх участі у змаганнях з олімпійських видів спорту почесних спортивних звань майстрів спорту України міжнародного класу присвоєно 35 спортсменам, майстрів спорту України – 22 спортсменам, кандидатів в майстри спорту та I спортивних розрядів – 77 спортсменам.

За 2020 рік спортсменами Київщини здобуто 1290 медалей у змаганнях з олімпійських, неолімпійських, паралімпійських видів спорту, з них у міжнародних змаганнях 178 медалей, всеукраїнських – 1112 медалей.

За результатами участі у змаганнях з олімпійських і неолімпійських видів спорту та виконання класифікаційних норм і вимог Єдиної спортивної класифікації було присвоєно почесних спортивних звань майстрів спорту України міжнародного класу – 64 спортсменам (за 2019 рік – 146), майстрів спорту України – 227 спортсменам (за 2019 рік – 438), кандидатів в майстри спорту та I спортивних розрядів – 463 спортсменам (за 2019 рік – 945). Загалом підвищили кваліфікацію 1350 спортсменів області, що на 11,7% менше ніж у 2019 році (Програмою передбачалося збільшення на 15 відсотків).

Туризм

У 2020 році в області вживалися заходи щодо ефективного використання туристичного потенціалу, основою якого є майже 4,0 тис. об'єктів історико-культурної спадщини, з них: археологічних – 2067, історичних – 1571, монументального мистецтва – 166, архітектури та містобудування – 53, садово-паркового мистецтва – 15, науки і техніки – 89. Це давні поселення, городища, могильники, кургани, змійові вали, місця битв та історичних подій, археологічні пам'ятки, серед яких більшість – це культові споруди XVI-XIX століть.

Мережа музейних закладів Київської області складається з 41 музею, з яких 2 заповідники і 6 музеїв обласного підпорядкування. Музеї Київської області протягом 2020 року відвідали понад 4,9 тис. осіб, кількість предметів основного фонду зросла на 21 тис. од. і становить 398,4 тис. од. обліку, проведено 14 тис. екскурсій, організовано 832 виставки.

Найбільш відвідуваними обласними музейними закладами є Національний історико-етнографічний заповідник «Переяслав», Яготинський історичний музей, що включає музей-садибу народної художниці Катерини Білокур, Обласний археологічний музей Трипільської культури, археологічний музей «Добранічівська стоянка», Білоцерківський краєзнавчий музей та музеї-садиби визначних особистостей – І.Козловського, М.Островського, К.Стеценка, І.В.Задорожного, Т.Шевченка, К.Паустовського, М.Вовчка, О.Корнійчука, А.Малишка та інших.

З метою популяризації туристичної дестинації на вітчизняній та міжнародній арені, підвищення інвестиційної привабливості області Київською облдержадміністрацією проведено ряд заходів:

- розроблені туристичні маршрути на 2-3, 5 та 10 днів у рамках оголошеного Державним агентством з розвитку туризму України проекту «Мандруй Україною»;

- проведено 10 промо-турів туристичними локаціями Київської області та відзнято 10 відеороликів у рамках реалізації Програми залучення інвестицій та поліпшення інвестиційного клімату Київської області на 2019-2021 роки (затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 561-28-VII зі змінами);

- визначено 5 туристичних магнітів, які стануть візитівкою Київської області;

- підписано меморандуми про співробітництво між департаментом економічного розвитку і торгівлі Київської облдержадміністрації та ГО «Всеукраїнська асоціація гідів», а також ГО «Гільдія професійних екскурсоводів та гідів-перекладачів» задля створення якісного туристичного продукту;

- підписано меморандум про співробітництво між Київською обласною державною адміністрацією та ГС «Асоціація Чорнобильських туроператорів»;

- підписано меморандум про співробітництво між управлінням туризму Київської облдержадміністрації та Національним університетом біоресурсів і природокористування України з метою просування туристичного потенціалу Київської області та розвитку масового туризму регіону шляхом створення конкурентоздатного туристичного продукту на базі туристично-рекреаційних ресурсів зазначеного університету для популяризації національних природних, культурних та освітніх цінностей, виховання молоді, формування нової генерації кадрів для туристично-екскурсійної галузі Київщини;

- підписано меморандум про співробітництво між управлінням туризму Київської облдержадміністрації, громадською спілкою «Всеукраїнська асоціація гідів» та Всеукраїнською громадською організацією «Сила Країни» задля ефективної співпраці у напрямку розвитку туризму та рекреації, сприяння просуванню позитивного туристичного іміджу Київської області, розвитку сучасних екскурсійних турів, підвищення кваліфікацій фахівців туризму-менеджерів та туристичних гідів та з метою сприяння та участі у розвитку культури, в галузі сприяння, участі і розвитку соціальної програми реабілітації інвалідів;

- презентовано онлайн екскурсію «65 цікавих місць Київщини»;

- спільно з компанією Vodafone розроблено маршрут сільською місцевістю Макарівського та Києво-Святошинського району для проєкту «Village routs» у рамках підписаного меморандуму між Київською облдержадміністрацією та операторами мобільного зв'язку;

- за ініціативи Вишгородського історико-культурного заповідника за підтримки Українського культурного фонду в онлайн-форматі презентовано проєкт «Бортництво Полісся: архаїчна традиція у сучасному вимірі», за результатами якого передбачається створення та запуск web-сайту «Віртуальний музей бортництва», а також створення інтерактивних просвітницьких матеріалів, які можуть стати основою досьє для номінування традиції до Репрезентативного списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО;

- організовано 10 туристично-просвітницьких заходів, взято активну участь в комплекті заходів «Патріотичні екскурсії Київщини», візуалізовано туристичні маршрути Переяславщини;

- відбулися зйомки телепередачі «Мандри країною» у м. Переяслав, для якої розроблено маршрут та складено коротку його характеристику (телепередача «Мандри країною з Лілією Рубан» розміщена у мережі Інтернет (youtube);

- проведено Всеукраїнський фестиваль з повітроплавання «Переяслав 2020», в якому взяли участь 10 команд повітроплавців з різних регіонів України;

- затверджено логотип та інструкцію з користування брендом (Brandbook) м. Фастів;

- розпочато прийняття перших туристів дендропарком «Добропарк», розташованим у с. Копилів Макарівського району;

- Обухівським районним краєзнавчим музеєм розроблено нові туристичні маршрути: «Історична Обухівщина» та «Місцями історії Київської Русі та Козаччини», на території Фастівського району розроблено 4 туристичні маршрути, туристичний авторський маршрут, проєкт «Стежками незвіданої Баришівщини» (розроблено буклет маршруту) в рамках обласного проєкту «Патріотичні екскурсії Київщини».

У зв'язку з карантинними обмеженнями відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (зі змінами) реалізацію туристичних заходів здебільшого перенесено у медійний простір та спрямовано на користувачів мережі Інтернет та соціальних мереж.

В області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 043-01-VIII **Програму розвитку туризму Київської області на 2021-2023 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачені кошти у сумі у сумі 4,1 млн грн з обласного бюджету. Фактично затверджено з обласного бюджету кошти у сумі 2,0 млн гривень. Основними напрямками Програми є створення туристичного бренду Київської області: розробка слогану, айдентики для туристичних об'єктів регіону, брендбуку, удосконалення туристичної інфраструктури та розвиток туристичної пропозиції, розробка маркетингової програми розвитку туризму в Київській області та популяризація туристичного потенціалу Київської області серед населення.

Молодіжна політика та національно-патріотичне виховання

Відповідно до завдань **Комплексної програми підтримки та розвитку молоді Київської області на 2015-2021 роки «Молодь Київщини»**, що затверджена рішенням Київської обласної ради від 26 березня 2015 року № 915-47-VI (зі змінами), протягом 2020 року проведено ряд заходів, спрямованих на створення умов для повноцінної самореалізації молоді та зменшення негативних явищ у молодіжному середовищі. В обласному бюджеті Київської області на 2020 рік (із змінами) планові асигнування на реалізацію вказаної програми затверджено у сумі 3765,5 тис.грн, що становить 100% обсягів фінансування, передбачених на її заходи. Станом на

01.01.2021 загальна сума профінансованих і освоєних коштів з обласного бюджету склала 3375,7 тис. гривень.

За рахунок вказаних коштів та інших джерел фінансування було проведено 97 заходів (у 2019 році – 92 заходи), у тому числі 67 заходів в форматі офлайн та 30 онлайн-заходів. Вказаними заходами було охоплено 187,9 тис. осіб (у 2019 році – 42,5 тис. осіб).

Для забезпечення безперервної якісної роботи з молоддю при Київській облдержадміністрації функціонують два консультативно-дорадчі органи у сфері молодіжної політики – Молодіжна рада та Київська обласна студентська рада.

За участю 120 представників вищих навчальних закладів області проведено обласний семінар-зустріч «МОЛОДЬВСЮДИ. Демократія молодіжної участі», метою якого було ознайомлення студентів з роботою Української асоціації студентів, відзначення 25 студентів, що стали стипендіатами голови Київської обласної державної адміністрації, визначення програми оновлення роботи Київської обласної студентської ради.

Спільно з КЗ КОР «Київський обласний молодіжний центр» у містах, територіальних громадах області проведено 18 локальних тренінгів та семінарів «Молодь: Можливості. Виклики. Мотивація», «Маю право», «Медіаграмотність та медіабезпека», «Права молоді: Молодь – не наше майбутнє, а наше сьогодні», «Захист прав молоді – як потреба сьогодні», «Критичне мислення, медіаграмотність та медіабезпека», «Моя власна медіабезпека. Інтернет: світ загроз чи можливостей», семінар-навчання «Думай».

У зв'язку з введенням на території області обмежень щодо проведення масових заходів, робота з молоддю була переведена в онлайн-формат. Так, протягом 2020 року спільно з КЗ КОР «Київський обласний молодіжний центр», КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» та Молодіжною радою при Київській облдержадміністрації було проведено такі онлайн-проекти: «ТОП: Твої Обов'язки і Права», «Медіаграмотність та безпека в мережі інтернет», Онлайн-вікторина у рамках проекту «Патріотичні екскурсії Київщиною», онлайн-вікторина «Народні символи України», Гутірка «Захисна маска за 5 хвилин», онлайн-навчання «Молодіжні ради», Онлайн-трансляція «Надзвичайний і воєнний стан. Екстрена валізка. Евакуація», гутірка з кросфіту, онлайн-курс «Картографія», вебінтерв'ю «Основи журналістики», а також навчальні онлайн курси, вишколи, тренінги, майстерки для молоді, інтерактивні пости у соціальних мережах, челенджі, вебінари, zoom конференції, веб-інтерв'ю з експертами, сходуни-зустрічі з молоддю.

Задля ознайомлення молоді з літературою та молодими літераторами Київщини, підвищення освітнього рівня молоді із знання рідної мови, виявлення творчо обдарованої молоді з числа молодих поетів та письменників, ознайомлення молоді із особливостями видавництва власних книг, збірок, реалізовано онлайн-проект «Своя. Рідна» на сторінках у соцмережах Facebook та Instagram «Київський обласний молодіжний центр».

В області продовжується розширяться мережа молодіжних центрів. Станом на 01.01.2021 на Київщині діють 9 молодіжних центрів (молодіжних хабів, молодіжних просторів), тоді як у 2019 році було 3 молодіжних центри.

У 2020 році на конкурс проектів у сфері молодіжної політики, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких передбачалась

підтримка за рахунок бюджетних коштів, було подано 37 проєктів від 22 інститутів громадянського суспільства на загальну суму 3,3 млн гривень. Проте через обмежені можливості обласного бюджету видатки на фінансування таких проєктів не були заплановані.

Відповідно до завдань **Програми національно-патріотичного виховання в Київській області на 2017-2021 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 316-14-VII (зі змінами), протягом 2020 року проводилася робота, спрямована на створення умов для формування у населення області, насамперед молоді високої національно-патріотичної свідомості, почуття відданості своїй державі.

В обласному бюджеті Київської області на 2020 рік (із змінами) планові асигнування на реалізацію Програми затверджено у сумі 4805,2 тис.грн, що становить 100% обсягів фінансування, передбачених Програмою. Станом на 01.01.2021 загальна сума профінансованих і освоєних коштів з обласного бюджету склала 4266,9 тис.грн, з них на утримання КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» – 4055,2 тис. гривень.

Протягом 2020 року у сфері національно-патріотичного виховання було проведено 79 заходів онлайн і офлайн (у 2019 році – 42 заходи), якими було охоплено 81,2 тис. молодих людей Київської області (у 2019 році – 17,4 тис. осіб).

Так, у звітному періоді розпочато проєкт «Патріотичні екскурсії Київщини», метою якого є відвідування історично-значущих місць області, які будуть поєднані у туристичні маршрути патріотичного спрямування. Зокрема, проведено такі виїзди: патріотична екскурсія Білою Церквою та містом Буча, патріотична екскурсія «Стежками незвіданої Баришівщини», патріотична екскурсія «Історичні сторінки Миронівщини», патріотична екскурсія «Шляхами Медвинського повстання». Проведено онлайн презентацію маршрутів цього проєкту на сторінках у соцмережах Facebook та Instagram «Київський обласний молодіжний центр». Протягом червня-серпня 2020 року проведено онлайн-презентацію туристичних маршрутів проєкту «ОК (Осьо Київщина)», травня-серпня – проєкту «Духом свободи сповиті».

КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» у 2020 році розпочав активну роботу щодо підтримки та розвитку пластового руху на Київщині. Так, крім постійно діючих гуртків для пластунів різних вікових категорій, було проведено обласний пластовий фестиваль Щедрівок та Колядок, Установчий з'їзд Київської округи МО «ПЛАСТ-НСОУ», спартакіаду Пташат «Веселий Лет», ідеологічний вишкіл «Крин», тренінг для волонтерів «КВДЧ – Кваліфікаційний вишкіл дійсного членства», вишкіл виховників новачків (вихованці 6-11 років), обласний молодіжний захід «Щорічне родинне свято Колодій», обласний молодіжний фестиваль до дня народження засновника скаутського руху «День Бі-Пі» та інші заходи.

За активної участі закладу проведено зустріч з волонтерами Корпусу Миру в Україні, тренінг «Де шукати мотивацію» для молоді Київщини, Пластовий центр також долучився до участі у благодійному проєкті «Пласт – НСОУ» з виготовлення і передачі в медичні заклади області захисних екранів для лікарів, за участю осередків Пласту у Василькові, Білій Церкві, Бучі, Обухові, Дмитрівці та інших населених пунктах області.

З метою розвитку Пластового руху на Київщині протягом 2020 року забезпечено проведення щотижневих онлайн-зустрічей – сходин з дітьми – вихованцями осередків Пласту у містах Буча, Ірпінь, Бориспіль та інших населених пунктах області, розвиваючий онлайн курс з відео-уроками для дітей молодшого і середнього шкільного віку на тему верхової їзди та догляду за кінями, відео майстер клас для дітей молодшого і середнього шкільного віку на тему гончарства.

У 2020 році на конкурс проєктів національно-патріотичного виховання, розроблених інститутами громадянського суспільства, для реалізації яких у 2020 році передбачалась підтримка за рахунок бюджетних коштів, було подано 31 проєкт від 20 інститутів громадянського суспільства на загальну суму майже 2,5 млн гривень. Проте через обмежені можливості обласного бюджету видатки на фінансування таких проєктів не були заплановані.

Для забезпечення співпраці між громадськістю області та структурними підрозділами облдержадміністрації функціонує Координаційна рада з питань національно-патріотичного виховання при Київській обласній державній адміністрації.

Охорона довкілля

У 2020 році продовжувалась робота щодо моніторингу довкілля, розвитку мережі природно-заповідного фонду та проведення просвітницьких заходів.

На загальнодержавному рівні область посідає 8 місце за площею природно-заповідного фонду. Станом на 01.01.2021 на території Київської області налічується 238 територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 344,9 тис. га, з якої фактична площа складає майже 293,1 тис.га (10,4% від адміністративної площі області), у тому числі:

- 25 об'єктів загальнодержавного значення, з них: 2 національних природних парки, 1 біосферний заповідник, 16 заказників, 2 пам'ятки природи, 1 дендрологічний парк, 3 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення;

- 213 об'єктів місцевого значення, з них: 92 заказника, 89 пам'яток природи, 12 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, 16 заповідних урочищ та 4 регіональні ландшафтні парки.

У 2020 році з метою збереження та відтворення цінних природних комплексів, генофонду рослинного і тваринного світу створено 10 нових територій і об'єктів природно-заповідного фонду (як було передбачено Програмою) на загальну площу понад 419 га, а саме:

- ландшафтний заказник місцевого значення «Грабовий ліс» (площа 82,6 га) у Старопетрівському лісництві Державного підприємства «Київська лісова науково-дослідна станція» (Петрівська сільська територіальна громада Вишгородського району);

- ландшафтний заказник місцевого значення «Андріївський» (площа 146,3 га) у Руднянському лісництві Державного підприємства «Димерське лісове господарство» (Димерська селищна територіальна громада Вишгородського району);

- заповідне урочище «Коблицький ліс» (площа 148,4 га) у Леонівському лісництві Державного підприємства «Іванківське лісове господарство» (Іванківська селищна територіальна громада Вишгородського району);

- парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Зелена брама» (площею 30 га) в адміністративних межах с. Софіївська-Борщагівка (Борщагівська сільська територіальна громада Бучанського району);

- ландшафтний заказник місцевого значення «Гора Педина» (площа майже 5 га) у межах міста Обухів (Обухівська міська територіальна громада Обухівського району);

- ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «400-річний дуб» (площа 0,01 га) у Сухоліському лісництві Державного підприємства «Білоцерківське лісове господарство» (Узинська міська територіальна громада Білоцерківського району);

- ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Дуб-оберіг» (площею 0,01 га) в межах селища Гостомель (Гостомельська селищна територіальна громада Бучанського району);

- ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Урочище «Плиски» (площею 1,1 га) у Плесецькому лісництві відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Боярська лісова дослідна станція» (Калинівська селищна територіальна громада Фастівського району);

- ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Осика-цариця» (площею 0,01 га) в адміністративних межах села Великі Пріцьки (Ржищівська міська територіальна громада Обухівського району);

- гідрологічний заказник місцевого значення «Озеро Осокорі» та «Озеро Перевал» (площею 6,0 га) в адміністративних межах села Новосілки (Пірнівська сільська територіальна громада Вишгородського району).

Крім того, у 2020 році збільшено площу ландшафтного заказника місцевого значення «Чернинський» за рахунок виявлених цінних територій з рідкісними рослинами загальною площею 489,4 га.

У рамках реалізації **Регіональної програми розвитку природно-заповідного фонду Київської області «Київщина заповідна» на 2017-2020 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 300-14-VII зі змінами) у 2020 році здійснено розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж 11 територій природно-заповідного фонду місцевого значення на території області, створення 2 еколого-освітніх маршрутів «ЕКО-стежки Київщини» та розроблення карти «ЕКО-стежки Київщини». Також забезпечено виконання наступних заходів:

- капітальний ремонт покриття доріжок, благоустрій території регіональних ландшафтних парків «Яготинський імені Гетьмана Кирила Розумовського» і «Богуславль», парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва «Кагарлицький»;

- виготовлення й встановлення 9 охоронних знаків та інформаційних аншлагов на 5 об'єктах природно-заповідного фонду місцевого значення Київської області;

- проведення в області екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища;

- виготовлення планово-картографічних матеріалів для 7 проєктованих до заповідання територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території області.

Обсяг фінансування заходів, передбачений вищезазначеною Програмою на 2020 рік, становить 11,0 млн грн, з них кошти обласного бюджету – 10,95 млн грн, позабюджетні кошти – 60,0 тис. гривень. Затверджений обсяг фінансування з обласного бюджету становить 10,95 млн гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки на виконання заходів Програми з обласного бюджету склали майже 10,4 млн грн та небюджетних джерел 40,0 тис. гривень.

Відповідно до **Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2019-2022 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 563-28-VII зі змінами) проведені роботи з реалізації 5 заходів:

- придбано та встановлено обладнання для 3 стаціонарних постів автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря у Київській області, розташованих у містах Бровари, Біла Церква та у с. Підгірці Козинської селищної територіальної громади Обухівського району, загальною вартістю 19656,4 тис.грн за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища;

- забезпечено здійснення профілактичних заходів на 13 діючих стаціонарних постах автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря у Київській області;

- з метою пропаганди охорони навколишнього природного середовища проведено 5 еколого-просвітницьких заходів у містах Кагарлик, Богуслав, Яготин, селі Крюківщина та на території Національного історико-етнографічного заповідника «Переяслав», під час яких, окрім просвітницької роботи, висаджено 600 саджанців дерев та кущів, встановлено елементи благоустрою (садово-паркові лавки та урни для сміття), у м. Біла Церква проведено природоохоронні акції з вирішення екологічних проблем міста, проведено природоохоронні акції, присвячені Міжнародному дню чистих берегів Міжнародна та Всесвітньому дню прибирання «World Cleanup Day»;

- за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища видано 750 атласів територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

- у рамках здійснення заходів з озеленення міст і сіл Київської області проведено висадження понад 800 дерев та 200 кущів на загальну суму 1384,5 тис. гривень.

Всього обсяг фінансування заходів вказаної Програми у 2020 році передбачений у сумі 65,2 млн грн, з них кошти державного бюджету – 30,2 млн грн, обласного бюджету – 30,55 млн грн, місцевих бюджетів – 4,15 млн грн, позабюджетні кошти – 300,0 тис. гривень. Затверджений обсяг фінансування з обласного бюджету становить 30,4 млн гривень. Станом на 01.01.2021 касові видатки на виконання заходів Програми становили майже 24,5 млн грн, з них кошти обласного бюджету – 23,0 млн грн, місцевих бюджетів – 1,3 млн грн, позабюджетні – 127,0 тис. гривень.

Програмою поводження з твердими побутовими відходами у Київській області на 2017-2020 роки (затверджена рішенням Київської обласної ради від

19 травня 2017 року № 301-14-VII зі змінами) на 2020 рік передбачено фінансування у сумі 676,6 млн грн, з них кошти обласного бюджету – 88,95 млн грн, місцевих бюджетів – 5,8 млн грн та позабюджетні кошти – 581,8 млн гривень. Затверджено кошти з обласного бюджету у сумі 33,15 млн грн, місцевих бюджетів – 875,0 тис. гривень. Станом на 01.01.2021 профінансовано і освоєно кошти у сумі 26,45 млн грн з обласного бюджету, що становить 79,8% затверджених видатків.

У звітному періоді проведені роботи з реалізації 5 заходів, на які виділено кошти з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, а саме:

- з метою популяризації впровадження роздільного збору відходів видано для дітей 30 тис. примірників: інформаційного каталогу сортування сміття, розвиваюча книжка, настільна гра «Вчимося сортувати сміття» та альбоми-розмальовки з наліпками, які передано у заклади освіти;

- у 4 навчальних закладах м. Біла Церква впроваджено сортування твердих побутових відходів, а саме: придбано та встановлено 28 контейнерів з роздільного збору відходів, а також проведено 20 практичних занять, екологічних ігор, майстер-класів з апсайклінгу на тему «Збережімо ресурси. Сортуємо сміття» та «Друге життя сміття» із використанням інсталяцій з відходів та 4 уроки щодо культури поводження зі сміттям та шляхи його зменшення для вчителів природознавчих наук, вихователів початкових класів;

- у рамках заходу «Облаштування контейнерних майданчиків для роздільного збору побутових відходів в населених пунктах Київської області» за рахунок коштів місцевих бюджетів у сумі 767,7 тис. грн проведено реконструкцію 4 майданчиків для збору твердих побутових відходів у м. Переяслав та 16 майданчиків у м. Біла Церква, а також придбано 36 кольорових контейнерів для роздільного збору відходів у школах м. Біла Церква на загальну суму 97,5 тис. грн;

- за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища придбано та встановлено 79 контейнерів з роздільного збору твердих побутових відходів у містах Фастів, Кагарлик і Васильків,

- розроблено інвестиційний проєкт щодо створення сміттєпереробного комплексу;

- ліквідовано сміттєзвалища з безхазяйними відходами загальним обсягом 17,3 тис. т у населених пунктах та за їх межами.

Для запобігання або зменшення обсягів утворення відходів, вдосконалення механізму їх обліку, здійснення процедур визначення відходів безхазяйними розпорядженням голови Київської облдержадміністрації від 16.06.2020 № 281 затверджено склад постійно діючої комісії з питань поводження з безхазяйними відходами в Київській області.

На реалізацію **Обласної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 17 вересня 2013 року № 663-34-VI зі змінами) на 2020 рік передбачено кошти у сумі майже 152,9 млн грн, з них кошти державного бюджету – 91,4 млн грн, обласного бюджету – майже 48,1 млн грн, місцевих бюджетів – 3,45 млн грн та позабюджетні кошти – 9,9 млн гривень. Затверджений обсяг фінансування з

обласного бюджету становить 17,9 млн гривень. Станом на 01.01.2021 профінансовано і освоєно кошти у сумі 11,15 млн грн з обласного бюджету.

У рамках вказаної програми відповідно до Переліку природоохоронних заходів на 2020 рік, що фінансуються за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища, затвердженого рішенням Київської обласної ради від 19.12.2019 № 768-32-VII (зі змінами від 22.06.2020 №870-35-VII) проведено роботи з реалізації 8 заходів, спрямованих на покращення технічного та екологічного стану водних об'єктів, а саме: Дибинецького, Богуславського та Білоцерківського нижнього водосховищ, р. Безименної, а також водних об'єктів розташованих у с. Бзів Баришівської селищної територіальної громади Броварського району, с. Іванків Бориспільської міської територіальної громади Бориспільського району та на території Бендюгівської сільської ради Кагарлицької міської територіальної громади Обухівського району. Розроблено проектно-кошторисну документацію на виконання робіт з відновлення гідрологічного та екологічного стану річки Рось на території області.

З метою підвищення водності річок та охорони водних ресурсів на водних об'єктах та їх прибережних захисних смугах за 2020 рік водогосподарськими організаціями Басейнового управління водних ресурсів середнього Дніпра (далі – БУВР) розроблено та встановлено 192 режими роботи водосховищ та ставів, забезпечено наповнення водою водосховищ та ставів на 96%, що дало можливість повністю задовольнити потреби у воді галузей економіки та населення; проведені водоохоронні заходи із залуження земель прибережних захисних смуг (39,7 га), заліснення прибережних захисних смуг (22,2 га); відремонтовано 100 гідропостів, встановлено 91 водоохоронний знак..

До державного і обласного бюджетів за спеціальне використання водних ресурсів надійшло 81,2 млн грн, що на 3,2 млн грн більше, ніж у 2019 році, від сплати за оренду водних об'єктів – 709,7 тис.грн, що на 113,4 тис. грн менше ніж у 2019 році.

На міжгосподарській мережі водогосподарськими організаціями БУВР виконано 83,37 тис. куб.м земляних робіт, що на 26,2% більше ніж у 2019 році (66,1 тис.куб.м). Відремонтовано 1188 од. ГТС, 32 од. насосно-силового обладнання, 21 гідропост, проведено моніторинг стану меліорованих земель та прилеглих до них територій на площі 200,0 тис.га, встановлено 15 водомірних рейок.

Водогосподарськими організаціями, підпорядкованими БУВР, забезпечено зрошення сільгоспугідь на площі 12,7 тис.га, а осушення – на площі 103,0 тис.га.

Протягом 2020 року проведено робіт з відновлення лісів на площі 2459 га, що більше запланованого на 39 відсотків. Площа державного мисливського резерву орієнтовно складає 85 тис. га. За 2020 рік проведено 373 рейди щодо виявлення порушників правил полювання. Загальна чисельність копитних мисливських тварин в Київській області у порівнянні з 2019 роком збільшилась на 4,3% і складає 7% від загальної чисельності мисливських тварин по Україні.

З метою забезпечення протипожежної безпеки влаштовано 5970 км мінералізованих смуг, що більше запланованого показника на 11 відсотків. Догляд за мінералізованими смугами проведено в обсязі 12032 км (108% до плану). Державною лісовою охороною підприємств спільно з працівниками

Національної поліції та ДСНС проведено 766 рейдів щодо виявлення порушників Правил пожежної безпеки лісах.

Забезпечення правопорядку і безпеки людини

З метою дотримання правопорядку та створення умов для безпеки людини протягом 2020 року в області спільно з Головним управлінням Національної поліції в Київській області вживалися необхідні заходи для забезпечення ефективної реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень, зменшення кількості правопорушень, смертності і травматизму

У звітному році до підрозділів поліції в Київській області надійшло 432,4 тис. заяв і повідомлень громадян про кримінальні правопорушення та інші події, що на 12,8% більше ніж у 2019 році (Програмою передбачалося зниження кількості правопорушень на 5 відсотків). З ознаками кримінальних правопорушень зареєстровано 39,3 тис. заяв і повідомлень (на 52,7% більше ніж у 2019 році). Зареєстровано 379,6 тис. заяв і повідомлень без ознак кримінального правопорушення (за 2019 рік – 348,8 тис. заяв і повідомлень), складено 20,1 тис. протоколів про адміністративне правопорушення (за 2019 рік – 7,3 тис. протоколів). Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» розглянуто 359,5 тис. матеріалів (на 5,3% більше ніж у попередньому році).

Протягом 2020 року на території області зареєстровано 46,2 тис. кримінальних правопорушень (на 33,4% більше ніж у 2019 році, тоді як Програмою передбачалося зниження на 5%), з них 6718 тяжких та особливо тяжких злочинів (на 0,5% більше). Питома вага кількості розкритих злочинів у 2020 році становить 60% (у 2019 році – 50,2%) від загальної кількості зареєстрованих (без урахування закритих).

За фактом скоєння особливо тяжких злочинів (без урахування закритих) зареєстровано 780 кримінальних правопорушень, що на 20,4% більше ніж у 2019 році. Всього розслідувано 699 таких злочинів проти 357 у 2019 році, кількість кримінальних правопорушень, за якими закінчено досудове розслідування, збільшилася на 95,8% у порівнянні з 2019 роком. Питома вага розслідуваних правопорушень становить 7,9% (у 2019 році – 5,3 відсотка).

У структурі злочинності у порівнянні з 2019 роком зменшилася реєстрація наркозлочинів – на 8,0% (з 1412 до 1299), умисних вбивств – на 11,5% (з 78 до 69), крадіжок – на 17,3% (з 6644 до 5492), тяжких тілесних ушкоджень – на 18,7% (з 107 до 87), вимагань – на 20,8% (з 53 до 42), розбійних нападів – на 22,8% (з 101 до 78), ДТП зі смертю – на 23,5% (з 179 до 137), незаконних заволодінь – на 25,9% (з 317 до 235), грабежів – на 32,1% (з 321 до 218). Проте, збільшилась кількість зареєстрованих шахрайств – на 27,9% (з 849 до 1086), згвалтувань – на 20% (з 20 до 24), службових злочинів на 18,1% (з 540 до 638), збуту наркотичних засобів – на 27,5% (з 160 до 204), хуліганств – на 5,2% (з 97 до 102), ДТП – на 0,2% (з 611 до 612).

У порівнянні з 2019 роком злочинність серед неповнолітніх зменшилася на 0,9% (з 105 до 104), зокрема кількість учинених дітьми злочинів середньої тяжкості – на 54,3% (з 46 до 21), невеликої тяжкості – на 17% (з 12 до 10), умисних тяжких тілесних ушкоджень – на 100% (з 3 до 0); крадіжок – на 5,7%

(з 52 до 49). Однак збільшилася кількість учинених дітьми особливо тяжких злочинів (з 4 до 9) та тяжких злочинів (з 43 до 54).

Порівняно з 2019 роком на 16,9% зменшилася кількість правопорушень, вчинених відносно дітей (з 118 до 98), у тому числі зменшилася кількість тяжких та особливо тяжких злочинів учинених відносно дітей на – 19,6% (з 61 до 49). На профілактичному обліку за категорією «дитина-правопорушник» перебуває 50 неповнолітніх.

У Київській області діє **Обласна цільова комплексна програма профілактики та протидії злочинності у Київській області на 2017-2021 роки «Безпечна Київщина»** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 304-14-VII зі змінами). Обсяг фінансування, передбачений на виконання заходів зазначеної Програми у 2020 році, становить понад 11,8 млн грн за рахунок коштів обласного бюджету, сума затверджених коштів склала 11,7 млн гривень. Станом на 01.01.2021 загальна сума профінансованих і освоєних коштів з обласного бюджету склала 11,4 млн грн (97,2% від затверджених видатків).

За рахунок вказаних коштів проведена модернізація інтегрованої комплексної системи відеоспостереження та відеоаналітики Київської області (придбання, монтаж, налагодження, введення в експлуатацію інтегрованої системи відеоспостереження та відеоаналітики Київської області), а також на автомобільних дорогах Київської області забезпечено обслуговування системи відеоспостереження.

На початок 2021 року у комплексній системі відеоспостереження області працюють 90 відеовузлів і 360 відеокамер. Користувачем комплексної системи відеоспостереження являється Головне управління Національної поліції в Київській області. У 2020 році поліцією Київщини за допомогою інтегрованої системи відеоспостереження та відеоаналітики проведено аналітичну роботу за 164 кримінальними провадженнями, що значно сприяло розкриттю низки тяжких та особливо тяжких злочинів.

Крім цього, за рахунок коштів цієї Програми закуплено 2 демонстраційних набори «Дорожні знаки» для здійснення превентивних заходів у сфері безпеки дорожнього руху з учнями шкіл області.

В області реалізується **Обласна цільова програма захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2018-2022 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 27 квітня 2018 року № 401-21-VII), на фінансування заходів якої передбачено кошти у сумі майже 52,2 млн грн, з них кошти обласного бюджету – майже 16,8 млн гривень. В обласному бюджеті Київської області на 2020 рік (із змінами) планові асигнування на реалізацію заходів вказаної програми затверджено у сумі 11,0 млн гривень. Станом на 01.01.2021 загальна сума касових видатків з обласного бюджету склала майже 9,8 млн грн (88,5% від затверджених видатків).

За рахунок вказаних коштів завершено другий етап реконструкції-модернізації регіональної системи централізованого оповіщення, а саме, закуплено та змонтовано обладнання (пристрої управління існуючими електросиренами та пристрої управління FM-мережами) сучасної територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення.

Обладнання встановлене у підрозділах ПАТ «Укртелеком», які розташовані у територіальних громадах області, об'єктах інфраструктури Київської області та на передавачах ефірного мовлення FM-радіостанцій.

Інформаційна політика та електронне врядування

Для оперативного інформування населення про суспільно-економічну, політичну ситуацію в області, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи серед населення регіону щодо важливості дотримання протиепідемічних заходів, поточної ситуації із захворюванням на коронавірусну хворобу COVID-19 діє сторінка Київської обласної державної адміністрації у мережі Facebook, створено Telegram-канал, функціонує YouTube-канал.

Завдяки офіційним сторінкам у соціальних мережах населення Київщини має можливість отримання зворотного зв'язку з органами влади та оперативних відповідей відповідальних працівників, обмінюватися текстовими повідомленнями, графічними та відеофайлами, залишати коментарі.

Мережа кабельного телебачення на Київщині є однією з найбільш розгалужених в Україні, на сьогодні тут працюють 32 ліцензіата-телемовника, що мають реєстрацію у столичній області і загалом володіють 37 ліцензіями.

Станом на 01.01.2021 на території регіону працюють 9 телемовників: ТОВ «Телерадіокомпанія «Грант» (сmt Ставище), телерадіокомпанія «АЛЬТА» (м. Переяслав), телестудія «ТБ Кагарлик» (м. Кагарлик), приватне підприємство «АВІС» (сmt Макарів), Миронівська телерадіостудія «Миронівка» (м. Миронівка), «ТРК «Березань»» (м. Березань), комунальне підприємство Рокитнянської районної ради «Телерадіокомпанія «Рокита» (сmt Рокитне), ТОВ «Телерадіокомпанія «Крокус-1» (м. Біла Церква), ТОВ «ДНІ-ПРО» (м. Українка).

На сьогодні ліцензіями на мовлення в цифровій мережі володіють три телекомпанії Київщини: ТОВ «Телерадіокомпанія «КРОКУС-1» (м. Біла Церква), ТОВ «Білоцерківська медіа компанія» (м. Вишневе, логотип «ПРАВДА ТУТ Біла Церква»), ТелеРадіоСтудія «Бориспіль» (м. Бориспіль).

Дві телекомпанії області готуються до запуску мовлення в локальних цифрових мультиплексах: ПП «Авіс» (сmt Макарів) та ТОВ «Телерадіокомпанія «АЛЬТА» (м. Переяслав), які готові виступити операторами телекомунікацій для інших мовників. На початок 2021 року фактично один з місцевих мовників продовжує роботу в аналоговому телеєфірі – «Телерадіостудія «Миронівка».

У Київській області продовжують працювати 7 редакцій міського та районного проводового радіомовлення, зокрема, у містах Біла Церква, Бориспіль, Бровари, Вишгород, Кагарлик, Переяслав та Сквиря.

FM-радіопростір Київщини складають 4 ліцензіати: КП «Телерадіостудія «Бориспіль» («Бориспіль-FM»), ТОВ «Богуславська інформаційна агенція» («Богуслав-FM»), ТОВ «Рекламно-інформаційне агентство «БЛІЦ» («БЛІЦ-FM», м. Біла Церква), ТОВ «Телерадіокомпанія «БЕЛКОМ» («Люкс FM», м. Біла Церква).

Відповідно до доручень центральних органів виконавчої влади на території області у звітному році проведено 28 тематичних інформаційних кампаній, на місцевих телеканалах розміщено 120 радіо- та телематеріалів.

Органами виконавчої влади з метою поширення суспільно важливої та актуальної інформації активно використовувались інформаційні площадки офіційних вебсайтів, соціальні мережі та місцеві телерадіокомпанії. На офіційних вебсайтах Київської облдержадміністрації, місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування оприлюднено 900 тематичних публікацій щодо реалізації реформ та доручень Президента України. На території області розповсюджено 90 тематичних бігбордів та сітілайтів.

Заходи за участю керівників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їх структурних підрозділів (наради, робочі зустрічі, семінари, круглі столи, брифінги, прес-конференції) супроводжувались розміщенням релізів на сайті облдержадміністрації з широким висвітленням в електронних ЗМІ. Протягом 2020 року в області проведено 1400 брифінгів та прес-конференцій за участю голови Київської облдержадміністрації та його заступників.

Для активізації діяльності в інформаційній сфері у 2020 році в області здійснювалася реалізація **Програми сприяння розвитку громадянського суспільства та комунікативної сфери в Київській області на 2017-2020 роки** (затверджена рішенням сесії Київської обласної від 22 червня 2017 року №348-15-VII зі змінами). На фінансування заходів цієї Програми на 2020 рік передбачено кошти з обласного бюджету у сумі 2,9 млн грн та позабюджетні кошти – 10,0 тис. гривень. Планові асигнування з обласного бюджету на реалізацію Програми затверджено у сумі понад 2,2 млн грн, з яких станом на 01.01.2021 профінансовано та проведено касові видатки у сумі 859,0 тис. гривень.

З метою подальшого створення умов для реалізації конституційних прав громадян на інформацію та формування свідомої громадянської позиції шляхом посилення інформування та втілення комунікаційних заходів розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 045-01-VIII **Програму розвитку інформаційного простору Київської області на 2021-2024 роки**. На фінансування заходів вказаної Програми на 2021 рік передбачено та затверджено кошти у сумі у сумі 1,4 млн грн з обласного бюджету. Заходи цієї Програми спрямовані на технічне забезпечення проведення комунікаційних заходів, інформаційне забезпечення діяльності керівництва області та організацію проведення прес-конференцій, брифінгів, виїзних нарад та формування позитивного іміджу області в інформаційному просторі.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, у межах існуючих фінансових можливостей, вживають заходи з модернізації вебсайтів, налагодження системи електронного документообігу, розробки та впровадження ресурсів для організації надання адміністративних послуг в електронній формі.

Власні вебсайти мають центри надання адміністративних послуг Білоцерківської, Березанської, Української, Славутицької, Ірпінської міських рад. Окрему сторінку ЦНАП створено на офіційному вебсайті Боярської міської

ради. Функціонує сторінка Бучанського ЦНАП у мережі Facebook. 30 ЦНАПів Київщини долучились до запровадження комплексної послуги «єМалятко».

Розділ «Електронні послуги» запроваджено на сайті Української міської ради. Можливість попереднього запису до ЦНАП для отримання послуг реалізовано на сайті Броварської міської ради.

На порталі електронних сервісів Славутицької міської ради реалізовано можливість подачі електронного запиту на отримання довідок про реєстрацію/зняття з реєстрації місця проживання, про зареєстрованих у житловому приміщенні, а також здійснити онлайн перевірку документів для отримання деяких послуг, зокрема соціального напрямку. Разом з цим, на цьому порталі запроваджено надання в електронному вигляді адміністративних послуг у галузі будівництва та благоустрою, у тому числі щодо надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами.

Також за допомогою грантового проєкту Європейського Союзу «План місцевого економічного розвитку: Славутич – драйвер росту відкритої та вільної економіки регіону» у м. Славутич створений та працює сайт інформаційно-консультаційної Служби електронних адміністративних послуг «Єдине вікно» за адресою <https://business-slavutich.com.ua/>.

Через портал державних послуг iGov, розроблений за допомогою волонтерів, на території області можна замовити та отримати 149 видів адміністративних послуг.

Органи місцевого самоврядування Київщини вживають заходи щодо реєстрації на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних (далі – Портал). Так, Ірпінською міською радою створено портал відкритих даних, через відповідне посилання можна зробити перехід до Порталу. Сайт Славутицької міської ради дає можливість переходу на Портал. Інформація щодо відкритих даних розміщена на офіційному вебсайті Переяславської міської ради.

Переважною більшістю місцевих органів влади ведуться власні сторінки у мережі Facebook, за допомогою яких громадяни мають можливість спілкуватись з владою, повідомляти про свої проблеми та надавати пропозиції щодо покращення життєдіяльності громад.

У липні 2020 року відбулась зустріч керівництва Київської облдержадміністрації із заступником глави Місії Посольства Естонської Республіки в Україні, на якій обговорювались питання цифрових рішень для розвитку інфраструктури електронної медицини, дистанційного навчання та електронного урядування у Київській області.

За допомогою програмного комплексу ЦНАП «Вулик» до СЕВ ОВВ підключенні центри надання адміністративних послуг Боярської, Української, Узинської, Тетіївської Обухівської, Ржищівської міських рад, Калитянської, Коцюбинської селищних рад, а також ЦНАП Студениківської та Дівичківської сільських рад, що готуються до відкриття.

На Київщині діє **Програма інформатизації Київської області на 2017-2021 роки «Електронна Київщина»**, затверджена рішенням сесії Київської обласної ради від 19 травня 2017 року № 317-14-VII (зі змінами), у рамках якої створено комплексну автоматизовану систему електронного документообігу «Megapolis.DocNet» (далі – Система), проведено підключення до Системи працівників апарату та структурних підрозділів облдержадміністрації, придбано та

встановлено обладнання для забезпечення резервування Системи, серверне, телекомунікаційне, комп'ютерне, офісне обладнання з програмним забезпеченням, побудовано структуровану кабельну мережу з комутаційним центром. На даний час Система впроваджена та продовжує функціонувати у режимі дослідної експлуатації.

У рамках реалізації вищезазначеної Програми через систему тендерних закупівель «ProZorro» було проведено процедуру закупівлі з проектування системи електронного документообігу (документально-юридичне оформлення) визначено переможця торгів ТОВ «СОФТСІПІ», з яким укладено відповідний договір, у відповідності до договору були проведено обстеження інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури, автоматизації бізнес-процесів у Київській облдержадміністрації. Також розроблено технічне завдання на створення інформаційно-телекомунікаційної системи для забезпечення функціонування системи електронного документообігу та автоматизації бізнес-процесів КОДА та техноробочий проєкт на створення інформаційно-телекомунікаційної системи для забезпечення функціонування системи електронного документообігу та автоматизації бізнес-процесів Київської облдержадміністрації.

На 2020 рік на реалізацію вищевказаної Програми передбачено та затверджено кошти з обласного бюджету у сумі 1,6 млн грн, станом 01.01.2021 касові видатки на реалізацію Програми з обласного бюджету становили 1,4 млн гривень.

З метою удосконалення системи надання публічних послуг та сервісів, у тому числі за рахунок їх надання в електронному вигляді, у рамках реалізації Програми розвитку малого і середнього підприємництва у Київській області на 2019-2020 роки (затверджена рішенням Київської обласної ради від 30.05.2019 №560-28-VII) передбачено створення електронного порталу Київської області. Через систему тендерних закупівель «ProZorro» було проведено процедуру закупівлі послуги, пов'язаної з програмним забезпеченням реалізації концепції цифровізації адміністративних послуг, створення віртуального офісу таких послуг.

За інформацією Державного архіву Київської області, з метою забезпечення максимального доступу користувачів до архівних документів у віддаленому режимі вживаються заходи щодо створення цифрового фонду користування та оприлюднення на вебсайті копій архівних документів фонду 384 «Київська губерньська комісія першого загального перепису населення у 1897 р., м. Київ» – 604 справи (описи 10,14,15), фонду 5634 «Відділ державної реєстрації актів цивільного стану реєстраційної служби Головного територіального управління юстиції у Київській області – 235 справ. Цифрові копії представлені на вебсайті Державного архіву Київської області в рубриці [Е-Архів](#).

У Київській області продовжується активна робота із впровадження новітніх комп'ютерних технологій у діяльність бібліотек з метою забезпечення доступу користувачів до оперативної інформації та надання електронних послуг. До реалізації проєкту «Дія. Цифрова освіта», який спрямований на розвиток цифрових навичок громадян, долучились 80 публічних бібліотек області. Для кваліфікованого надання допомоги щодо опановування онлайн-платформи «Дія. Цифрова освіта» працівники бібліотек особисто протестували навчальні програми та отримали сертифікати. Кожен відвідувач, звернувшись

до бібліотеки, має можливість пройти навчання на національній онлайн-платформі.

Протягом 2020 року підготовлено та внесено до електронної картотеки газетно-журнальних статей бібліотечної програми IRBIS понад 800 назв законодавчих актів, постанов, розпоряджень та газетно-журнальних статей, до Електронного Каталогу – близько 1000 бібліографічних записів.

В умовах запровадженого карантину бібліотеки області організують дистанційне обслуговування, пропонують за допомогою онлайн-сервісів підібрати книги, ознайомитись з повнотекстовими виданнями, здобути та перевірити нові знання за допомогою інтерактивних вправ, отримати допомогу віртуальних бібліографів, знайти необхідні матеріали для дистанційного навчання тощо.

Разом з цим, поточний рівень інтегрованості електронних послуг не повною мірою відповідає сьгоднішнім потребам суспільства. Розвиток сфери електронних послуг потребує залучення значних матеріальних ресурсів, технічних засобів та ІТ-спеціалістів. Обмеженість фінансових можливостей місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування стримує застосування інноваційних інструментів електронного урядування.

Перший заступник голови

Ярослав ДОБРЯНСЬКИЙ